

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

GODIŠNJE IZVJEŠĆE
MINISTARSTVA FINANCIJA
ZA 2016. GODINU

Zagreb, srpanj 2018.

SADRŽAJ

Popis tablica	4
Popis grafikona	5
UVODNA RIJEČ	7
1. MAKROEKONOMSKA KRETANJA U 2016. GODINI	8
1.1. MEĐUNARODNO OKRUŽENJE	9
1.2. REALNI SEKTOR	10
1.2.1. Bruto domaći proizvod	10
1.2.2. Obračun bruto domaćeg proizvoda s rashodne strane	10
1.2.3. Obračun bruto domaćeg proizvoda s proizvodne strane	11
1.2.4. Tržište rada	14
1.2.5. Cijene	15
1.3. MEĐUNARODNI SEKTOR	15
1.3.1. Bilanca plaćanja	16
1.3.2. Robna razmjena	17
1.3.3. Inozemni dug	18
1.3.4. Devizni tečaj	18
1.4. FINANCIJSKI SEKTOR	19
1.4.1. Monetarna kretanja	19
1.4.2. Tržište novca	21
1.4.3. Tržište kapitala	21
2. FISKALNA POLITIKA I DRŽAVNI PRORAČUN U 2016. GODINI	23
2.1. FISKALNA POLITIKA U 2016. GODINI	24
2.2. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA	24
2.2.1. Porezni prihodi	27
2.2.2. Doprinosi za socijalno osiguranje	32
2.2.3. Prihodi od pomoći	34
2.2.4. Prihodi od imovine	34
2.2.5. Prihodi od prodaje roba i usluga	35
2.2.6. Prihodi od naknada, kazni i globa, neobveznih prijenosa i raznih i neprepoznatih prihoda	35
2.3. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA	36
2.3.1. Naknade zaposlenima	38
2.3.2. Korištenje dobara i usluga	39
2.3.3. Kamate	39

2.3.4.	Subvencije.....	39
2.3.5.	Pomoći.....	40
2.3.6.	Socijalne naknade.....	41
2.3.7.	Ostali rashodi.....	41
2.3.8.	Rashodi državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji.....	42
2.4.	TRANSAKCIJE U NEFINANCIJSKOJ IMOVINI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	43
2.5.	TRANSAKCIJE U FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	44
2.6.	MJERE MANJKA/VIŠKA I FINANCIRANJE DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	46
3.	IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI U 2016. GODINI.....	48
3.1.	IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI.....	49
3.2.	PRIHODI IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA.....	49
3.3.	RASHODI IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA.....	50
3.4.	TRANSAKCIJE U NEFINANCIJSKOJ IMOVINI IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA.....	50
3.5.	TRANSAKCIJE U FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA.....	51
3.6.	MJERE MANJKA/VIŠKA I FINANCIRANJE IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA.....	52
4.	FINANCIRANJE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE U 2016. GODINI.....	53
4.1.	ZAKONODAVNI OKVIR.....	54
4.2.	FINANCIRANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE.....	56
4.2.1.	Prihodi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	56
4.2.2.	Rashodi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	63
4.3.	TRANSAKCIJE U NEFINANCIJSKOJ IMOVINI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE.....	65
4.4.	TRANSAKCIJE U FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE.....	67
4.5.	MJERE MANJKA/VIŠKA I FINANCIRANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE.....	69
5.	UKUPNI MANJAK/VIŠAK KONSOLIDIRANE OPĆE DRŽAVE U 2016. GODINI.....	70
5.1.	UNAPRJEĐENJE FISKALNE STATISTIKE.....	71
5.2.	UKUPNI MANJAK/VIŠAK KONSOLIDIRANE OPĆE DRŽAVE.....	72
6.	JAVNI DUG REPUBLIKE HRVATSKE I MEĐUNARODNI FINANCIJSKI ODNOSI U 2016. GODINI.....	75
6.1.	JAVNI DUG REPUBLIKE HRVATSKE.....	76
6.1.1.	Kreditna sposobnost Republike Hrvatske.....	77
6.1.2.	Unutarnji dug državnog proračuna u 2016. godini.....	78
6.1.3.	Vanjski dug Republike Hrvatske.....	87
6.2.	MEĐUNARODNI FINANCIJSKI ODNOSI U 2016. GODINI.....	90

6.2.1.	Odnosi s međunarodnim financijskim institucijama.....	91
6.2.2.	Suradnja RH i međunarodnih financijskih institucija u 2016. godini	93
7.	ODNOSI S EUROPSKOM UNIJOM U 2016. GODINI.....	104
7.1.	FINANCIJSKO UPRAVLJANJE SREDSTVIMA IZ PRETPRISTUPNOG PROGRAMA IPA..	105
7.2.	KORIŠTENJE FONDOVA EUROPSKE UNIJE (STRUKTURNIH FONDOVA I KOHEZIJSKOG FONDA)	105
7.3.	DJELOVANJE U UVJETIMA PUNOPRAVNOG ČLANSTVA U EU I PROJEKTI IZ PROGRAMA POMOĆI EU.....	107
7.3.1.	Koordinativne aktivnosti vezane uz pripremu stručnih podloga i stajališta za sastanke Vijeća EU za ekonomska i financijska pitanja (ECOFIN-a) te drugih radnih tijela Vijeća (EFC, EFC-A).....	107
7.3.2.	Sudjelovanje u Europskom semestru.....	108
7.3.3.	Članstvo u Europskoj investicijskoj banci	108
7.3.4.	Provedba projekata iz programa pomoći EU.....	109
7.3.5.	Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s propisima Europske unije iz nadležnosti Ministarstva financija	111
7.3.6.	Povreda prava Europske unije	112
7.3.7.	Bilateralna suradnja	114
	UNUTARNJE USTROJSTVO MINISTARSTVA FINANCIJA U 2016. GODINI	115
	PRILOZI	120

Popis tablica

Tablica 1.1. Međunarodno okruženje – makroekonomski pokazatelji	9
Tablica 2.1. Prihodi državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2016.....	26
Tablica 2.2. Kretanje prihoda od trošarina u razdoblju 2015. – 2016.....	30
Tablica 2.3. Rashodi državnog proračuna u razdoblju 2015. – 2016.....	37
Tablica 2.4. Rashodi državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji u razdoblju 2015. – 2016.....	43
Tablica 2.5. Transakcije u nefinancijskoj imovini državnog proračuna u razdoblju 2015. – 2016.	44
Tablica 2.6. Transakcije u financijskoj imovini državnog proračuna u razdoblju 2015. – 2016.	45
Tablica 2.7. Transakcije u obvezama državnog proračuna u razdoblju 2015. – 2016.....	46
Tablica 2.8. Mjere manjka/viška i financiranje državnog proračuna u razdoblju 2015. – 2016.....	47
Tablica 3.1. Transakcije u financijskoj imovini i obvezama izvanproračunskih korisnika u 2016.....	51
Tablica 3.2. Mjere manjka/viška i financiranje izvanproračunskih korisnika u 2016.	52
Tablica 4.1. Prihodi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u razdoblju 2015. - 2016.....	57
Tablica 4.2. Broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave po preuzetim decentraliziranim funkcijama u 2016.	59
Tablica 4.3. Financiranje decentraliziranih funkcija u 2016.	60
Tablica 4.4. Prihodi od pomoći jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u razdoblju 2015.-2016.	60
Tablica 4.5. Pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u razdoblju 2015.-2016.	61
Tablica 4.6. Pomoći iz državnog proračuna jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave temeljem indeksa razvijenosti u razdoblju 2015. -2016.	62
Tablica 4.7. Rashodi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u razdoblju 2015. - 2016.....	64
Tablica 4.8. Transakcije u nefinancijskoj imovini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.	66
Tablica 4.9. Transakcije u financijskoj imovini i obvezama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.....	67
Tablica 4.10. Mjere manjka/viška i financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.	69
Tablica 5.1. Ukupni manjak/višk općeg proračuna u razdoblju 2015. - 2016. godine	73
Tablica 6.1. Javni dug u razdoblju 2012. – 2016.....	77
Tablica 6.2. Pregled ocjena kreditnog rejtinga Republike Hrvatske, na kraju 2016. godine	78
Tablica 6.3. Usporedba kreditnih ocjena na kraju 2016. godine.....	78
Tablica 6.4. Unutarnji dug Republike Hrvatske (u 000 kuna na dan 31. prosinca).....	79
Tablica 6.5. Amortizacija unutarnjeg duga	80
Tablica 6.6. Pregled domaćih obveznica koje je izdala Republika Hrvatska ili su izdane uz njeno jamstvo	81
Tablica 6.7. Pregled međunarodnih obveznica koje je izdala Republika Hrvatska	87
Tablica 6.8. Projekcija otplata međunarodnih obveznica Republike Hrvatske	90
Tablica 6.9. Pregled raspona kamatnih stopa EIB-a primijenjenih za obračun kamata u 2016. za tranše povučene do kraja 2016. godine	95

Tablica 6.10. Pregled raspona kamatnih stopa IBRD-a primijenjenih za obračun kamata u 2016. godini	96
Tablica 6.11. Pregled raspona kamatnih stopa EBRD-a primijenjenih za obračun kamata u 2016. godini	98
Tablica 6.12. Pregled raspona kamatnih stopa CEB-a primijenjenih za obračun kamata u 2016. godini za tranše povučene do kraja 2016. godine.....	99
Tablica 6.13. Pregled darovnica administriranih putem IBRD-a, darovnice Kraljevine Nizozemske, Savezne Republike Njemačke, EBRD-a, darovnica administrirana putem EIB-a, darovnice administrirane putem CEB-a i darovnica CEB-a, stanje na dan 31. prosinca 2016.	102
Tablica 7.1. Dodijeljena, ugovorena, tražena, doznačena i plaćena sredstva do 31. prosinca 2016. godine	106
Tablica 7.2. Projekti iz programa pomoći EU čiji je korisnik Ministarstvo financija u 2016. godini	109
Tablica 7.3. Pregled zakona i pod-zakonskih akata (propisa) kojima se zakonodavstvo RH usklađuje s propisima EU iz djelokruga Ministarstva financija za 2016. godinu	112

Popis grafikona

Grafikon 1.1. Doprinosi pojedinih komponenti rastu bruto domaćeg proizvoda	11
Grafikon 1.2. Realni rast bruto dodane vrijednosti po djelatnostima.....	12
Grafikon 1.3. Anketna i administrativna stopa nezaposlenosti	14
Grafikon 1.4. Doprinosi rastu indeksa potrošačkih cijena.....	15
Grafikon 1.5. Tekući račun bilance plaćanja.....	16
Grafikon 1.6. Struktura inozemnog duga Hrvatske prema domaćim sektorima	18
Grafikon 1.7. Srednji devizni tečaj kune prema euru i devizne intervencije Hrvatske narodne banke u 2016. godini.....	19
Grafikon 1.8. Monetarni agregat M4	20
Grafikon 1.9. Međugodišnji rast kredita trgovačkim društvima i stanovništvu*	21
Grafikon 1.10. Kretanje indeksa Zagrebačke burze.....	22
Grafikon 2.1. Struktura prihoda državnog proračuna u 2015. i 2016. godini	27
Grafikon 2.2. Struktura poreznih prihoda u 2016. godini	28
Grafikon 2.3. Tromjesečno ostvarenje prihoda od poreza na dodanu vrijednost u razdoblju 2013. - 2016.....	30
Grafikon 2.4. Struktura prihoda od trošarina u 2016. godini.....	31
Grafikon 2.5. Kretanje prihoda od socijalnih doprinosa u 2015. i 2016. godini po mjesecima.....	34
Grafikon 2.6. Struktura rashoda državnog proračuna u 2016. godini.....	38
Grafikon 2.7. Struktura rashoda za subvencije u 2016. godini.....	40
Grafikon 2.8. Struktura rashoda za socijalne naknade u 2016. godini.....	41
Grafikon 4.1. Struktura prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.	58
Grafikon 4.2. Struktura poreznih prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2016.....	58
Grafikon 4.3. Struktura ostalih prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.....	62
Grafikon 4.4. Struktura rashoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.	65

Grafikon 5.1. Manjak opće države prema metodologiji ESA 2010 u razdoblju 2013. – 2016.....	74
Grafikon 6.1. Rezultati aukcija trezorskih zapisa.....	85
Grafikon 6.2. Struktura trezorskih zapisa po ročnosti na dan 31. prosinca 2016. godine	85
Grafikon 6.3. Kamatne stope na trezorske zapise.....	86
Grafikon 6.4. Struktura trezorskih zapisa po kupcima 31. prosinca 2016. godine.....	86
Grafikon 6.5. Pregled kretanja vrijednosti zajmova međunarodnih financijskih institucija, u razdoblju 2005. – 2016., namijenjenih za financiranje javnih projekata u RH.....	91
Grafikon 6.6. Pregled kretanja vrijednosti zajmova, po pojedinoj međunarodnoj financijskoj instituciji, za financiranje javnih projekata u razdoblju 2005. – 2016.	92
Grafikon 6.7. Pregled kretanja vrijednosti izravnih javnih zajmova RH, po pojedinoj međunarodnoj financijskoj instituciji, u razdoblju 2005. – 2016.	92
Grafikon 6.8. Pregled kretanja vrijednosti zajmova uz državno jamstvo, po pojedinoj međunarodnoj financijskoj instituciji, u razdoblju 2005. – 2016.	93
Grafikon 6.9. Pregled kretanja vrijednosti ukupno povučenih i nepovučenih sredstava zajmova međunarodnih financijskih institucija za financiranje javnih projekata u RH, te ukupnog duga prema međunarodnim financijskim institucijama u razdoblju 2005. – 2016.....	94

UVODNA RIJEČ

Ekonomska politika Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH) u 2016. godini obilježena je jačanjem pozitivnih makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja. Nakon šest godina recesijskih kretanja u domaćem gospodarstvu, tijekom 2015. došlo je do rasta gospodarske aktivnosti, koji je još dodatno ubrzan tijekom 2016. godine. Bruto domaći proizvod (u daljnjem tekstu: BDP) ostvario je realan rast od 2,9 posto, i bio je prvenstveno potaknut jačanjem domaće potražnje.

Promatrano iz perspektive javnih financija, tijekom 2016. godine ostvaren je snažan napredak u procesu fiskalne konsolidacije. Okvir fiskalne konsolidacije bio je određen preporukama Vijeća ministara EU za rješavanje stanja prekomjernog proračunskog manjka usvojenim u siječnju 2014. godine. Višegodišnji naponi rezultirali su značajnim smanjenjem proračunskog manjka u 2016. godini, uz istovremeno smanjenje udjela javnog duga u BDP-u. Smanjenje udjela javnog duga u BDP-u s 86,6 posto u 2014., 86,3 posto u 2015. i 83,7 posto u 2016. godini predstavlja najveće smanjenje udjela javnog duga u BDP-u od početka praćenja statističkih podataka kretanja javnog duga. Odgovorno vođenje fiskalne politike rezultiralo je i smanjenjem rashoda za kamate koji su u 2016. na međugodišnjoj razini smanjeni za 281 milijun kuna. Pozitivna kretanja prepoznale su i tri vodeće svjetske rejting agencije koje su poboljšale izgleda za kreditni rejting RH.

Mjere fiskalne politike RH bile su usmjerene na fiskalnu konsolidaciju na prihodnoj i na rashodnoj strani proračuna. Aktivnosti na prihodnoj strani proračuna bile su usmjerene na promjene poreznih propisa, na smanjenje sive ekonomije te na postizanje bolje naplate proračunskih prihoda te dosad nenaplaćenih poreznih dugovanja. Ukupni prihodi ostvareni su na razini većoj od planirane, što je prvenstveno rezultat gospodarskih kretanja koja su bila znatno bolja od očekivanih, kao i vrlo dobre turističke sezone. Na rashodnoj strani proračuna, posebna pozornost usmjeravala se na smanjenje proračunskog manjka mjerama koje ne djeluju negativno na rast, uz istodobno zadržavanje socijalne zaštite građana i sve naglašenije korištenje fondova EU te su postignute značajne uštede u odnosu na prvotno planirane rashode.

Detaljna analiza kretanja na području javnih financija RH u 2016. opisana je u nastavku dokumenta u svrhu promicanja dijaloga o fiskalnoj politici.

1. MAKROEKONOMSKA KRETANJA U 2016. GODINI

1.1. MEĐUNARODNO OKRUŽENJE

Rast svjetskog gospodarstva je u 2016. godini usporen na 3,2 posto, sa 3,4 posto koliko je ostvareno u 2015. godini. Ovakvo ostvarenje posljedica je usporevanja rasta razvijenih zemalja sa 2,2 posto u 2015. na 1,7 posto u 2016. godini, dok su zemlje u razvoju nastavile rasti po istoj stopi kao i u prethodnoj godini, odnosno 4,3 posto. Među glavnim razvijenim gospodarstvima, realni rast bruto domaćeg proizvoda SAD-a je usporio za 1,4 postotna boda u odnosu na prethodnu godinu te je u 2016. godini iznosio 1,5 posto, dok je realni rast bruto domaćeg proizvoda Japana neznatno usporio na 1,0 posto.

Tijekom 2016. godine u Europskoj uniji gospodarski rast je također usporen u odnosu na prethodnu godinu, s 2,3 posto na 2,0 posto, a u eurozoni s 2,0 posto na 1,8 posto. Nasuprot tome, najvažniji hrvatski trgovinski partneri su u 2016. godini ubrzali svoj gospodarski rast. Realni rast bruto domaćeg proizvoda Njemačke iznosio je 1,9 posto u 2016. godini, rast austrijskog gospodarstva 1,5 posto, Slovenija je zabilježila rast od 3,1 posto, dok je Italija rasla po stopi od 0,9 posto. Razina cijena u Europskoj uniji i eurozoni porasla je za 0,2 posto tijekom 2016. godine u odnosu na prethodnu godinu, koja je obilježena stagnacijom cijena.

Tablica 1.1. Međunarodno okruženje – makroekonomski pokazatelji

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Realni rast bruto domaćeg proizvoda, %					
Svijet	3,5	3,5	3,6	3,4	3,2
Europska unija	-0,4	0,3	1,8	2,3	2,0
Austrija	0,7	0,1	0,6	1,0	1,5
Italija	-2,8	-1,7	0,1	0,8	0,9
Njemačka	0,7	0,6	1,9	1,5	1,9
Slovenija	-2,7	-1,1	3,0	2,3	3,1
Eurozona	-0,9	-0,2	1,3	2,0	1,8
Inflacija, %					
Europska unija	2,6	1,5	0,5	0,0	0,2
Eurozona	2,5	1,3	0,4	0,0	0,2
Rast cijena nafte, %	1,0	-0,9	-7,5	-47,2	-15,7

Izvor: Eurostat, Međunarodni monetarni fond

Indeks cijena primarnih sirovina na svjetskom tržištu zabilježio je smanjenje od 10,0 posto u 2016. godini. Smanjenju cijena primarnih sirovina najviše su pridonijele cijene sirove nafte koje su smanjene 15,7 posto, odnosno sa 50,8 USD po barelu u 2015. na 42,8 USD po barelu u 2016. godini. Osim toga, smanjene su i cijene poljoprivrednih sirovina (-5,7 posto), metala (-5,4 posto) i pića (-5,0 posto). Nasuprot tome, cijene hrane su u 2016. zabilježile porast od 2,1 posto.¹

¹ Međunarodni monetarni fond, World Economic Outlook, October 2017

1.2. REALNI SEKTOR

Tijekom 2016. godine ubrzan je rast ekonomske aktivnosti započet u 2015., nakon šest godina recesijskih kretanja u domaćem gospodarstvu. Bruto domaći proizvod (BDP) je ostvario realan rast od 3,0 posto u 2016. godini², što je najviši gospodarski rast od 2007. godine.

Industrijska proizvodnja i trgovina na malo zabilježile su ubrzanje rasta u odnosu na prethodnu godinu, u turizmu su ostvareni vrlo pozitivni rezultati, dok su građevinarstvu prvi put od 2008. ostvarena pozitivna kretanja na godišnjoj razini. U 2016. godini nastavljeno je višegodišnje smanjenje broja nezaposlenih na godišnjoj razini, a prosječna godišnja stopa inflacije je treću godinu zaredom bila negativna iznosivši -1,1 posto.

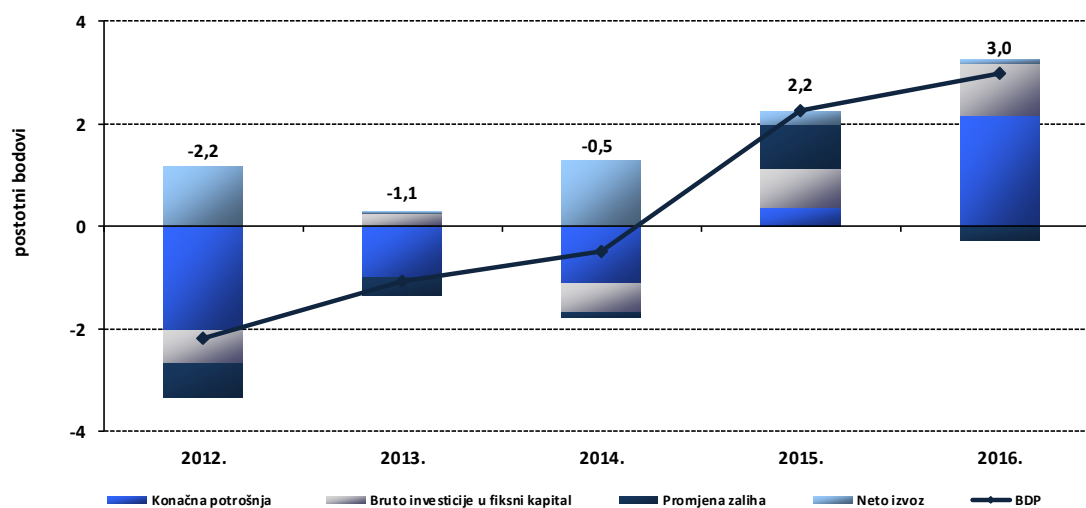
1.2.1. Bruto domaći proizvod

Tijekom 2016. godine ojačala su pozitivna kretanja u domaćem gospodarstvu započeta u 2015., nakon šest uzastopnih godina pada gospodarske aktivnosti. Nakon jednakog realnog međugodišnjeg rasta u prvom i drugom tromjesečju po stopi od 2,7 posto, gospodarski rast je ubrzan na 3,0 posto u trećem tromjesečju 2016. U posljednjem tromjesečju 2016. godine realni međugodišnji rast BDP-a iznosio je 3,4 posto, što je najsnažniji rast od 2008. godine. Nominalni bruto domaći proizvod iznosio je 345.166 milijuna kuna u 2016. godini, što predstavlja rast od 2,9 posto u usporedbi s 2015., dok je promjena deflatora BDP-a iznosila -0,1 posto.

1.2.2. Obračun bruto domaćeg proizvoda s rashodne strane

Domaća potražnja doprinijela je rastu BDP-a u 2016. godini s 3,2 postotna boda, prvenstveno potaknuta potrošnjom kućanstava, dok je doprinos neto inozemne potražnje iznosio 0,1 postotni bod. Gledajući pojedinačno, najveći pozitivan doprinos rastu BDP-a u 2016. godini, u iznosu od 2,8 postotna boda, došao je od izvoza roba i usluga koji je zabilježio realni rast od 5,7 posto. Ovakvo kretanje izvoza je većim dijelom posljedica povećanog izvoza usluga koji je ostvario realni rast od 6,0 posto, dok je izvoz roba zabilježio realni rast od 5,4 posto. Slijedi potrošnja kućanstava s pozitivnim doprinosom promjeni BDP-a u iznosu od 1,9 postotnih bodova. Nakon tri uzastopne godine pada, tijekom 2016. godine ubrzan je rast potrošnje kućanstava započet u 2015. godini te je iznosio 3,3 posto, što je najveća stopa rasta potrošnje kućanstava od 2007. godine. Na ubrzanje rasta potrošnje kućanstava tijekom 2016. djelovao je rast raspoloživog dohotka stanovništva uslijed nastavka povoljnih kretanja na tržištu rada, povoljna cjenovna kretanja i oporavak potrošačkog povjerenja. Bruto investicije u fiksni kapital doprinijele su rastu BDP-a s 1,0 postotnim bodom, zabilježivši realni rast od 5,1 posto. Blagi pozitivan doprinos promjeni BDP-a od 0,3 postotni bod došao je od državne potrošnje, koja je u 2016. godini zabilježila realni rast od 1,3 posto. Intenziviranje rasta finalne potražnje rezultiralo je realnim rastom uvoza robe i usluga od 5,8 posto u 2016. godini, čime je njegov negativan doprinos promjeni BDP-a iznosio -2,7 postotna boda.

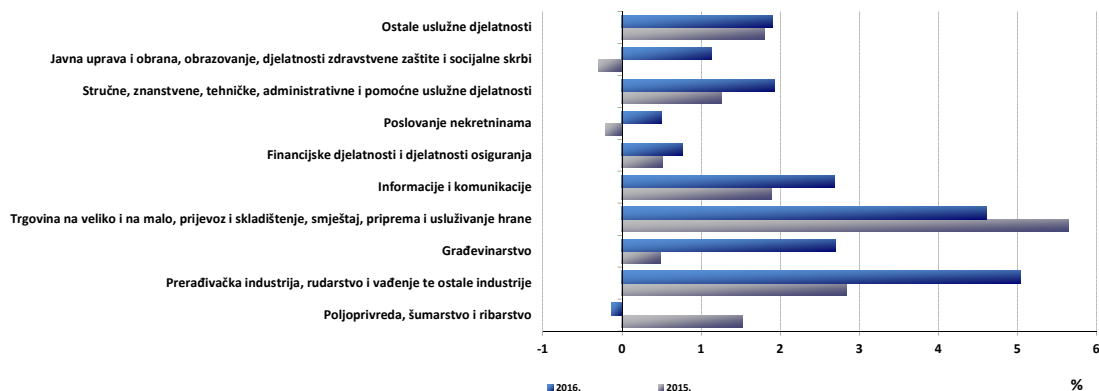
² Podaci za 2016. godinu su privremeni.

Grafikon 1.1. Doprinosi pojedinih komponenti rastu bruto domaćeg proizvoda

Izvor: Državni zavod za statistiku

1.2.3. Obračun bruto domaćeg proizvoda s proizvodne strane

Ukupna bruto dodana vrijednost zabilježila je realni rast od 2,8 posto u 2016. godini. Realnom rastu ukupne bruto dodane vrijednosti najviše je pridonio (s 1,1 postotnih bodova) realni rast bruto dodane vrijednosti u kategoriji prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje i ostale industrije, u iznosu od 5,0 posto, najvećim dijelom uslijed porasta bruto dodane vrijednosti u prerađivačkoj industriji. Slijedi bruto dodana vrijednost u djelatnosti trgovine na veliko i malo, prijevoza i skladištenja, smještaja, pripreme i usluživanja hrane koja je zabilježila realni rast od 4,6 posto, čime je doprinijela promjeni ukupne bruto dodane vrijednosti s 1,0 postotnim bodom. Ostale komponente zabilježile su neznatan pozitivan doprinos realnom rastu bruto dodane vrijednosti u 2016. godini. Među njima, bitno je istaknuti građevinarstvo, čija je bruto dodana vrijednost u 2016. godini zabilježila porast od 2,7 posto, i time neznatno pozitivno doprinijela ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti (0,1 postotni bod), nakon šest godina negativnog i prošlogodišnjeg neutralnog doprinosa.

Grafikon 1.2. Realni rast bruto dodane vrijednosti po djelatnostima

Izvor: Državni zavod za statistiku

Industrijska proizvodnja

Tijekom 2016. nastavljen je rast industrijske proizvodnje započeta u 2014. godini, nakon pet godina negativnih kretanja, koji je dodatno ubrzao u usporedbi s prethodnom godinom. Rast industrijske proizvodnje u 2016. godini iznosio je 5,0 posto, što je dvostruko snažniji rast u usporedbi s 2015. godinom te preko četiri puta snažniji rast u usporedbi s 2014. godinom. Međutim, unatoč tome, industrijska proizvodnja se i dalje nalazi na 10,3 posto nižoj razini u usporedbi s pretkriznom 2008. godinom.

U prvom tromjesečju 2016. ostvaren je međugodišnji rast industrijske proizvodnje od 6,9 posto, koji je potom usporen na 3,5 posto u drugom te dodatno usporen na 1,9 posto u trećem tromjesečju, da bi u četvrtom tromjesečju iznosio snažnih 7,8 posto. Snažan rast u posljednjem tromjesečju 2016. godine najvećim je dijelom posljedica međugodišnjeg rasta od 15,1 posto u prosincu, što je najveća međugodišnja stopa rasta industrijske proizvodnje od 2005. godine.

U 2016. godini rast su zabilježile sve glavne industrijske grupacije, pri čemu je povećanju industrijske proizvodnje najznačajnije doprinijela proizvodnja intermedijarnih proizvoda, rastom od 5,1 posto. Promatrano prema djelatnostima, rast ukupne industrijske proizvodnje u 2016. godini ponajprije je posljedica rasta prerađivačke industrije, koja ima najveći udio u ukupnoj industrijskoj proizvodnji (80,3 posto), a porasla je 5,3 posto. Opskrba energijom, plinom, parom i klimatizacija zabilježila je u 2016. godini rast od 7,0 posto te tako pozitivno doprinijela promjeni ukupne industrijske proizvodnje s 1,0 postotnim bodom, dok je djelatnost rudarstva i vađenja blago negativno doprinijela ostvarivši pad od 1,8 posto³ u 2016. godini. Prema pojedinim odjeljcima djelatnosti, najveći doprinos rastu ukupne industrijske proizvodnje u 2016. godini došao je od rasta proizvodnje gotovih metalnih proizvoda⁴, opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacije, proizvodnje električne opreme te farmaceutskih i prehrambenih proizvoda. S druge strane, blago negativan doprinos

³ Prvenstveno zbog pada u pomoćnim uslužnim djelatnostima u rudarstvu, dok je najznačajnija potkategorija rudarstva i vađenja, vađenje sirove nafte i prirodnog plina, zabilježila stagnaciju.

⁴ Osim strojeva i opreme.

kretanju industrijske proizvodnje u 2016. godini došao je od smanjenja proizvodnje ostalih prijevoznih sredstava (pretežno brodovi) i odjeće.

Građevinarstvo

U 2016. godini zabilježen je rast građevinske aktivnosti od 2,8 posto, po prvi puta od 2008. godine. Ovakvo ostvarenje je prvenstveno rezultat porasta obujma radova na zgradama od 8,8 posto u odnosu na 2015. godinu, dok su radovi na ostalim građevinama (ceste, pruge, cjevovodi, mostovi, brane, sportski tereni itd.) zabilježili smanjenje od 2,4 posto.

Ukupan broj izdanih građevinskih dozvola u 2016. godini povećan je za 26,7 posto u usporedbi s 2015. godinom, što je prvo povećanje izdanih dozvola na međugodišnjoj razini od 2005. godine. Predviđena vrijednost tih radova je u 2016. porasla za 11,7 posto, čemu je najviše doprinijelo povećanje predviđene vrijednosti radova na zgradama, što može sugerirati nastavak trenda povećanja obujma građevinskih radova i u narednoj godini.

Trgovina na malo

Promet u trgovini na malo bilježi neprekidni realni međugodišnji rast još od rujna 2014. godine. U 2016. godini realni rast prometa u trgovini na malo iznosio je 4,0 posto, što predstavlja ubrzanje od 1,6 postotnih bodova u usporedbi s 2015. Rast trgovine na malo u 2016. godini podupirala su povoljna kretanja na tržištu rada, rast turističkih pokazatelja, povoljna cjenovna kretanja te poboljšanje pouzdanja potrošača.

Turizam

Tijekom 2016. godine nastavljena su pozitivna kretanja u turizmu sa zabilježenim rekordnim brojem turističkih dolazaka i noćenja. Ukupan broj dolazaka turista u 2016. godini iznosio je 15,5 milijuna, dok je ukupan broj noćenja turista iznosio 77,9 milijuna. Zabilježena je jednaka stopa porasta ukupnog broja dolazaka i broja noćenja u iznosu od 9,1 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Pozitivna kretanja turističkih pokazatelja zabilježena su i kod stranih i kod domaćih turista, pri čemu je znatno snažniji doprinos rastu došao od stranih turista. Naime, strani turisti su ostvarili 92,5 posto od ukupnog broja noćenja, i to najviše turisti iz Njemačke, Slovenije, Austrije, Poljske, Italije i Češke. Kod stranih turista, zabilježen je rast dolazaka od 9,3 posto te noćenja od 9,7 posto, dok su domaći turisti u 2016. godini ostvarili rast dolazaka od 7,8 posto te rast noćenja od 2,0 posto u usporedbi s 2015. godinom.

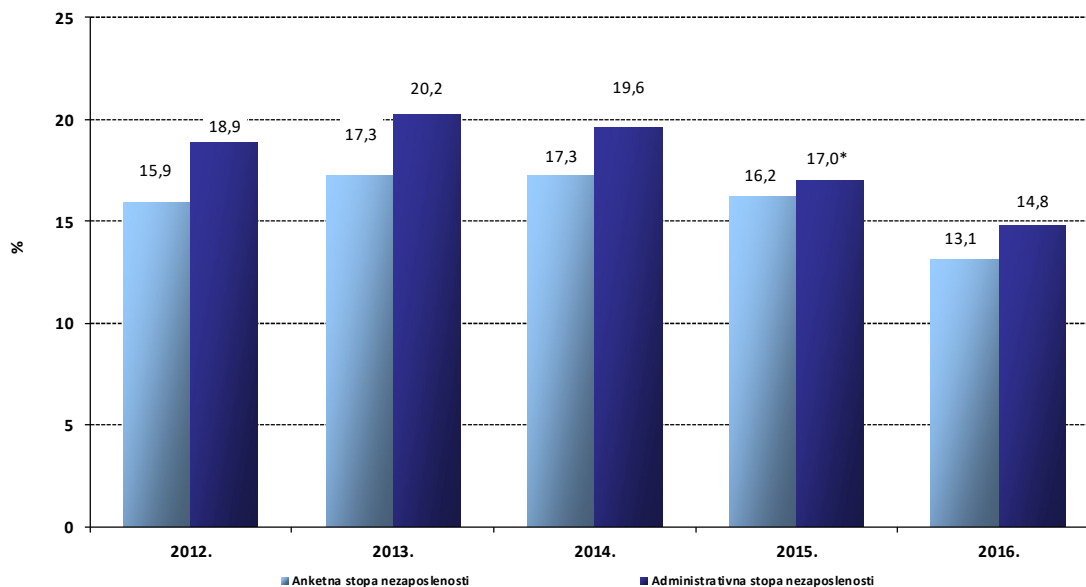
Povoljna ostvarenja fizičkih pokazatelja očitovala su se u prihodima od turizma koji su iznosili 8,6 milijardi eura u 2016. godini, što predstavlja porast od 8,5 posto u usporedbi s 2015.

1.2.4. Tržište rada

Kretanja na tržištu rada tijekom 2016. godine upućuju na snažno smanjenje administrativne nezaposlenosti. Prosječan broj registriranih nezaposlenih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iznosio je 242 tisuće u 2016. godini, što je 15,4 posto nezaposlenih manje u usporedbi s 2015. godinom. Prosječna stopa registrirane nezaposlenosti smanjena je s 17,0 posto u 2015. na 14,8 posto u 2016. godini. Prema administrativnim podacima, prosječan broj ukupno zaposlenih iznosio je 1.390 tisuća u 2016. te je gotovo stagnirao u usporedbi s prethodnom godinom.

Prema Anketi o radnoj snazi, prosječan broj nezaposlenih u 2016. iznosio je 240 tisuća, što ukazuje na smanjenje od 66 tisuća ili 21,6 posto u usporedbi s 2015. U istom razdoblju bilo je prosječno 1.590 tisuća zaposlenih, odnosno 5 tisuća ili 0,3 posto više u usporedbi s 2015. Možemo zaključiti da se smanjenje nezaposlenosti tek u manjem dijelu odrazilo na rast zaposlenosti, a znatno veći dio možemo pripisati smanjenju radne snage, odnosno nepovoljnim demografskim kretanjima i neto migracijskom odljevu radno sposobnog stanovništva. Prema podacima Ankete, aktivno stanovništvo je smanjeno za 61 tisuću, odnosno za 3,2 posto, dok je stopa aktivnosti smanjena za 1,4 postotna boda te je u 2016. iznosila 51,3 posto.

Grafikon 1.3. Anketna i administrativna stopa nezaposlenosti

*Početkom 2016. došlo je do promjene izvora prikupljanja podataka, podatak za 2015. je prikazan po novoj metodologiji (po staroj metodologiji bi iznosio 17,4%). Podaci za 2016. i 2015. nisu usporedivi s ranije objavljenim podacima.

Izvor: Državni zavod za statistiku

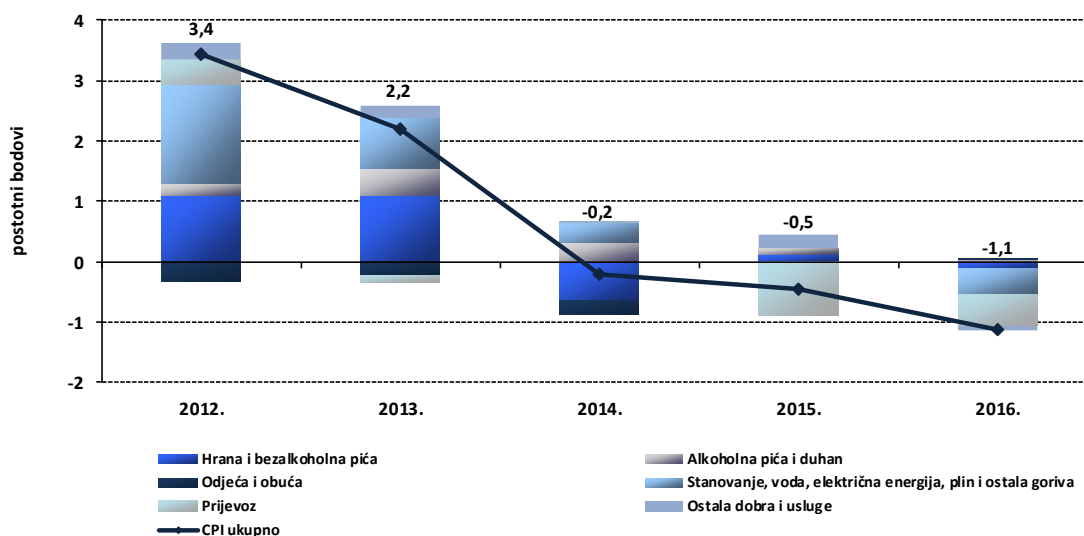
Prosječna mjesečna neto plaća iznosila je 5.685 HRK u 2016. godini, dok je prosječna mjesečna bruto plaća iznosila 7.752 HRK. U 2016. godini nominalni međugodišnji rast neto plaća iznosio je 1,6 posto, a realni rast (zbog negativne inflacije) 2,7 posto. S druge strane, prosječne mjesečne bruto plaće nominalno su povećane 1,9 posto u 2016., dok je njihov realni rast iznosio 3,0 posto. Najviša prosječna bruto plaća u 2016. godini zabilježena je kod financijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja, dok je najniža prosječna bruto plaća zabilježena kod administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti.

1.2.5. Cijene

U prvih jedanaest mjeseci 2016. godine nastavljena su i dodatno ojačala deflacijska kretanja potrošačkih cijena započeta u 2014. godini, do prosinca kada je zabilježena neznatno pozitivna stopa u iznosu od 0,2 posto. Prosječna stopa inflacije u 2016. godini, mjerena indeksom potrošačkih cijena, iznosila je -1,1 posto, što predstavlja ubrzanje deflacije za 0,6 postotnih bodova u odnosu 2015. godinu.

Najveći doprinos smanjenju cijena u 2016. godini došao je od cijena goriva i maziva za osobna prijevozna sredstva (-0,4 postotna boda), koje su smanjene 7,0 posto, te od cijene plina (-0,4 postotna boda) koja je smanjena 16,3 posto (cijena plina za kućanstva smanjena je odlukom Vlade od travnja 2016.). Osim toga, u smjeru pada indeksa potrošačkih cijena djelovao je i pad cijene mesa (-1,8 posto), mlijeka, sira i jaja (-3,4 posto), telefonskih i telefaks usluga (-2,3 posto) te rekreativnih i sportskih usluga (-14,5 posto). Ukoliko se iz indeksa potrošačkih cijena isključe komponente energija i hrana, bilježi se rast preostalih komponenti indeksa od 0,2 posto u 2016. godini.

Grafikon 1.4. Doprinosi rastu indeksa potrošačkih cijena

Izvor: Državni zavod za statistiku

1.3. MEĐUNARODNI SEKTOR

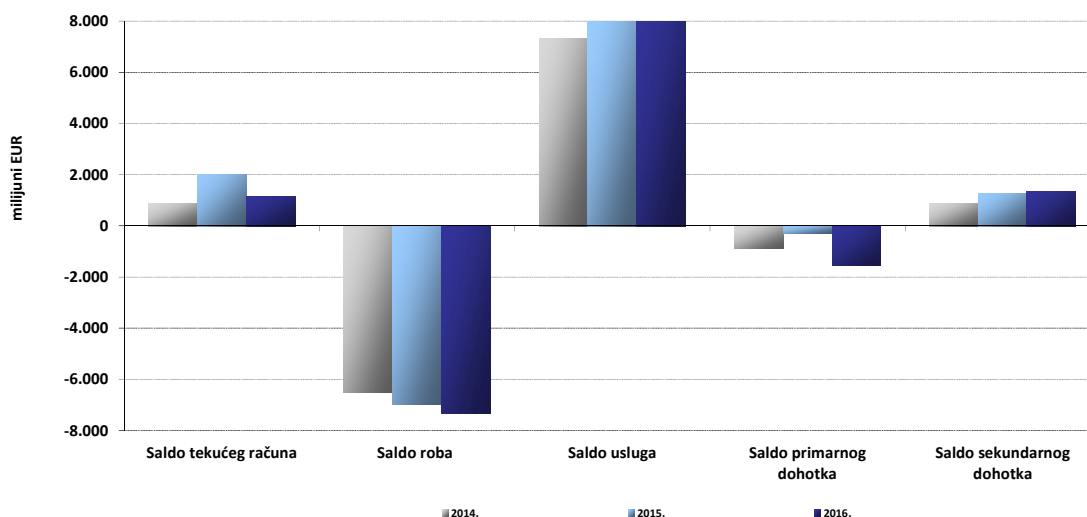
U 2016. godini, četvrtu godinu zaredom, ostvaren je pozitivan saldo tekućeg računa bilance plaćanja. Bruto inozemni dug znatno je smanjen, najviše pod utjecajem smanjenja duga bankarskog sektora. Prosječni tečaj kune prema euru zabilježio je aprecijaciju od 1,1 posto u usporedbi s prethodnom godinom.

1.3.1. Bilanca plaćanja

U 2016. godini, četvrtu godinu zaredom, zabilježen je pozitivan saldo tekućeg računa bilance plaćanja. Prema preliminarnim podacima, pozitivan saldo tekućeg računa iznosio je 1,2 milijarde eura u 2016. godini, te je u usporedbi s godinom ranije smanjen za 0,9 milijardi eura. U postotku BDP-a, pozitivan saldo tekućeg računa iznosio je 2,5 posto, što je 2,1 postotni bod manje u usporedbi s godinom ranije.

Na pogoršanje salda tekućeg računa u 2016. najviše je utjecalo povećanje negativnog salda na računu primarnog dohotka za 1,2 milijarde eura tako da je on u 2016. iznosio 1,5 milijardi eura. Ovakvo ostvarenje ponajviše je posljedica povećanja rashoda po osnovi zadržane dobiti banaka u stranom vlasništvu u 2016. u odnosu na prethodnu godinu, koju su obilježili gubici banaka zbog konverzije kredita u švicarskim francima. Pogoršanju salda tekućeg računa doprinijelo je i povećanje negativnog salda roba za 362 milijuna eura, dok je najveći pozitivan utjecaj na saldo tekućeg računa imalo povećanje pozitivnog salda na računu usluga za 677 milijuna eura, što je prvenstveno posljedica odličnih rezultata u turizmu u kojem su u 2016. zabilježeni rekordni prihodi od 8,6 milijardi eura. Posljedično, pokrivenost uvoza roba i usluga njihovim izvozom poboljšana je na 106,1 posto u 2016. godini, što je za 1,2 postotna boda više nego u 2015. Saldo sekundarnog dohotka je neznatno poboljšán u 2016. godini za 77 milijuna eura te je time pozitivno utjecao na saldo tekućeg računa platne bilance.

Grafikon 1.5. Tekući račun bilance plaćanja

Izvor: Hrvatska narodna banka

Na financijskom računu bilance plaćanja zabilježen je neto odljev od 1,1 milijardu eura u 2016. godini. To je najvećim dijelom posljedica neto odljeva zabilježenog kod ostalih ulaganja (2,1 milijarda eura). Portfeljna ulaganja zabilježila su neto odljev od 1,3 milijarde eura, dok su izravna ulaganja zabilježila neto priljev od 1,9 milijardi eura. Međunarodne pričuve smanjene su za 265 milijuna eura, dok su neto pogreške i propusti iznosili -635 milijuna eura.

1.3.2. Robna razmjena

Prema konačnim podacima za robnu razmjenu u 2016. godini povećani su izvoz i uvoz te vanjskotrgovinski deficit, dok je pokrivenost uvoza izvozom ostala na gotovo istoj razini kao u prethodnoj godini. Ukupna vrijednost robnog izvoza bila je 92,8 milijardi kuna, a robnog uvoza 148,5 milijardi kuna. Robni izvoz povećan je 5,7 posto u usporedbi s 2015., dok je robni uvoz povećan 5,5 posto. Deficit robne razmjene iznosio je 55,7 milijardi kuna u 2016. godini, što predstavlja povećanje za 5,2 posto u usporedbi s 2015. Pokrivenost robnog uvoza izvozom je iznosila 62,5 posto u 2016., te je ostala gotovo nepromijenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Porast izvoza u 2016. godini najvećim je dijelom rezultat izvoza prerađivačke industrije, koja je činila 88,9 posto ukupnog izvoza i zabilježila porast od 6,9 posto u odnosu na prethodnu godinu. Izvoz osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka, kao dio prerađivačke industrije, ostvario je najveći doprinos rastu izvoza u 2016. godini, te je zabilježio porast od 55,1 posto u odnosu na 2015. Rastu ukupnog izvoza znatno je pridonio i rast izvoza gotovih metalnih proizvoda, prehrambenih proizvoda te električne opreme. S druge strane, najveći negativni doprinos kretanju robnog izvoza došao je od smanjenja izvoza ostalih prijevoznih sredstava, što se pretežno odnosi na brodove. Ta kategorija je u 2016. godini zabilježila smanjenje za 40,6 posto u odnosu na 2015.

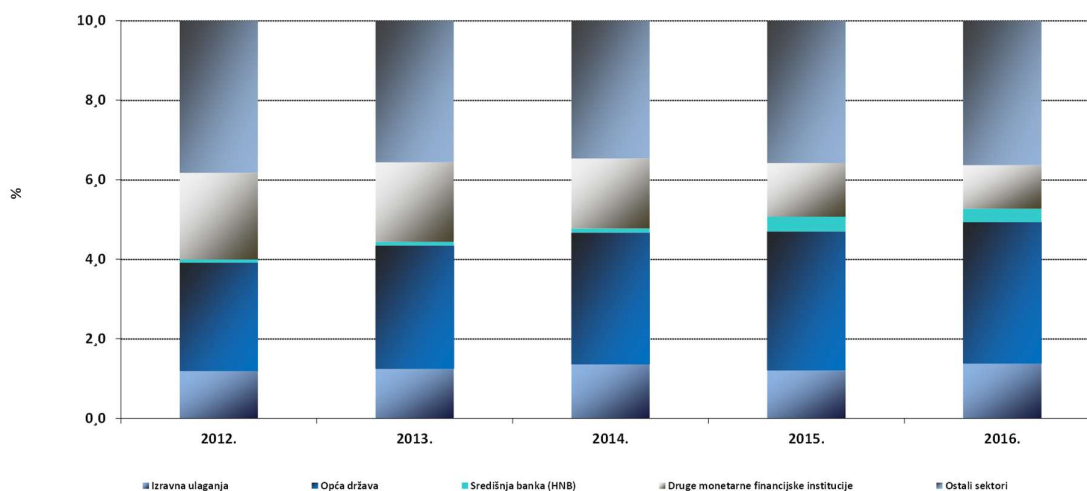
Rast robnog uvoza u 2016. godini isključivo je posljedica rasta uvoza prerađivačke industrije (7,7 posto), pri čemu je najviše pridonio rast uvoza osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka koji se u 2016. u odnosu na prethodnu godinu povećao za 47,3 posto. Značajan doprinos rastu ukupnog uvoza stigao je i od uvoza motornih vozila, prikolica i poluprikolica te strojeva i uređaja. Istovremeno, ukupnom uvozu u 2016. negativno je najviše doprinijelo smanjenje uvoza koksa i rafiniranih naftnih proizvoda.

Udio razmjene sa zemljama članicama EU u ukupnoj hrvatskoj robnoj razmjeni tijekom 2016. godine je ostao nepromijenjen u odnosu na prethodnu godinu. Naime, izvoz u zemlje članice EU činio je 66,7 posto ukupnog hrvatskog robnog izvoza, dok je uvoz iz članica EU činio 78,0 posto ukupnog hrvatskog uvoza. Stoga je i najveći doprinos rastu ukupnog hrvatskog robnog izvoza u 2016. došao od pojačanog izvoza u zemlje EU, koji je zabilježio rast od 5,3 posto. Među zemljama EU, naročito se ističe rast izvoza u Njemačku (10,3 posto), Italiju (8,0 posto) i Sloveniju (7,4 posto). Promatrano prema zemljama pojedinačno, najveći doprinos rastu ukupnog izvoza je ipak stigao od snažnog rasta izvoza u SAD koji je u 2016. iznosio 67,8 posto u odnosu na 2015. godinu. Isto kao i kod izvoza, povećan uvoz je najvećim dijelom uzrokovan porastom uvoza iz zemalja članica EU, koji je u 2016. porastao za 4,4 posto u odnosu na 2015. Među zemljama EU, porastu uvoza u Hrvatsku je najviše doprinio porast uvoza iz Njemačke (9,4 posto) i Slovenije (8,0 posto). No najveći doprinos rastu uvoza, promatrajući prema zemljama pojedinačno, stigao je od uvoza iz Republike Koreje koji se u 2016. uvećao za gotovo dva i pol puta u odnosu na prethodnu godinu.

1.3.3. Inozemni dug

Ukupni bruto inozemni dug je iznosio 41,7 milijardi eura krajem prosinca 2016. godine te je smanjen za 3,7 milijardi eura u usporedbi s krajem 2015. Izraženo u postotku bruto domaćeg proizvoda, bruto inozemni dug je smanjen sa 103,0 posto BDP-a u 2015. na 90,9 posto BDP-a u 2016. godini. Najveći doprinos smanjenju bruto inozemnog duga u 2016. godini došao je od pada inozemnog duga drugih monetarnih financijskih institucija, u iznosu od 1,6 milijardi eura. Osim toga, dug ostalih domaćih sektora⁵ smanjen je za 1,1 milijardu eura, u istom iznosu kao i dug opće države, dok je dug središnje banke smanjen za 273 milijuna eura. S druge strane, dug vlasnički povezanih poduzeća putem inozemnih izravnih ulaganja povećan je za 316 milijuna eura. Promatrajući strukturu bruto inozemnog duga, najveći udio u ukupnom dugu krajem 2016. imali su ostali domaći sektori (36,3 posto), a slijedi opća država (35,5 posto), dug nastao temeljem inozemnih izravnih ulaganja (13,8 posto), dug drugih monetarnih financijskih institucija (10,9 posto) te dug središnje banke (3,4 posto).

Grafikon 1.6. Struktura inozemnog duga Hrvatske prema domaćim sektorima

Izvor: Hrvatska narodna banka

1.3.4. Devizni tečaj

Prosječni godišnji tečaj kune prema euru u 2016. iznosio je 7,53 HRK/EUR, čime je u usporedbi s prethodnom godinom zabilježio aprecijaciju od 1,1 posto. Nakon aprecijacijskih pritisaka tijekom prva četiri mjeseca 2016., u narednim mjesecima se tečaj kune prema euru stabilizirao na prosječnoj razini od 7,49 HRK/EUR, da bi u posljednjem tromjesečju blago oslabio.

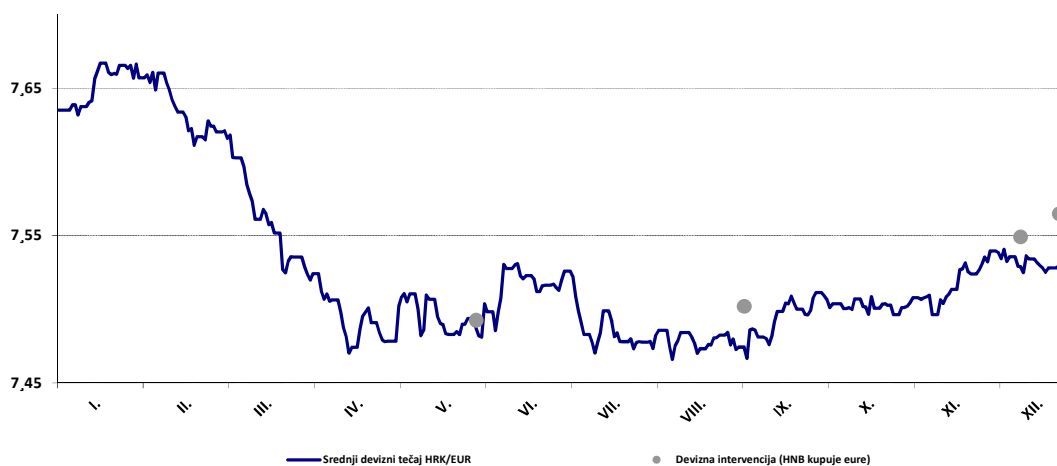
Tijekom 2016. godine održane su četiri devizne intervencije središnje banke. Prva je bila u svibnju, pri čemu je uslijed aprecijacijskih pritisaka na tečaj kune od poslovnih banaka otkupljeno 83,5 milijuna

⁵ Ostali domaći sektori prikazuju dugove ostalih financijskih institucija osim monetarnih financijskih institucija, nefinancijskih društava, kućanstava i neprofitnih institucija koje služe kućanstvima. Najveći udio u ovoj kategoriji (oko 80 posto) imaju nefinancijska društva.

eura. Sljedeća devizna intervencija bila je u rujnu kada je od poslovnih banaka otkupljeno 69 milijuna eura, dok su u prosincu održane čak dvije devizne intervencije na kojima je otkupljeno ukupno 716,3 milijuna eura. Tečaj na kraju 2016. godine iznosio je 7,53 HRK/EUR, što ukazuje na aprecijaciju od 1,3 posto u usporedbi s krajem 2015.

Prosječni tečaj kune prema američkom dolaru u 2016. godini je iznosio 6,80 HRK/USD te je ojačao za 0,9 posto. S druge strane, ukoliko promatramo tečaj na kraju razdoblja, kuna je deprecirala prema dolaru za 1,4 posto, pri čemu je tečaj na kraju 2016. godine iznosio 7,14 HRK/USD.

Grafikon 1.7. Srednji devizni tečaj kune prema euru i devizne intervencije Hrvatske narodne banke u 2016. godini

Izvor: Hrvatska narodna banka

1.4. FINANCIJSKI SEKTOR

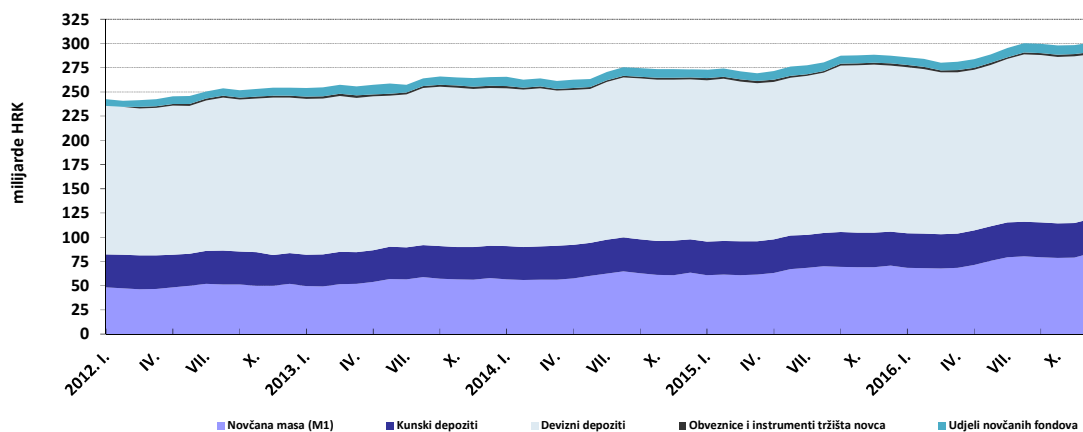
Tijekom 2016. godine monetarni agregati nastavili su rast, dok je domaća kreditna aktivnost, promatrana kroz stanje plasmana, zabilježila smanjenje unatoč visokoj likvidnosti financijskog sustava i niskim kamatnim stopama. Tržište novca obilježilo je zadržavanje niskih kamatnih stopa i znatno smanjenje obujma prometa, dok je na tržištu kapitala zabilježen rast sveukupnog prometa, uz istovremeni rast vrijednosti obvezničkog te dioničkog indeksa.

1.4.1. Monetarna kretanja

Novčana masa (M1) iznosila je 83,5 milijardi kuna krajem 2016. te je zabilježila porast od 13,3 milijarde kuna ili 18,1 posto, što je značajno ubrzanje u usporedbi s 2015. godinom. Ukupni štedni i oročeni depoziti kod kreditnih institucija (kunski i devizni) iznosili su 205,3 milijarde kuna krajem

2016. te su u usporedbi s 2015. godinom smanjeni za 1,2 milijarde kuna ili 0,6 posto. Navedeno smanjenje ukupnih depozita proizašlo je isključivo iz smanjenja deviznih depozita za 1,6 milijardi kuna ili 0,9 posto, dok su kunski depoziti povećani za 0,4 milijarde kuna ili 1,1 posto. Promatrano prema sektorima, smanjenje ukupnih depozita prvenstveno je posljedica smanjenja depozita kućanstava za 3,0 milijarde kuna, odnosno 1,8 posto. Najširi monetarni agregat M4, ukupna likvidna sredstva, ostvario je rast od 13,5 milijardi kuna ili 4,7 posto u 2016. godini, što je usporavanje od 0,4 postotna boda u odnosu na rast ostvaren godinu ranije.

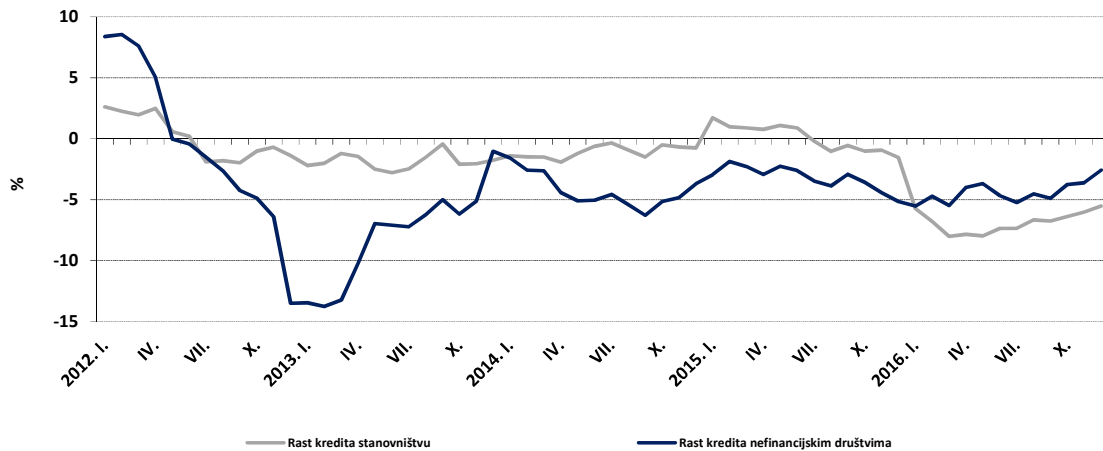
Grafikon 1.8. Monetarni agregat M4

Izvor: Hrvatska narodna banka

Tijekom 2016. godine intenzivirano je razduživanje privatnog sektora prema bankama. Ukupni krediti kreditnih institucija iznosili su 257,9 milijardi kuna krajem 2016., što predstavlja smanjenje od 6,0 posto u odnosu na 2015. godinu. Krediti općoj državi, s udjelom od 19,8 posto u ukupnim kreditima, u 2016. godini su zabilježili smanjenje od 11,4 posto, a krediti poduzećima, koji su činili 33,0 posto ukupnih bankovnih kredita, smanjeni su 2,6 posto u 2016. Smanjenju ukupnih kredita najviše je pridonijelo smanjenje kredita kućanstvima, koji su sudjelovali sa 45,6 posto u ukupnim kreditima, a smanjeni su 5,5 posto u 2016. godini. Na pad kredita kućanstvima najviše je utjecalo smanjenje stambenih kredita (-11,1 posto), dok je pozitivan doprinos ostvaren jedino rastom gotovinskih nenamjenskih kredita (+2,4 posto).

Navedena kretanja u 2016. bila su pod velikim utjecajem konverzije te otpisa kredita vezanih uz švicarski franak. Kako bismo isključili učinke tečajnih i cjenovnih prilagodbi te otpisa, čime dobivamo realniju sliku kretanja plasmana, plasmane je primjerenije promatrati na temelju transakcija. Plasmani na temelju transakcija su u 2016. zabilježili rast od 1,0 posto u odnosu na 2015. godinu, pri čemu je tom rastu većim dijelom pridonio rast plasmana poduzećima (rast od 3,0 posto), dok je rast plasmana stanovništvu bio znatno skromniji (0,5 posto).

Grafikon 1.9. Međugodišnji rast kredita trgovačkim društvima i stanovništvu*

* Na temelju stanja.

Izvor: Hrvatska narodna banka

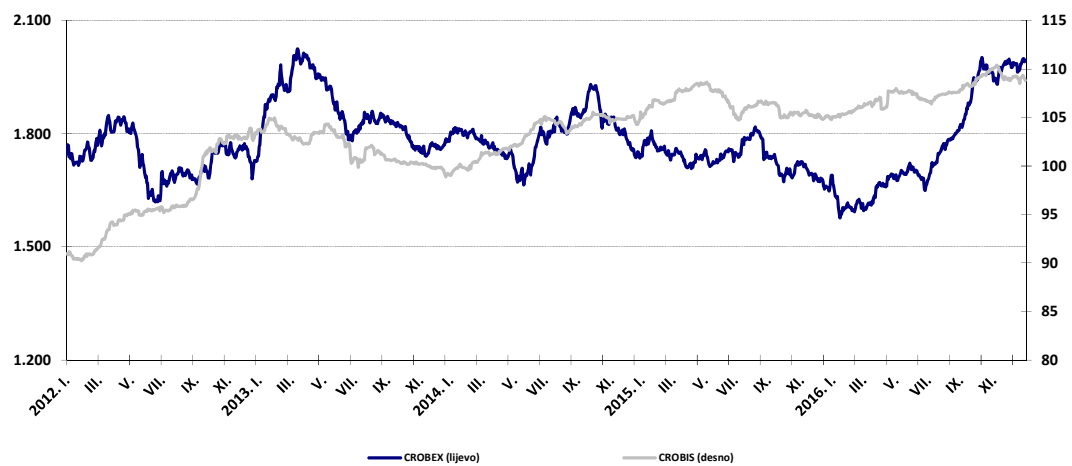
1.4.2. Tržište novca

Tijekom 2016. godine, već sedmu godinu zaredom, kamatne stope na Tržištu novca Zagreb ostale su na niskim razinama. Prosječna kamatna stopa iznosila je 0,65 posto u 2016., što je 0,28 postotna boda niže u usporedbi s 2015. godinom. U siječnju se prosječna kamatna stopa na tržištu novca nalazila na razini od 1,16 posto, a potom se u razdoblju od veljače do svibnja stabilizirala na prosječnoj razini od 0,66 posto. U lipnju i srpnju prosječna kamatna stopa je porasla na prosječnu razinu od 1,35 posto, da bi u preostalim mjesecima 2016. pala na prosječno 0,26 posto. Prosječan mjesečni promet kunama na Tržištu novca iznosio je 0,5 milijardi kuna u 2016. godini, čime je zabilježio smanjenje od 35,8 posto u usporedbi s 2015.

1.4.3. Tržište kapitala

Tijekom 2016. godine zabilježen je porast sveukupnog prometa (redovnog i blok prometa) na Zagrebačkoj burzi za 16,1 posto, na razinu od 3,9 milijardi kuna. Ovom je najviše pridonio rast blok prometa dionica (123,4 posto), dok je redoviti promet dionicama u 2016. godini smanjen za 8,9 posto. Istovremeno, redoviti promet obveznicama je zabilježio rast od 4,3 posto, a blok promet obveznicama od 1,4 posto. Dionički indeks Zagrebačke burze, CROBEX, je u 2016. prosječno iznosio 1.771 bod, što predstavlja porast od 2,1 posto u usporedbi s prosjekom u 2015. godini, dok je obveznički indeks CROBIS prosječno iznosio 107,55 bodova te je zabilježio porast od 1,1 posto u odnosu na 2015. Ukupna tržišna kapitalizacija je povećana 14,1 posto tijekom 2016. godine, čemu je najviše doprinio porast tržišne kapitalizacije dionica.

Grafikon 1.10. Kretanje indeksa Zagrebačke burze

Izvor: Zagrebačka burza

2. FISKALNA POLITIKA I DRŽAVNI PRORAČUN U 2016. GODINI

2.1. FISKALNA POLITIKA U 2016. GODINI⁶

Tijekom 2016. nastavljena su pozitivna kretanja u domaćem gospodarstvu započeta u 2015. godini, nakon šest uzastopnih godina pada gospodarske aktivnosti.

Makroekonomska kretanja tijekom 2016. godine upućivala su na povoljnija ostvarenja makroekonomskih pokazatelja od prvotno očekivanih što je pozitivno utjecalo i na kretanje proračunskih prihoda u odnosu na planirane i to prvenstveno prihoda od poreza na dobit, trošarina te prihoda od imovine. Također, na rashodnoj strani proračuna, bilo je potrebno osigurati dodatna sredstva zbog neočekivanih rashoda za parlamentarne izbore kao i za obveze nadoknade štete temeljem sudske presude iz 1990-ih godina, pri čemu se vodilo računa da se rashodi koji utječu na visinu proračunskog manjka ne povećaju u odnosu na prvotni plan. Sve navedeno, uz dodatno i izmjene ustrojstva i djelokruga ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, utjecalo je na donošenje izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu.

Slijedom navedenog, ostvarenje proračuna u 2016. bilo je značajno bolje u odnosu na planirano što je rezultiralo smanjenjem proračunskog manjka opće države s 2,5 posto BDP-a u 2015. na 0,8 posto BDP-a u 2016. godini. Pri tome je državni proračun zabilježio manjak od 1,0 posto BDP-a, dok su izvanproračunski korisnici zabilježili višak od 0,1 posto BDP-a, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave višak od 0,04 posto BDP-a.

Tijekom 2016. godine Vlada RH nastavila je s provedbom fiskalne konsolidacije u skladu s Preporukama Vijeća EU u okviru Procedure prekomjernog proračunskog manjka. Preporučeni strukturni napor od 1,0 posto BDP-a blago je premašen na razinu od 1,1 posto BDP-a. Ovime su se stekli uvjeti za ispunjavanje Preporuka Vijeća EU te izlazak RH iz procedure prekomjernog proračunskog manjka.

2.2. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Prihodi proračuna ostvareni u 2016. godini rezultat su gospodarskih kretanja koja su bila znatno bolja od očekivanih, kao i vrlo dobre turističke sezone.

Tijekom 2016. godine Vlada RH je nastavila s provedbom fiskalne konsolidacije u skladu s Preporukama Vijeća EU u okviru procedure prekomjernog proračunskog manjka. Također, nastavljeni su i naponi u prikupljanju prihoda naplatom dosad nenaplaćenih poreznih dugovanja kao i suzbijanja sive ekonomije putem fiskalizacije te unapređenja sustava kontrole i naplate poreza. Tako su bolju realizaciju imali prihodi od poreza na dobit, posebnih poreza i trošarina, PDV-a te prihodi od imovine. Značajno povećanje su imali i prihodi od ostalih tekućih i kapitalnih transfera, prije svega zbog pojačane dinamike apsorpcije sredstava iz fondova EU.

⁶ Korištena je metodologija Međunarodnog monetarnog fonda za statistiku javnih financija GFS 2001 (eng. *Government Finance Statistics*).

Prema konačnim podacima o izvršenju državnog proračuna za 2016. godinu, ukupni prihodi državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 116,4 milijardi kuna. Detaljnije o izvršenju po pojedinim vrstama prihoda državnog proračuna obrazlaže se u nastavku teksta.

U odnosu na prethodnu godinu prihodi proračuna u 2016. zabilježili su povećanje od 6,7 posto, dok je njihov udio u vrijednosti bruto domaćeg proizvoda povećan s 32,7 posto BDP-a u 2015. na 33,7 posto BDP-a u 2016. godini.

Tablica 2.1. Prihodi državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	109.110.879	116.388.738	106,7
11	Porezi	68.280.769	71.958.532	105,4
111	Porezi na dohodak, dobit i kapitalnu dobit	8.312.198	9.419.976	113,3
1111	Porez na dohodak	2.068.143	2.231.999	107,9
1112	Porez na dobit	6.244.055	7.187.977	115,1
113	Porezi na imovinu	172.368	184.140	106,8
114	Porezi na dobra i usluge	59.090.678	61.665.999	104,4
1141	Opći porezi na dobra i usluge	43.746.891	45.412.428	103,8
11411	Porez na dodanu vrijednost	43.577.753	45.218.467	103,8
11412	Porez na prodaju	169.138	193.961	114,7
1142	Trošarine	13.923.204	14.752.335	106,0
1144	Porezi na posebne usluge	305.311	326.735	107,0
1145	Porezi na korištenje dobara, ili na dozvolu za korištenje dobara ili za obavljanje djelatnosti	740.684	801.571	108,2
11452	Ostali porezi na korištenje dobara, ili na dozvolu za korištenje dobara ili za obavljanje djelatnosti	740.684	801.571	108,2
1146	Ostali porezi na dobra i usluge	374.588	372.930	99,6
115	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	419.113	404.876	96,6
116	Ostali porezi	286.412	283.541	99,0
12	Socijalni doprinosi	22.853.390	22.194.307	97,1
121	Doprinosi za socijalno osiguranje	22.853.390	22.194.307	97,1
1211	Doprinosi zaposlenika	19.302.766	18.560.814	96,2
1212	Doprinosi poslodavaca	3.433.629	2.948.134	85,9
1213	Doprinosi od samozaposlenih ili nezaposlenih	116.995	685.359	-
13	Pomoći	10.025.563	13.923.159	138,9
131	Pomoći od stranih vlada	111.870	233.721	208,9
1311	Tekuće	4.205	4.399	104,6
1312	Kapitalne	107.665	229.322	213,0
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	4.676.712	7.420.295	158,7
1321	Tekuće	3.008.312	4.115.987	136,8
1322	Kapitalne	1.668.400	3.304.308	198,1
133	Pomoći unutar opće države	5.236.981	6.269.143	119,7
14	Ostali prihodi	7.951.157	8.312.740	104,5
141	Prihodi od imovine	2.517.480	3.206.513	127,4
1411	Kamate	104.893	492.342	-
1412	Dividende	884.373	1.469.187	166,1
1415	Zakupnina (koncesije i slično)	1.528.214	1.244.984	81,5
142	Prodaja roba i usluga	3.283.020	3.075.323	93,7
1422	Administrativne takse	958.759	982.886	102,5
1423	Prihod od slučajne prodaje na tržištu	2.324.261	2.092.437	90,0
143	Naknade, kazne i globe	553.596	530.239	95,8
144	Neobvezni prijenosi osim potpora	150.977	71.422	47,3
1441	Tekući	136.311	67.924	49,8
1442	Kapitalni	14.666	3.498	23,9
145	Razni i neprepoznati prihodi	1.446.084	1.429.243	98,8

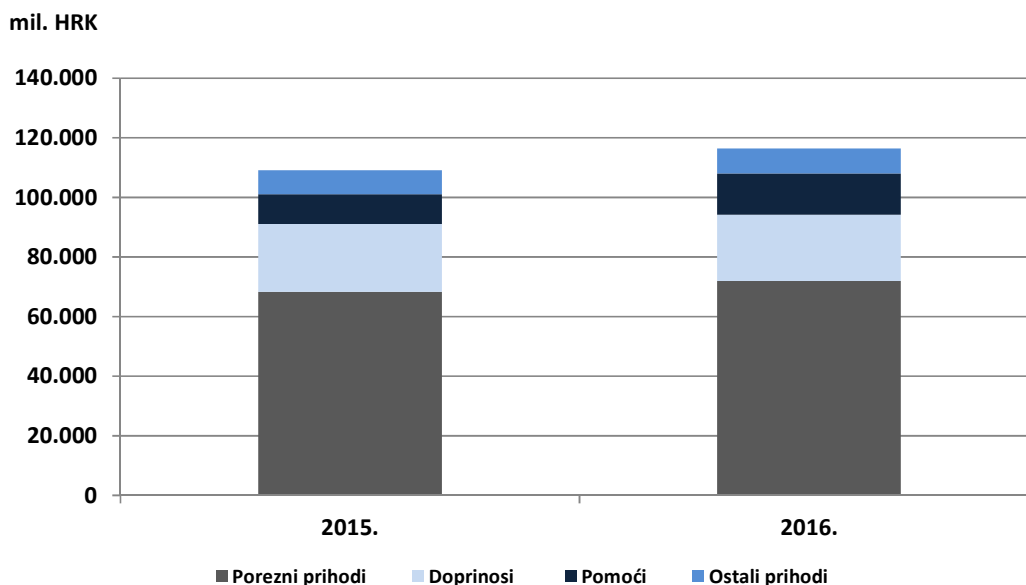
Izvor: Ministarstvo financija

U okviru ukupnih prihoda državnog proračuna najznačajniju stavku čine porezni prihodi s udjelom od 61,8 posto, a slijede prihodi od doprinosa s udjelom od 19,1 posto, dok se preostali dio odnosi na

pomoći, prihode od imovine, prihode od prodaje roba i usluga, prihode od naknada, kazni i globa, neobveznih prijenosa osim potpora te raznih i neprepoznatih prihoda.

Tijekom 2016. godine u poreznom sustavu provedene su određene izmjene koje su imale učinak na prikupljanje prihoda državnog proračuna. Izmijenjeni su Zakon o porezu na dohodak, Zakon o porezu na dobit, Opći porezni zakon, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o priređivanju lutrijskih igara te Pravilnik o izmjenama Pravilnika o priređivanju zabavnih igara. Krajem 2016. godine provedena je sveobuhvatna porezna reforma (stupanje na snagu u 2017. godini) koja uključuje izmjene i dopune 15 zakona, kojima je glavni cilj učiniti porezni sustav jednostavnijim, stabilnijim i pravednijim, a ukupno porezno opterećenje manjim. Takav porezni sustav rasterećenjem poduzetnika i građana te jednostavnijim i stabilnijim poreznim okvirom pridonijet će gospodarskom rastu i zapošljavanju te jačanju konkurentnosti gospodarstva. Detaljnije o zakonskim izmjenama bit će spomenuto u nastavku teksta.

Grafikon 2.1. Struktura prihoda državnog proračuna u 2015. i 2016. godini

Izvor: Ministarstvo financija

2.2.1. Porezni prihodi

Porezni prihodi su najvažniji prihodi državnog proračuna te čine 61,8 posto ukupnih prihoda državnog proračuna, a njihov se udio smanjio za 0,8 postotnih bodova u odnosu na prethodnu godinu. Porezni prihodi tijekom 2016. godine prikupljeni su u iznosu od 72 milijarde kuna čime su zabilježili međugodišnje povećanje od 5,4 posto.

Tijekom 2016. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona⁷ kojim se proširuje automatska razmjena informacija između država članica EU s podacima o financijskim

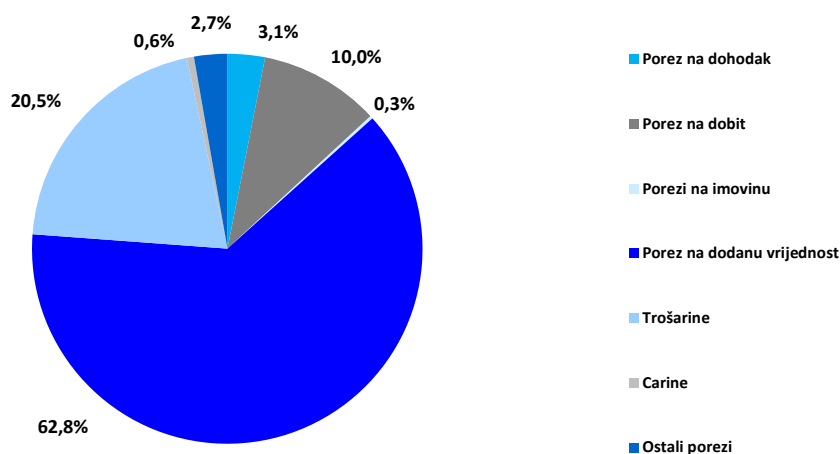
⁷ Narodne novine, broj 44/2016

računima koje su izvještajne financijske institucije dužne ustvrditi, sukladno pravilima dubinske analize i dostaviti Poreznoj upravi, sukladno pravilima izvješćivanja. Razmjenjuju se podaci između država članica EU o vlasnicima financijskih računa, fizičkim osobama i subjektima, odnosno osobama koje imaju kontrolu nad tim subjektima, njihovom osobnom identifikacijskom broju, broju računa, stanju računa ili vrijednosti na kraju svake godine, u slučaju skrbničkih računa dostavlja se podatak o ukupnom bruto iznosu kamata, ukupnom bruto iznosu dividendi i drugog prihoda ostvarenog od imovine na računu. U slučaju depozitnog računa dostavlja se ukupan bruto iznos kamata plaćenih ili pripisanih na račun.

Tijekom 2016. godine na snagu je stupio i Pravilnik o automatskoj razmjeni informacija u području poreza⁸, a kojim se utvrđuju pravila za provedbu članka 177. Općeg poreznog zakona, kojim se uređuje obvezna automatska razmjena informacija određenih kategorija dohotka i imovine, članka 177. Zakona kojim su propisuju definicije pojmova, pravila izvješćivanja i dubinske analize i članaka 200. i 202. Zakona, kojim se propisuje razmjena informacija o isplaćenim kamatama na dohodak od štednje isplateljima po primitku.

U strukturi poreznih prihoda, najznačajniji udio ima prihod od PDV-a koji u ukupnim poreznim prihodima sudjeluje sa 62,8 posto. Slijede prihodi od trošarina koji čine 20,5 posto ukupnih poreznih prihoda, te prihod od poreza na dobit s udjelom od 10,0 posto. Ostali porezni prihodi državnog proračuna imaju manji udio u ukupnim porezima.

Grafikon 2.2. Struktura poreznih prihoda u 2016. godini

Izvor: Ministarstvo financija

Porez na dohodak

Prihodi prikupljeni od poreza na dohodak dijele se između državnog proračuna lokalnih jedinica. Na razini državnog proračuna prihodom od poreza na dohodak prikupljeno je 2,2 milijarde kuna, što čini rast od 7,9 posto u usporedbi s 2015. godinom. Ovakvo povećanje prvenstveno je rezultat pozitivnih

⁸ Narodne novine, broj 69/2016

kretanja na tržištu rada, ali i visokih uplata prihoda od kamata na štednju. Također, izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak od 1. siječnja 2016. godine uvodi se oporezivanje kapitalnih dobitaka po stopi od 12 posto. Pod oporezivanjem kapitalnih dobitaka od financijske imovine podrazumijeva se oporezivanje dohotka ostvarenog prodajom vrijednosnih papira te udjela u trgovačkim društvima u razdoblju od tri godine uz napomenu da će se oporezivanje provoditi samo za imovinu stečenu nakon 1. siječnja 2016. godine.

Porez na dobit

Prihod od poreza na dobit u 2016. godini ostvaren je u iznosu od 7,2 milijarde kuna, čime je zabilježeno međugodišnje povećanje po osnovi ovog poreza za 15,1 posto. Ovaj prihod povećan je zbog povećane gospodarske aktivnosti te boljeg poslovanja gospodarskih subjekata tijekom 2015. godine, budući da se porez na dobit uplaćuje prema poslovnim rezultatima poduzeća u prethodnoj godini, ali i izmjena Zakona o porezu na dobit koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015. godine, čiji je fiskalni učinak vidljiv od 2016. godine. Navedenim izmjenama Zakona ograničeno je korištenje olakšice za reinvestiranu dobit. Način korištenja porezne olakšice za reinvestiranu dobit na način da poreznu olakšicu za reinvestiranu dobit mogu koristiti porezni obveznici koji su u poreznom razdoblju izvršili investicije u dugotrajnu imovinu i zadržali ili povećali broj radnika, a ne oni koji su svoje investicije odgodili ili su smanjili broj radnika. Nadalje, propisana je obveza zadržavanja radnika dvije godine nakon reinvestiranja dobiti.

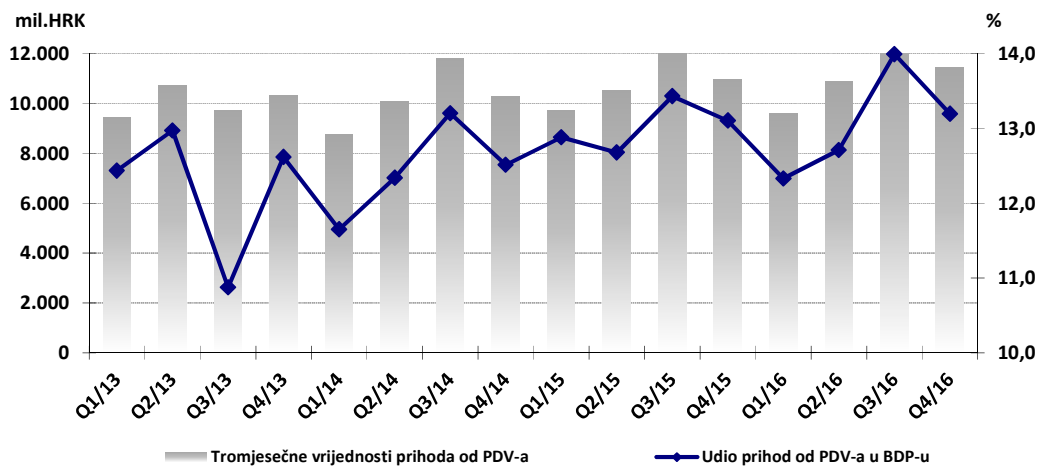
Porez na imovinu

Porezom na imovinu (odnosno na promet nekretnina) u 2016. godini prikupljeno je 184,1 milijun kuna, što je međugodišnji rast od 6,8 posto. Povećanje prihoda od poreza na promet nekretnina rezultat je povećanja aktivnosti na tržištu nekretnina.

Porez na dodanu vrijednost

Tijekom 2016. godine prihod od poreza na dodanu vrijednost ostvaren je u iznosu od 45,2 milijarde kuna, što je povećanje za 3,8 posto u odnosu na prethodnu godinu. Na ostvarenje prihoda od poreza na dodanu vrijednost tijekom 2016. godine utjecalo je kretanje osobne potrošnje uslijed pozitivnih kretanja u gospodarstvu i vrlo dobra turistička sezona.

Visok međugodišnji rast prihoda od PDV-a rezultat je pozitivnih kretanja u gospodarstvu (gospodarski rast viši od očekivanog i izuzetno dobra turistička sezona), činjenice da je izmjenom Zakona o porezu na dohodak oslobođen dio sredstava stanovništva koje je ono uložilo u potrošnju te učinaka procesa fiskalizacije i rada na sprečavanju utaje poreza. Tijekom 2016. godine Ministarstvo financija nastavilo je, pa čak i dodatno pojačalo aktivnosti usmjerene poboljšanju naplate poreza, sprečavanju utaje poreza te postupnom rješavanju poreznih dugovanja.

Grafikon 2.3. Tromjesečno ostvarenje prihoda od poreza na dodanu vrijednost u razdoblju 2013. - 2016.

Izvor: Ministarstvo financija

Trošarine

Ukupni prihodi od posebnih poreza i trošarina u 2016. godini ostvareni su u iznosu od 14,8 milijardi kuna, što čini porast od 6 posto na međugodišnjoj razini. Ovi prihodi tijekom 2016. godine bili su određeni kretanjem isporučениh količina trošarinskih roba te cjelogodišnjim učinkom poreznih izmjena iz 2015. godine.

Tablica 2.2. Kretanje prihoda od trošarina u razdoblju 2015. – 2016.

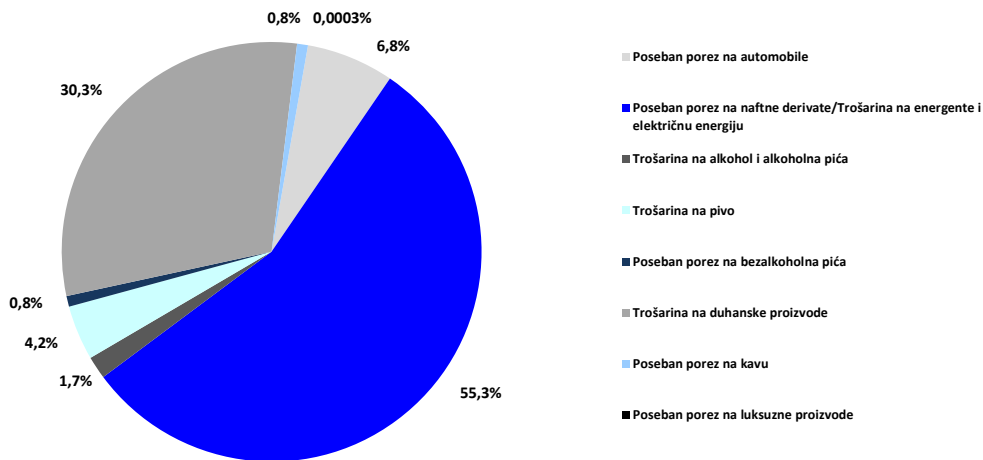
(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
Trošarine	13.923.204	14.752.335	106,0
Poseban porez na automobile	813.670	998.858	122,8
Poseban porez na naftne derivate/Trošarina na energente i električnu energiju	7.781.809	8.155.334	104,8
Trošarina na alkohol i alkoholna pića	254.792	257.600	101,1
Trošarina na pivo	639.328	620.046	97,0
Poseban porez na bezalkoholna pića	123.126	122.635	99,6
Trošarina na duhanske proizvode	4.187.275	4.475.286	106,9
Poseban porez na kavu	123.186	122.530	99,5
Poseban porez na luksuzne proizvode	20	47	237,6

Izvor: Ministarstvo financija

Većina trošarinskih prihoda povećana je u odnosu na isto razdoblje prošle godine, dok su prihodi od posebnog poreza na bezalkoholna pića i posebnog poreza na kavu ostali na približno istoj razini kao i prethodne godine. Prihodi od trošarina na pivo na međugodišnjoj razini manji su za 3,0 posto.

Najznačajniji prihodi od trošarina s udjelom od 55,3 posto u ukupnim trošarinama su prihodi od trošarina na energente i električnu energiju, a ostvareni su u iznosu od 8,2 milijarde kuna. Prihodi od trošarina na energente i električnu energiju rastu za 4,8 posto na međugodišnjoj razini, a njihovo ostvarenje rezultat je potrošnje energenata te cjelogodišnje primjene zakonskih propisa izmijenjenih tijekom 2015. godine.

Grafikon 2.4. Struktura prihoda od trošarina u 2016. godini

Izvor: Ministarstvo financija

Drugi po važnosti u ukupnim trošarinama jest prihod od trošarina na duhanske proizvode koji je tijekom 2016. godine ostvaren u iznosu od 4,5 milijardi kuna i bilježi međugodišnji rast od 6,9 posto. Ovaj rast prvenstveno je rezultat cjelogodišnjeg učinka povećanja trošarina na duhan iz 2015. godine.

U travnju 2015. godine trošarine na duhanske proizvode promijenjene su na način da se iznos minimalne trošarine povećava na 648 kuna za 1.000 komada cigareta, a iznos specifične trošarine na cigarete iznosi 230 kuna na 1.000 komada cigareta. Pri tome iznos proporcionalne trošarine raste na 38 posto od maloprodajne cijene. Također, tada je podignuta i visina trošarine na sitno rezani duhan na iznos od 550 kn/kg i na ostali duhan za pušenje na iznos od 500 kn/kg. Naime, trošarine na duhan i duhanske prerađevine povećane su u cilju provedbe postupnog dostizanja minimalne trošarine na cigarete koju zahtijevaju relevantni propisi EU, a uzimajući pri tome u obzir da je RH odobreno prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2017. godine za provođenje navedenog. Prema pravnoj stečevini EU u području oporezivanja cigareta, ukupna trošarina iznosi najmanje 60 posto prosječne ponderirane maloprodajne cijene cigareta puštenih u potrošnju, a minimalna trošarina ne smije biti niža od 90 eura za 1.000 komada cigareta bez obzira na prosječnu ponderiranu maloprodajnu cijenu cigareta puštenih u potrošnju.

Uslijed poboljšanih kretanja na tržištu automobila, poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove u 2016. godini na međugodišnjoj razini raste za 22,8 posto.

Prihodi od trošarina na pivo u 2016. godini ostvareni su u iznosu od 620,1 milijun kuna i bilježe međugodišnje smanjenje od 3 posto. Prihodima od ostalih trošarinskih proizvoda (trošarine na kavu, alkohol i alkoholna pića, bezalkoholna pića i luksuzne proizvode) prikupljeno je 502,8 milijuna kuna, što je 0,3 posto više nego prethodne godine. Pri tome su prihodi od trošarina na kavu ostvareni u iznosu od 122,5 milijuna kuna i u odnosu na 2015. godinu bilježe smanjenje za 0,5 posto. Trošarine na alkohol ostvarene su u iznosu od 257,6 milijuna kuna i bilježe međugodišnje povećanje od 1,1 posto. Trošarinama na bezalkoholna pića tijekom 2016. godine prikupljeno je 122,6 milijuna kuna prihoda državnog proračuna, što je 0,4 posto manje nego prethodne godine.

Poseban porez na luksuzne proizvode od 1. siječnja 2013. godine u potpunosti je ukinut, a iznos koji je uplaćen po ovoj osnovi u 2016. godini jest uplata dugovanja po osnovi ovog poreza.

Prihodi od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu u 2016. godini ostvaren je u iznosu od 404,9 milijuna kuna što je 3,4 posto manje nego u 2015. godini.

Ostali porezni prihodi

Uz prethodno opisane glavne porezne prihode, u okviru poreznih prihoda tijekom 2016. godine u državni proračun prikupljeni su i prihodi od poreza na dobitke od igara na sreću i ostalih poreza od igara na sreću, naknade za priređivanje igara na sreću, prihodi od ostalih poreza na robu i usluge te ostali porezi. U ostale porezne prihode, prema GFS 2001 metodologiji, ubrajaju se državne upravne i sudske pristojbe te ostali prihodi od poreza koje plaćaju fizičke osobe. U 2016. godini ova prihodna kategorija ostvarena je u iznosu od 283,5 milijuna kuna, što čini međugodišnji pad od 1,0 posto.

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću u 2016. godini iznose 326,7 milijuna kuna što je na međugodišnjoj razini povećanje od 7,0 posto. Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću u isto vrijeme iznose 801,6 milijuna kuna i ostvareni su za 8,2 posto više nego tijekom prethodne godine.

U 2016. godini prihod od ostalih poreza na robu i usluge ostvaren je u iznosu od 373 milijuna kuna, što je na međugodišnjoj razini smanjenje od 0,4 posto. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja. Kako je trenutno trend smanjivanja cijena osiguranja od automobilske odgovornosti, a time i kasko osiguranja, smanjuju se i prihodi proračuna ubrani od ovog poreza.

2.2.2. Doprinosi za socijalno osiguranje

Prihodi od doprinosa za socijalno osiguranje druga su najznačajnija kategorija prihoda državnog proračuna, a u ukupnim prihodima proračuna sudjeluju s 19,1 posto.

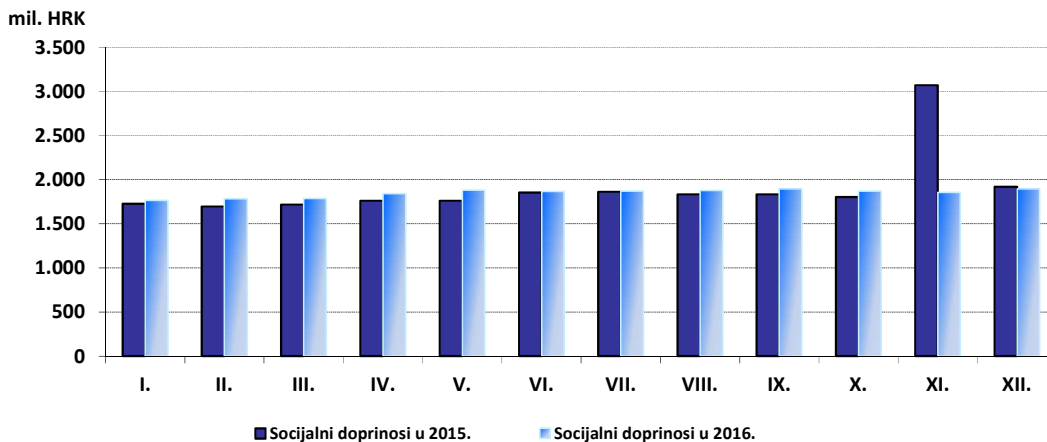
U 2016. godini prihodi od doprinosa iznose 22,2 milijarde kuna, što je na međugodišnjoj razini smanjenje od 2,9 posto. Prikupljeni prihodi od doprinosa kreću se sukladno kretanjima na tržištu rada, međutim nisu usporedivi na međugodišnjoj razini i to zbog neusporedivosti doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Promjena u ovim doprinosima odnosi se na povlačenje sredstava iz II. mirovinskog stupa za osiguranike s beneficiranim radnim stažem. Zbog činjenice da mirovinska kapitalizacija ne poznaje povoljnosti koje omogućuju posebni propisi o mirovinskom osiguranju, izmjenom Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima⁹ iz 2003. godine, propisano je da se članovima obznog mirovinskog fonda, koji ostvaruju mirovinu prema povoljnijim uvjetima ili ostvaruju staž osiguranja s povećanim trajanjem, mirovina računa kao da su bili osigurani samo u I. mirovinskom stupu. Stoga su im se prilikom odlaska u mirovinu, sredstva s osobnog računa prenosila u državni proračun, dok je osoba ostvarivala mirovinu kao da je cijelo vrijeme bila uključena samo u I. stup. Iz navedenog proizlazi da nema valjanih razloga zbog kojih bi spomenute osobe bile i dalje osigurane u II. stupu. Dakle, kod ovakvih osiguranika se ne mijenja sustav izračuna mirovine, nego se mijenjaju buduće uplate koje će u cijelosti biti dijelom državnog proračuna, a akumulirana sredstva u II. stupu prebacuju se u državni proračun. Navedene izmjene država ne preuzima nove financijske obveze te se ne mijenja sustav izračuna mirovina, kao ni opseg prava.

Sukladno navedenoj zakonskoj izmjeni, krajem studenog 2015. godine iz II. mirovinskog stupa u državni proračun izvršen je prijenos sredstava akumulirane štednje za osobe s beneficiranim stažem u iznosu od oko 1,3 milijarde kuna, dok tijekom 2016. godine ovakvog prijenosa nije bilo te stoga iznos prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje nije usporediv na međugodišnjoj razini.

Prihod od socijalnih doprinosa sastoji se od doprinosa zaposlenika, doprinosa poslodavaca, te doprinosa od samozaposlenih i nezaposlenih. Najveći udio u ukupnim doprinosima odnosi se na doprinose zaposlenika, koji u 2016. godini iznosi 83,6 posto i smanjuje se za 0,8 postotnih bodova u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje udjela doprinosa zaposlenika odnosi se prvenstveno na povlačenje sredstava iz II. mirovinskog stupa u prvi. Ovi doprinosi prikupljeni su u iznosu od 18,6 milijarde kuna, a gotovo se u potpunosti odnose na doprinose za mirovinsko osiguranje. Sljedeći po važnosti u strukturi doprinosa su doprinosi poslodavaca koji čine 13,3 posto ukupnih socijalnih doprinosa u 2016. godini i njihov udio se smanjuje u odnosu na prethodnu godinu za 1,7 postotnih bodova. Doprinosi poslodavaca najvećim dijelom odnosili su se na doprinose za zdravstveno osiguranje koji od 1. siječnja 2015. godine više nisu prihod državnog proračuna već prihod HZZO-a kao izvanproračunskog korisnika. Najmanji udio u ukupnim socijalnim doprinosima odnosi se na doprinose od samozaposlenih ili nezaposlenih osoba te ova kategorija doprinosa čini 3,1 posto ukupnih prihoda od doprinosa. Ovi doprinosi ostvareni su u iznosu od 685,4 milijuna kuna.

⁹ Narodne novine, broj 103/2003

Grafikon 2.5. Kretanje prihoda od socijalnih doprinosa u 2015. i 2016. godini po mjesecima

Izvor: Ministarstvo financija

2.2.3. Prihodi od pomoći

Ukupni prihodi od pomoći u 2016. godini iznose 14 milijardi kuna što je za 38,9 posto više u odnosu na prethodnu godinu. Od tog iznosa najveći dio od 52,2 posto čine pomoći od međunarodnih organizacija, a ostvarene su u iznosu od 7,4 milijarde kuna, a izravno su vezane uz projekte financirane iz fondova EU te izravna plaćanja u poljoprivredi.

Prihodi od pomoći unutar opće države u 2016. godini iznose 6,3 milijarde kuna što je za 4,5 posto više u odnosu na prethodnu godinu. Od 2015. godine, za razliku od neto principa prema kojem su prihodi državnog proračuna umanjivani za izvršene povrate, prešlo se na bruto princip prema kojem se evidentira ukupni iznos prikupljenog poreza, a zatim se kroz transfer lokalnim jedinicama iz državnog proračuna osiguravaju sredstva za povrat tog poreza.

2.2.4. Prihodi od imovine

Prihodi od imovine u 2016. godini ostvareni su u iznosu od 3,2 milijarde kuna, što je međugodišnji rast prihoda od imovine iznosi 27,4 posto. Ovi prihodi dijele se na prihode od kamata, dividendi i prihode od zakupnina.

Osnovni razlog visokog međugodišnjeg rasta prihoda od imovine su viši prihodi po osnovi dobiti Hrvatske narodne banke, kao i primjena Odluke o visini, načinu i rokovima uplate sredstava trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za RH u državni proračun RH za 2016. godinu. Budući da trgovačka društva u vlasništvu države u prethodnim godinama, kada im je ostavljena dobit za ulaganje i pokretanje investicija, nisu ostvarila potrebne rezultate, Vlada RH je u 2016. godini odlučila povući dio dobiti trgovačkih društava u svrhu smanjenja proračunskog manjka. U 2016. godini prihodi po osnovi povlačenja dijela dobiti trgovačkih društava u javnom sektoru iznose 865,9 milijuna kuna, a od toga najveći dio odnosi se na povlačenje dijela dobiti

iz Hrvatske elektroprivrede d.d. u iznosu od 607 milijuna kuna. Veliki dio prihoda imovine čini i uplata dobiti Hrvatske narodne banke, koja je iznosila 483 milijuna kuna.

Prihodi od zakupnina su u 2016. godini ostvareni u iznosu od 1,3 milijarde kuna, a čine ih prihodi od koncesija, prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine te ostali prihodi od nefinancijske imovine. Najznačajniji udio u prihodima od zakupnina imaju prihodi od koncesija koji su ostvareni u iznosu od 940,2 milijuna kuna, što čini međugodišnji pad od 16,0 posto. Prihodi od koncesija na međugodišnjoj razini smanjuju se zbog uplate jednokratnih prihoda od koncesija za 4G mrežu tijekom 2015. godine.

Prihod od kamata na dane zajmove u 2016. godini iznosi 33 milijuna kuna što čini međugodišnje smanjenje od 16,3 posto.

2.2.5. Prihodi od prodaje roba i usluga

Prihode od prodaje roba i usluga čine prihodi od administrativnih taksi i prihodi od slučajne prodaje na tržištu. Ovim prihodima u 2016. godini ostvareno je 3,1 milijarda kuna, čime je ostvaren međugodišnji pad od 6,3 posto. Od 2015. godine je u državni proračun uključeni su vlastit i namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika. Naime, u prethodnim godinama izuzeća su bila dozvoljena za korisnike u znanosti, visokom obrazovanju, za zdravstvene ustanove, pravosuđe, sustav izvršenja sankcija, ustanove kulture, nacionalne parkove, parkove prirode, ustanove socijalne skrbi, Državni zavod za zaštitu prirode i Hrvatski hidrografski institut budući da nisu bili stvoreni tehnički preduvjeti za njihovo praćenje.

Prihodi od slučajne prodaje na tržištu u 2016. godini iznose 2,1 milijarda kuna, dok prihodi od administrativnih taksi iznose 982,9 milijuna kuna. Prihode od administrativnih taksi čine prihodi ubirani po osnovi raznih javnobilježničkih pristojbi, pristojbe od prodaje državnih biljega, naknade za izdana državna jamstva, naknade koje se plaćaju pri izdavanju dugoročnih vrijednosnih papira, pristojbe za izdane dozvole za prijelaz državne granice, pristojbe i naknade što ih plaćaju osobe u tranzitu, pristojbe u području prava industrijskog vlasništva, te razne ostale pristojbe. Radi oslobođenja gospodarstvenika od dijela neporeznih nameta ovi prihodi bilježe pad na međugodišnjoj razini.

2.2.6. Prihodi od naknada, kazni i globa, neobveznih prijenosa i raznih i neprepoznatih prihoda

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi tijekom 2016. godine prikupljeni su u iznosu od 530,2 milijuna kuna i bilježe međugodišnje smanjenje od 4,2 posto. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se ostatak prihoda ove stavke odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere.

Neobvezni prijenosi osim potpora iznose 71,4 milijuna kuna, čime bilježe dvostruko međugodišnje smanjenje.

Razni i neprepoznati prihodi prikupljeni su u iznosu od 1,4 milijarde kuna čime je ostvareno međugodišnje smanjenje od 1,2 posto. Najznačajniji prihodi u ovoj kategoriji čine prihodi od sufinanciranja cijene usluge, participacije i slično.

2.3. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Izvršenje ukupnih rashoda u 2016. godini iznosilo je 117,2 milijarde kuna, što u odnosu na 2015. godinu predstavlja povećanje u iznosu od 1,7 milijardi kuna.

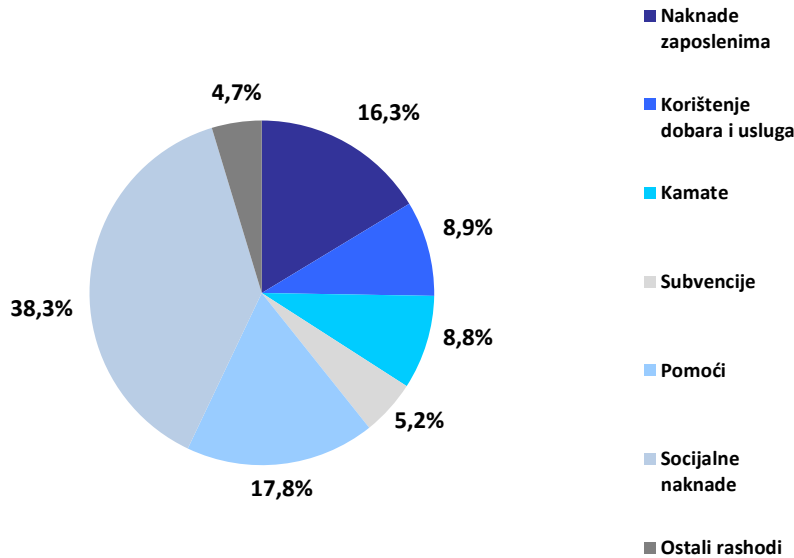
Potrebno je napomenuti da je u 2016. godini proširen obuhvat proračunskih korisnika čiji se rashodi, financirani vlastitim i namjenskim prihodima koji su izuzeti od obveze uplate u državni proračun, iskazuju u državnom proračunu (Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu, Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo i Agencija za elektroničke medije), što je utjecalo i na samo povećanje ukupnih rashoda državnog proračuna.

Tablica 2.3. Rashodi državnog proračuna u razdoblju 2015. – 2016.

(000 HRK)		2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
2	RASHODI	115.455.805	117.166.135	101,5
21	Naknade zaposlenima	18.471.877	19.138.748	103,6
211	Plaće i nadnice	15.643.353	16.274.683	104,0
212	Socijalni doprinosi	2.828.524	2.864.065	101,3
22	Korištenje dobara i usluga	10.453.567	10.477.435	100,2
24	Kamate	10.621.298	10.339.925	97,4
241	Inozemne	4.841.712	4.664.007	96,3
242	Tuzemne	5.779.586	5.675.918	98,2
25	Subvencije	6.425.996	6.088.639	94,8
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	1.094.442	1.073.386	98,1
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	5.331.554	5.015.253	94,1
26	Pomoći	18.907.153	20.818.357	110,1
261	Inozemnim vladama	19.849	25.150	126,7
2611	Tekuće	13.381	17.834	133,3
2612	Kapitalne	6.468	7.316	113,1
262	Međunarodnim organizacijama	3.211.226	3.420.241	106,5
2621	Tekuće	3.211.226	3.420.241	106,5
2622	Kapitalne	0	0	-
263	Unutar opće države	15.676.078	17.372.966	110,8
2631	Tekuće	12.788.736	13.216.509	103,3
2632	Kapitalne	2.887.342	4.156.457	144,0
27	Socijalne naknade	45.136.539	44.818.614	99,3
271	Socijalne naknade iz osiguranja	32.105.398	32.986.071	102,7
272	Naknade za socijalnu pomoć	12.857.058	11.689.267	90,9
273	Socijalne naknade za zaposlenike	174.083	143.276	82,3
28	Ostali rashodi	5.439.375	5.484.417	100,8
281	Rashodi za imovinu osim kamata	705	1.000	141,8
282	Razni ostali rashodi	5.438.670	5.483.417	100,8
2821	Tekući	3.406.647	3.359.146	98,6
2822	Kapitalni	2.032.023	2.124.271	104,5

Izvor: Ministarstvo financija

U strukturi ostvarenih rashoda državnog proračuna za promatrano razdoblje najveći udio od 38,3 posto čine socijalne naknade. Slijede pomoći sa 17,8 posto, naknade zaposlenima s udjelom od 16,3 posto, korištenje dobara i usluga s 8,9 posto, kamate s 8,8 posto, subvencije s 5,2 posto te ostali rashodi s 4,7 posto.

Grafikon 2.6. Struktura rashoda državnog proračuna u 2016. godini

Izvor: Ministarstvo financija

2.3.1. Naknade zaposlenima

Rashodi za naknade zaposlenima izvršeni su u iznosu od 19,1 milijardu kuna u 2016. godini te bilježe međugodišnje povećanje od 3,6 posto. U strukturi ukupnih rashoda za naknade zaposlenima, 85,0 posto čine rashodi za plaće i nadnice, a preostalih 15,0 posto rashodi za socijalne doprinose.

Povećanje ovih rashoda prvenstveno je rezultat isplate regresa i božićnica za zaposlene u državnom i javnom sektoru u 2016. godini, povećanja rashoda za zaposlene financiranih iz sredstava Europske unije, isplata plaća državnim dužnosnicima nakon prestanka obnašanja dužnosti na temelju članka 15. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika te povećanja evidentiranih rashoda za zaposlene financiranih vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika koji su Zakonom izuzeti od obveze uplate u državni proračun.

Potrebno je napomenuti kako je u 2016. godini došlo do metodoloških izmjena u iskazivanju plaća i određenih naknada zaposlenima osnovnog i srednjeg školstva. Naime, izravno iz državnog proračuna financirani rashodi za plaće i neke druge naknade djelatnicima osnovnih i srednjih škola - proračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, iskazivani su do 2016. godine u sklopu podataka državnog proračuna kao naknade zaposlenima. Metodološkim izmjenama od 2016. godine navedeni se rashodi u podacima državnog proračuna iskazuju kao dana pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a kod JLP(R)S iskazuje se prihod od primljene pomoći od državnog proračuna te rashod za naknade zaposlenima.

2.3.2. Korištenje dobara i usluga

Rashodi za korištenje dobara i usluga izvršeni su u iznosu od 10,5 milijardi kuna i bilježe povećanje od 0,2 posto. Navedeno povećanje rezultat je prvenstveno više evidentiranih materijalnih rashoda financiranih vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika koji su izuzeti od uplate u državni proračun te povećanja materijalnih rashoda financiranih iz sredstava Europske unije.

Istovremeno postignute su i određene uštede prvenstveno kao rezultat smanjenja rashoda za materijal i energiju i rashoda za usluge. Navedene uštede rezultat su i primjene „Smjernica za uspostavu standardnih materijalnih troškova kod proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna radi poboljšanja upravljanja materijalnim rashodima“ koje je donijelo Ministarstvo financija s ciljem smanjenja, odnosno optimizacije rashoda za korištenje dobara i usluga.

2.3.3. Kamate

Odgovorno vođenje fiskalne politike rezultiralo je i smanjenjem rashoda za kamate koji su u 2016. na međugodišnjoj razini smanjeni za 281 milijun kuna, odnosno 2,6 posto te su izvršeni u iznosu od 10,3 milijarde kuna.

Na ime kamata za izdane obveznice ukupno je izdvojeno 8,4 milijarde kuna, odnosno 81,6 posto ukupnog iznosa rashoda za kamate. Preostali dio odnosi se na kamate za domaće i inozemne primljene kredite i zajmove te izdane trezorske zapise.

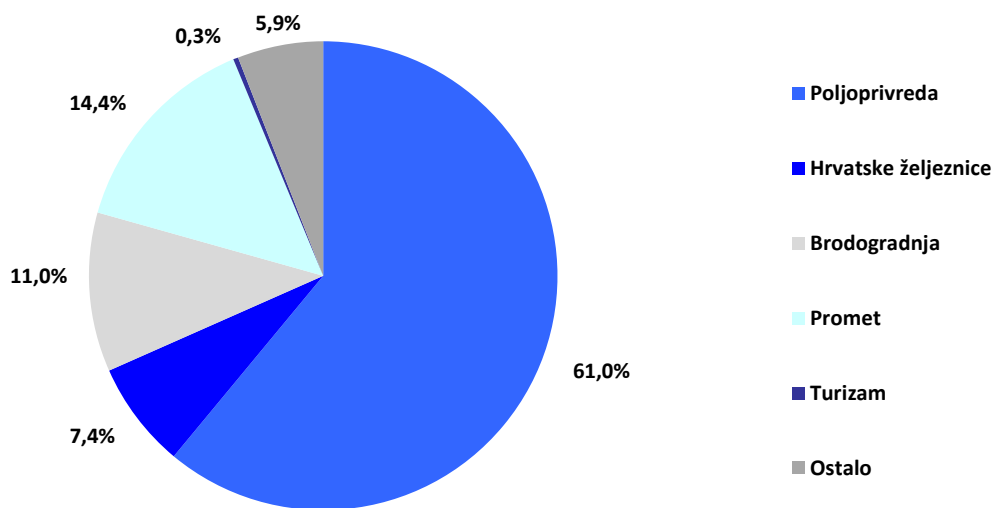
2.3.4. Subvencije

Rashodi za subvencije izvršeni su u iznosu od 6,1 milijardu kuna. Od toga subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora čine 82,4 posto, a trgovačkim društvima u javnom sektoru 17,6 posto.

Najveći dio ukupnih rashoda za subvencije odnosi se na subvencije u poljoprivredi, koje su izvršene u iznosu od 3,7 milijardi kuna ili 61 posto ukupnih subvencija, i to za izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda 2,5 milijardi kuna, a za mjere ruralnog razvoja 903,1 milijun kuna.

Najznačajnije uštede odnose se na subvencije u poljoprivredi te na subvencije Hrvatskim željeznicama, izvršenim u iznosu od 447,7 milijuna kuna.

Grafikon 2.7. Struktura rashoda za subvencije u 2016. godini

Izvor: Ministarstvo financija

2.3.5. Pomoći

U 2016. rashodi za pomoći izvršeni su u iznosu od 20,8 milijardi kuna.

Od ukupnih rashoda za pomoći 83,5 posto odnosi se na pomoći unutar opće države. Od toga su 76,1 posto tekuće pomoći unutar opće države koje se ponajviše odnose na dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije, pomoći lokalnim jedinicama te javni i međumjesni prijevoz. Preostalih 23,9 posto čine kapitalne pomoći koje se najvećim dijelom odnose na naknade za ceste Hrvatskih cesta.

Ostale pomoći odnose se na pomoći međunarodnim organizacijama te inozemnim vladama. Unutar pomoći međunarodnim organizacijama najveći dio se odnosi na doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije, u iznosu od 3,2 milijarde kuna.

Pomoći financirane iz fondova Europske unije izvršene su u iznosu 2,1 milijardu kuna od čega je 1 milijarda kuna doznačena Hrvatskim vodama za razvoj sustava javne odvodnje i zaštite voda. U odnosu na 2015. godinu pomoći financirane iz fondova Europske unije povećane su za 1,2 milijarde kuna.

Potrebno je navesti kako je prethodno spomenuta metodološka izmjena u iskazivanju plaća i određenih naknada zaposlenima osnovnog i srednjeg školstva utjecala i na ovu kategoriju rashoda s obzirom da se od 2016. godine navedeni rashodi u podacima državnog proračuna umjesto kao naknade zaposlenima iskazuju kao dana pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

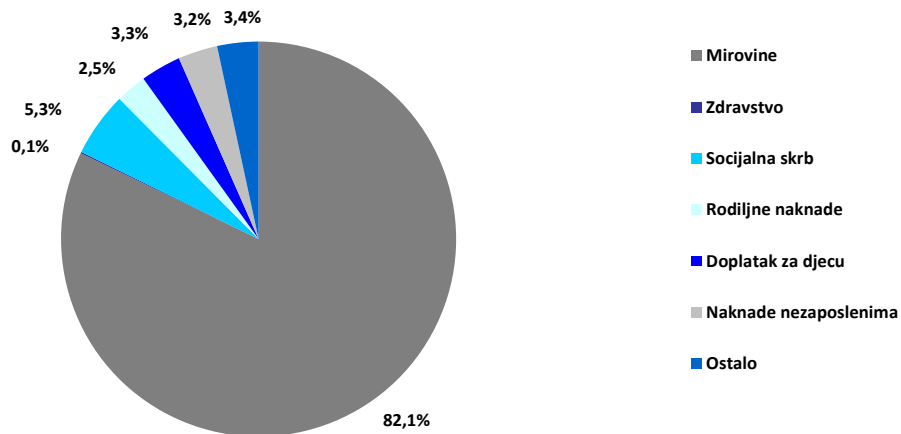
2.3.6. Socijalne naknade

Rashodi za socijalne naknade izvršeni su u iznosu od 44,8 milijardi kuna, odnosno 38,3 posto ukupnih rashoda. U njihovoj strukturi 73,6 posto odnosi se na socijalne naknade iz osiguranja, 26,1 posto na naknade za socijalnu pomoć, a preostalih 0,3 posto na socijalne naknade za zaposlenike.

U ukupnim socijalnim naknadama 2016. godine mirovine i mirovinska primanja čine 82,1 posto. Rashodi za mirovine izvršeni su u iznosu od 36,8 milijardi kuna. U odnosu na 2015. godinu mirovine su porasle za 122,3 milijuna kuna. Razlozi povećanja su isplata jednokratnog novčanog primanja korisnicima mirovinskih primanja ostvarenih u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti u iznosu od 175 milijuna kuna u 2015. godini, usklađenje mirovina prema općem propisu za 0,81 posto u 2016. godini (od 1. siječnja za 0,46 posto i od 1. srpnja za 0,35 posto) te povećan broj korisnika.

Tijekom godine doznačene su 2,4 milijarde kuna za socijalnu skrb određenih skupina stanovništva. Nadalje, isplaćene porodiljne naknade iznosile su 1,1 milijardu kuna¹⁰, dječji doplatak 1,5 milijardi kuna, a naknade za nezaposlene 1,4 milijarde kuna.

Grafikon 2.8. Struktura rashoda za socijalne naknade u 2016. godini

Izvor: Ministarstvo financija

2.3.7. Ostali rashodi

Ostali rashodi dijele se na rashode za imovinu osim kamata i razne ostale rashode, u koje su uključeni ostali tekući i kapitalni rashodi. Izvršeni su u iznosu od 5,5 milijardi kuna.

Ostale rashode uglavnom čine transferi Hrvatskim autocestama (HAC) i HŽ Infrastrukturi, ulaganje u modernizaciju Hrvatskim željeznicama, program visokog obrazovanja (školarine, smještaj i prehrana studenata i podizanje studentskog standarda te program posebne visokoobrazovne, znanstvene i

¹⁰ S obzirom da je od siječnja 2015. godine Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izdvojen je iz sustava državne riznice i državnog proračuna te se njegovi podaci iskazuju u podacima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna, pod kategorijom porodiljnih naknada prikazuje se samo aktivnost Ministarstva zdravlja Dodatni porodiljni dopust i oprema za novorođeno dijete, a aktivnost Naknade za redovni rodiljni dopust evidentira se u HZZO-u.

tehničke suradnje), potpore vjerskim zajednicama, potpora razvoja sustava luka, program razvoja športa te ulaganje u kulturu.

Tekući razni ostali rashodi izvršeni su u iznosu od 3,4 milijarde kuna.

Kapitalni razni ostali rashodi u promatranom razdoblju izvršeni su u iznosu od 2,1 milijardu kuna od čega se 944,4 milijuna kuna odnosi na transfer Hrvatskim autocestama i HŽ Infrastrukturi za dio pripadajuće naknade u cijeni goriva. Za održavanje željezničke infrastrukture, regulaciju prometa i modernizaciju željezničkih vozila u 2016. godini doznačeno je 467 milijuna kuna.

2.3.8. Rashodi državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji

U skladu s metodologijom GFS 2001, prema kojoj je izložen prikaz funkcijske klasifikacije rashoda u ovom poglavlju, rashodi državnog proračuna obuhvaćaju ukupne rashode poslovanja uvećane za rashode za nabavu nefinancijske imovine.

Pregled izvršenja rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji daje uvid u izvršenje s obzirom na glavne funkcije koje se zadovoljavaju njihovim izvršenjem, odnosno pokazuje prioritete fiskalne politike u pojedinačnom vremenskom razdoblju. Uvid u funkcijsku klasifikaciju rashoda također omogućuje kvalitetnu međunarodnu usporedbu te analizu javnih rashoda.

Ukupni rashodi državnog proračuna u 2016. godini, prema funkcijskoj klasifikaciji, iznosili su 120,2 milijarde kuna. Najveća izdvajanja bila su usmjerena na socijalnu zaštitu te opće javne usluge s ukupnim udjelom od 63,1 posto ukupnih rashoda u 2016. godini. Udio izdataka za socijalnu zaštitu u ukupnim rashodima iznosi 38,6 posto, a u BDP-u 13,4 posto. Istovremeno udio rashoda za opće javne usluge, koji uglavnom proizlaze iz transakcija povezanih s javnim dugom te izvršnim i zakonodavnim poslovima, u ukupnim rashodima iznosi 24,5 posto, a u BDP-u 8,5 posto.

Sljedeća veća izdvajanja usmjerena su u ekonomske poslove. U ovoj skupini rashoda ističu se rashodi za promet (posebice cestovni i željeznički) te rashodi za poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo i lov. Njihov udio u ukupnim rashodima iznosi 11,6 posto, a u BDP-u 4,0 posto.

Udio rashoda za zdravstvo u ukupnim rashodima iznosi 7,9 posto, a u BDP-u 2,8 posto. Rashodi za javni red i sigurnost, koji se tradicionalno odnose na policijske snage i sudstvo, imaju udio u ukupnim rashodima od 6,4 posto, a u BDP-u od 2,2 posto.

Rashodi za obrazovanje bilježe udio u ukupnim rashodima od 4,2 posto, a u BDP-u od 1,4 posto. Do značajnog smanjenja u ukupnim rashodima i u BDP-u, u odnosu na prethodnu godinu, dolazi zbog izmjene metodologije iskazivanja plaća i određenih naknada zaposlenima osnovnog i srednjeg školstva. Izravno iz državnog proračuna financirani rashodi za plaće i neke druge naknade djelatnicima osnovnih i srednjih škola - proračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazivani su do 2015. godine u sklopu podataka državnog proračuna kao naknade zaposlenima. Metodološkim izmjenama od 2015. godine navedeni se rashodi u podacima državnog proračuna iskazuju kao dana pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a kod JLP(R)S iskazuje se prihod od primljene pomoći od državnog proračuna te rashod za naknade zaposlenima.

Rashodi za obranu prvenstveno se odnose na rashode za vojnu obranu te u 2016. godini bilježe udio u ukupnim rashodima od 3,4 posto te u BDP-u od 1,2 posto.

Rashodi za usluge unapređenja stanovanja te rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju bilježe udio u ukupnim rashodima od po 1,4 posto, a u BDP-u od 0,5 posto. Udio rashoda za zaštitu okoliša u ukupnim rashodima iznosi 0,6 posto, a u BDP-u 0,2 posto.

Tablica 2.4. Rashodi državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji u razdoblju 2015. – 2016.

(000 HRK)		2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
7	Ukupni rashodi	118.607.857	120.228.329	101,4
701	Opće javne usluge	21.196.386	29.459.526	139,0
702	Obrana	4.236.906	4.073.530	96,1
703	Javni red i sigurnost	7.240.432	7.753.083	107,1
704	Ekonomski poslovi	14.230.573	13.950.360	98,0
705	Zaštita okoliša	705.023	694.344	98,5
706	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	1.345.890	1.716.940	127,6
707	Zdravstvo	8.846.934	9.533.770	107,8
708	Rekreacija, kultura i religija	1.916.413	1.643.065	85,7
709	Obrazovanje	12.244.508	5.004.760	40,9
710	Socijalna zaštita	46.644.791	46.398.951	99,5

Izvor: Ministarstvo financija

2.4. TRANSAKCIJE U NEFINANCIJSKOJ IMOVINI DRŽAVNOG PRORAČUNA

U transakcije u nefinancijskoj imovini spadaju svi rashodi povezani sa stjecanjem, odnosno nabavom nefinancijske imovine te svi prihodi povezani s prodajom nefinancijske imovine. U tom smislu iznosi neto transakcija na nefinancijskoj imovini ujedno su neto rezultat navedenih nabava i prodaja, odnosno ukupna nabava umanjena za ukupnu prodaju nefinancijske imovine.

U 2016. godini ukupno neto stjecanje nefinancijske imovine iznosilo je 2,6 milijardi kuna, što je rezultat nabave nefinancijske imovine u iznosu od 3,1 milijardu kuna i prodaje u iznosu od 450,2 milijuna kuna.

Nabava nefinancijske imovine najviše se odnosila na nabavu dugotrajne imovine, odnosno nabavu postrojenja i opreme u iznosu od 1,6 milijardi kuna te zgrada i građevina u iznosu od 1,1 milijardu kuna.

Neto stjecanje zaliha iznosilo je 104,8 milijuna kuna, dok se na neto stjecanje pohranjenih vrijednosti odnosilo 774 tisuće kuna.

Neto stjecanje neproizvodene imovine iznosilo je 68,3 milijuna kuna, od čega se nabava od 140,9 milijuna kuna većinom odnosila na nabavu licenci i ostalih prava.

Tablica 2.5. Transakcije u nefinancijskoj imovini državnog proračuna u razdoblju 2015. – 2016.

(000 HRK)		2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	2.507.035	2.612.014	104,2
311	Dugotrajna imovina	2.463.147	2.438.134	99,0
311,1	<i>Nabava: dugotrajna imovina</i>	2.774.448	2.784.456	100,4
311,2	<i>Prodaja: dugotrajna imovina</i>	311.301	346.322	111,2
3111	Zgrade i građevine	697.830	755.242	108,2
3111,1	Nabava: zgrade i građevine	1.004.733	1.095.028	109,0
3111,2	Prodaja: zgrade i građevine	306.903	339.786	110,7
3112	Postrojenja i oprema	1.625.709	1.584.963	97,5
3112,1	Nabava: postrojenja i oprema	1.629.906	1.591.265	97,6
3112,2	Prodaja: postrojenja i oprema	4.197	6.302	150,2
3113	Ostala dugotrajna imovina	139.608	97.929	70,1
3113,1	Nabava: ostala dugotrajna imovina	139.809	98.163	70,2
3113,2	Prodaja: ostala dugotrajna imovina	201	234	116,4
312	Zalihe	9.966	104.800	1.051,6
312,1	Nabava: strateške zalihe	288.656	135.929	47,1
312,2	Prodaja: strateške zalihe	278.690	31.129	11,2
313	Pohranjene vrijednosti	366	774	211,5
313,1	Nabava: pohranjene vrijednosti	1.081	932	86,2
313,2	Prodaja: pohranjene vrijednosti	715	158	22,1
314	Neproizvedena imovina	33.556	68.306	203,6
314,1	Nabava: neproizvedena imovina	87.859	140.876	160,3
314,2	Prodaja: neproizvedena imovina	54.303	72.570	133,6
3141	Zemljište	-39.392	-71.076	180,4
3141,1	<i>Nabava: zemljište</i>	14.771	1.317	8,9
3141,2	<i>Prodaja: zemljište</i>	54.163	72.393	133,7
3144	Nematerijalna neproizvedena imovina	72.935	139.382	191,1
3144,1	<i>Nabava: nematerijalna neproizvedena imovina</i>	73.075	139.559	191,0
3144,2	<i>Prodaja: nematerijalna neproizvedena imovina</i>	140	177	126,4

Izvor: Ministarstvo financija

2.5. TRANSAKCIJE U FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupno neto stjecanje financijske imovine državnog proračuna, u iznosu od -2,9 milijardi kuna, rezultat je razlike domaćih i inozemnih izdataka i primitaka po osnovi financijske imovine te promjena u stanju novca i depozita.

U 2016. godini neto stjecanje domaće financijske imovine u iznosu od -3,3 milijarde kuna rezultat je neto stjecanja zajmova u iznosu od -2,6 milijardi kuna te neto stjecanja dionica i ostalih udjela u iznosu od -90,4 milijuna kuna.

Neto stjecanje domaćih zajmova rezultat je izdataka za zajmove u iznosu od 1,0 milijarde kuna i primitaka po osnovi zajmova u iznosu od 3,6 milijardi kuna.

Neto stjecanje domaćih dionica i ostalih udjela rezultat je izdataka za dionice i ostale udjele u iznosu od 254,8 milijuna kuna i primitaka za dionice i ostale udjele u iznosu od 345,2 milijuna kuna.

Inozemno neto stjecanje financijske imovine iznosilo je 400,7 milijuna kuna i rezultat je izdataka za dionice i ostale udjele.

Tablica 2.6. Transakcije u financijskoj imovini državnog proračuna u razdoblju 2015. – 2016.

(000 HRK)		2015.	2016.
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	-3.228.138	-2.898.449
321	Tuzemna	-3.434.307	-3.299.133
3212	Novac i depoziti	802.252	-656.559
3214	Zajmovi	-4.790.551	-2.552.154
3214,1	<i>Izdaci</i>	4.063.186	1.039.624
3214,2	<i>Primici</i>	8.853.737	3.591.778
3215	Dionice i ostali udjeli	553.992	-90.420
3215,1	<i>Izdaci</i>	555.108	254.787
3215,2	<i>Primici</i>	1.116	345.207
322	Inozemna	206.169	400.684
3224	Zajmovi	0	0
3224,1	<i>Izdaci</i>	0	0
3224,2	<i>Primici</i>	0	0
3225	Dionice i ostali udjeli	206.169	400.684
3225,1	<i>Izdaci</i>	206.169	400.684
3225,2	<i>Primici</i>	0	0

Izvor: Ministarstvo financija

U 2016. godini ukupno neto stjecanje obveza državnog proračuna iznosilo je 491 milijun kuna, a rezultat je neto stjecanja domaćih obveza u iznosu od 2 milijarde kuna i neto stjecanja inozemnih obveza u iznosu od -1,5 milijardi kuna.

Neto stjecanje domaćih obveza rezultat je zaduživanja i otplate putem vrijednosnih papira osim dionica te zajmova na domaćem financijskom tržištu. Ukupno zaduživanje na domaćem tržištu iznosilo je 15,9 milijardi kuna, od čega 11,1 milijardu kuna od vrijednosnih papira osim dionica, a 4,9 milijardi kuna od zajmova. Domaće otplate iznosile su 13,9 milijardi kuna, pri čemu su otplate po osnovi vrijednosnih papira osim dionica iznosile 3,5 milijardi kuna, a po osnovi zajmova 10,4 milijarde kuna.

Neto stjecanje inozemnih obveza odnosilo se na zajmove i obuhvaćalo je ukupno inozemno zaduživanje u iznosu od 1,5 milijardi kuna te ukupne inozemne otplate u iznosu od 3,0 milijarde kuna.

Gledajući ukupno i domaće i inozemno zaduživanje, odnosno ukupne i domaće i inozemne otplate državnog proračuna u 2016. godini, neto stjecanje obveza državnog proračuna rezultat je razlike zaduživanja od 17,4 milijarde kuna i otplata od 16,9 milijardi kuna.

Tablica 2.7. Transakcije u obvezama državnog proračuna u razdoblju 2015. – 2016.

(000 HRK)		2015.	2016.
33	NETO STJECANJE OBVEZA	5.623.823	490.962
33,1	Ukupne otplate	23.924.872	16.899.625
33,2	Ukupno zaduživanje	29.548.695	17.390.587
331	Tuzemne	1.797.283	2.005.368
331,1	Otplate	15.583.662	13.926.766
331,2	Zaduživanje	17.380.945	15.932.134
3313	Vrijednosni papiri osim dionica	2.228.234	7.562.991
3313,1	<i>Otplata</i>	8.148.769	3.500.000
3313,2	<i>Zaduživanje</i>	10.377.003	11.062.991
3314	Zajmovi	-430.951	-5.557.623
3314,1	<i>Otplata</i>	7.434.893	10.426.766
3314,2	<i>Zaduživanje</i>	7.003.942	4.869.143
332	Inozemne	3.826.540	-1.514.406
332,1	Otplate	8.341.210	2.972.859
332,2	Zaduživanje	12.167.750	1.458.453
3323	Vrijednosni papiri osim dionica	5.670.096	0
3323,1	<i>Otplata</i>	5.770.569	0
3323,2	<i>Zaduživanje</i>	11.440.665	0
3324	Zajmovi	-1.843.556	-1.514.406
3324,1	<i>Otplata</i>	2.570.641	2.972.859
3324,2	<i>Zaduživanje</i>	727.085	1.458.453

Izvor: Ministarstvo financija

2.6. MJERE MANJKA/VIŠKA I FINANCIRANJE DRŽAVNOG PRORAČUNA

Neto operativni saldo, definiran kao razlika između prihoda i rashoda državnog proračuna, iznosio je -777,4 milijuna kuna u 2016. godini.

Kao mjera proračunskog manjka/viška promatra se i primarni operativni saldo, i to kao pokazatelj tekuće fiskalne politike jer iz prethodnog izračuna manjka/viška isključuje rashode za kamate, a time i utjecaj prijašnjih manjaka i akumuliranoga javnog duga. U 2016. godini primarni operativni saldo iznosio je 9,6 milijardi kuna, što predstavlja povećanje od 5,3 milijarde kuna u odnosu na 2015. godinu.

Kategorija neto pozajmljivanja/zaduživanja definirana je kao razlika neto operativnog salda i neto stjecanja nefinancijske imovine. U 2016. godini neto pozajmljivanje/zaduživanje zabilježeno je na razini od -3,4 milijarde kuna ili 1,0 posto BDP-a. Ukupno financiranje tog iznosa rezultat je prethodno opisanog neto stjecanja obveza u iznosu od 491 milijun kuna i neto stjecanja financijske imovine u

iznosu od -2,9 milijardi kuna. Drugim riječima, otplate su bile manje od zaduživanja na strani obveza državnog proračuna, a na strani financijske imovine primici su bili veći od izdataka za stjecanje financijske imovine.

Tablica 2.8. Mjere manjka/viška i financiranje državnog proračuna u razdoblju 2015. – 2016.

(000 HRK)		2015.	2016.
TRANSAKCIJE KOJE UTJEČU NA NETO VRIJEDNOST			
1	Prihodi	109.110.879	116.388.738
2	Rashodi	115.455.805	117.166.135
24	Izdaci za kamate	10.621.298	10.339.925
	Neto-Bruto operativni saldo (1 - 2)	-6.344.926	-777.397
	Primarni operativni saldo (1 - 2 + 24)	4.276.372	9.562.528
TRANSAKCIJE NA NEFINANCIJSKOJ IMOVINI			
31	Neto stjecanje nefinancijske imovine	2.507.035	2.612.014
	Neto pozajmljivanje - zaduživanje (1 - 2 - 31)	-8.851.961	-3.389.411
	Financiranje (33-32)	8.851.961	3.389.411
TRANSAKCIJE NA FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA			
32	Neto stjecanje financijske imovine	-3.228.138	-2.898.449
33	Neto stjecanje obveza	5.623.823	490.962

Izvor: Ministarstvo financija

3. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI U 2016. GODINI

3.1. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Tijekom 2016. godine u obuhvatu proračuna opće države bilo je šest izvanproračunskih korisnika: Hrvatski zavod za zdravstveno (HZZO), Hrvatske vode (HV), Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU), Hrvatske ceste (HC), Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) i Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP).

3.2. PRIHODI IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika u 2016. godini ostvareni su u iznosu od 31,7 milijardi kuna. Promatrajući njihovu strukturu, najveći dio ili 75,0 posto odnosi se na HZZO, 11,3 posto na Hrvatske vode, 6,6 posto na Hrvatske ceste, 4,0 posto na FZOEU, 2,9 posto na DAB te ostatak od 0,45 posto na CERP.

U strukturi ukupnih prihoda izvanproračunskih korisnika najzastupljeniji su doprinosi za socijalno osiguranje, koje je HZZO ostvario u iznosu od 18,5 milijardi kuna s udjelom od 58,2 posto. Sljedeća stavka po veličini su pomoći, koje su ostvarene u iznosu od 5,8 milijardi kuna, pri čemu 99,6 posto čine pomoći unutar opće države. Od tog iznosa najveći dio odnosi se na tekuće pomoći HZZO-u iz državnog proračuna u iznosu od 2,5 milijarde kuna te kapitalne pomoći iz državnog proračuna u sklopu HC-a u iznosu od 1,9 milijardi kuna.

Ukupni prihodi od prodaje roba i usluga u 2016. godini ostvareni su u iznosu od 3,9 milijardi kuna. Najveći dio tih prihoda odnosi se na prihode od administrativnih taksi kod HV-a (2,2 milijardi kuna) te kod FZOEU-a (1 milijarda kuna).

Osim toga, izvanproračunski korisnici ostvarili su 3,2 milijarde kuna raznih i neprepoznatih prihoda, pri čemu je većinu ostvario HZZO (2,06 milijardi kuna) te DAB (834,1 milijun kuna).

Prikupljeni prihodi od imovine iznose 200,2 milijuna kuna, pri čemu je najveći dio imao CERP (45 posto), zatim DAB (39,09 posto), HZZO (6,9 posto) te HV (8,6 posto). Iznosom najznačajniji prihodi u tom dijelu odnose se na kamate pri DAB-u.

Preostali prihodi u iznosu od 148,9 milijuna kuna odnose se na neobvezne prijenose osim potpore te naknade, kazne i globe.

3.3. RASHODI IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

U 2016. godini ukupni rashodi izvanproračunskih korisnika izvršeni su u iznosu od 29,7 milijardi kuna. U njihovoj strukturi najveći udio imaju HZZO (77,5 posto), slijede HV (9,4 posto), FZOEU (6,2 posto), HC (3,4 posto), DAB (3,3 posto) te CERP (0,2 posto).

U strukturi ukupnih rashoda izvanproračunskih korisnika najvažnije mjesto zauzimaju pomoći unutar opće države, koji su u promatranom razdoblju izvršeni u iznosu od 13,3 milijarde kuna. Od tog iznosa najveći dio odnosi se na tekuće pomoći HZZO u iznosu od 12,8 milijardi kuna, dok se ostatak iznosa odnosi na kapitalne pomoći HV, FZOEU i HC. Sljedeća stavka po veličini su socijalne naknade u iznosu od 9,8 milijardi kuna, a odnose se na socijalne naknade iz osiguranja HZZO-a.

Rashodi za korištenje dobara i usluga izvršeni su u iznosu od 2,4 milijarde kuna, a najveći dio tih rashoda odnosi se na HV (975,3 milijuna kuna), FZOEU (767,9 milijuna kuna) te HC (489 milijuna kuna), HZZO (112,4 milijuna kuna) dok se ostatak odnosi na CERP i DAB.

S obzirom na visinu izvršenih rashoda slijede ostali rashodi koji su u 2016. godini iznosili 3,2 milijarde kuna. Najveći dio tih rashoda odnosi se na HV (1,6 milijardi kuna) i DAB (983,3 milijuna kuna).

Na razini izvanproračunskih korisnika naknade zaposlenima iznosile su 555,2 milijuna kuna, od čega se 479,1 milijun kuna odnosi na plaće i nadnice, a 76,2 milijuna kuna na socijalne doprinose.

Izvanproračunski korisnici su tijekom 2016. godine potrošili i 494,6 milijuna kuna na rashode za kamate, od čega se najveći dio odnosi na HC i to u iznosu od 391,7 milijuna kuna.

Rashodi za subvencije iznosili su 75 milijuna kuna, od čega se najveći dio odnosi na subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora. A spomenuti iznos rashoda za subvencije u potpunosti je ostvario FZOEU.

3.4. TRANSAKCIJE U NEFINANCIJSKOJ IMOVINI IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

Neto stjecanje nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika u 2016. godini iznosilo je 1,5 milijardi kuna. Navedeni iznos rezultat je ukupne nabave nefinancijske imovine u iznosu od 1,4 milijarde kuna te prihoda od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 3,9 milijuna kuna. Promatrajući prema vrstama nefinancijske imovine, 92,5 posto odnosi se na dugotrajnu imovinu, a preostalih 7,5 posto na transakcije u neproizvedenoj imovini.

Transakcije u dugotrajnoj imovini u najvećem dijelu čini nabava zgrada i građevina HC-a (764,5 milijuna kuna) i HV-a (531,5 milijuna kuna). Neproizvedena imovina odnosi se na nabavu zemljišta i to u iznosu od 109,3 milijuna kuna, a koju su većinom imale HC (99,1 milijun kuna).

3.5. TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

U strukturi neto stjecanja financijske imovine izvanproračunskih korisnika u 2016. godini, pozitivni su iznosi u stavci novca i depozita (234,2 milijuna kuna), od čega se najveći dio odnosi na HZZO. Neto stjecanje zajmova zabilježeno je u negativnom iznosu od 11,4 milijuna kuna. Rezultat je ukupnih izdataka u iznosu od 3,2 milijuna kuna i ukupnih primitaka, odnosno povrata danih zajmova u iznosu od 14,6 milijuna kuna. Neto stjecanje dionica i udjela iznosilo je negativnom iznosu 325,4 milijuna kuna, što je rezultat primitaka za dionice i ostale udjele u glavnici HC-a i CERP-a.

U istom razdoblju neto stjecanje obveza izvanproračunskih korisnika iznosilo je negativnih 608,9 milijuna kuna. Navedeni iznos rezultat je ukupnog zaduživanja na domaćem tržištu u iznosu od 1,8 milijardi kuna te domaćih i inozemnih otplata u iznosu od 2,4 milijardi kuna. Drugim riječima, tuzemna otplata obveza izvanproračunskih korisnika iznosilo je 446,3 milijuna kuna, a inozemna 162,6 milijuna kuna. Sva zaduživanja i sve otplate u promatranom razdoblju odnosili su se na kategorije zajmova, a iznosom najznačajnije transakcije u obvezama izvanproračunskih korisnika tijekom 2016. godine ostvarene su u HC-u, a slijede ih HV, CERP i FZOEU.

Tablica 3.1. Transakcije u financijskoj imovini i obvezama izvanproračunskih korisnika u 2016.

(000 HRK)		HV	FZOEU	HC	DAB	CERP	HZZO	UKUPNO
32	NETO STJECANJE FINACIJSKE IMOVINE	20.869	-296.297	-24.763	-79.980	-419.170	696.707	-102.634
321	Tuzemna	20.869	-296.297	-24.763	-79.980	-419.170	696.707	-102.634
	Novac i depoziti	20.869	-287.136	-15.190	-79.980	-101.070	696.707	234.200
	Vrijednosni papiri osim dionica	0	0	0	0	0	0	0
	Izdaci	0	0	0	0	0	0	0
	Primici	0	0	0	0	0	0	0
	Zajmovi	0	-9.161	0	0	-2.224	0	-11.385
	Izdaci	0	2.339	0	0	855	0	3.194
	Primici	0	11.500	0	0	3.079	0	14.579
	Dionice i ostali udjeli	0	0	-9.573	0	-315.876	0	-325.449
	Izdaci	0	0	0	0	0	0	0
	Primici	0	0	9.573	0	315.876	0	325.449
322	Inozemna	0	0	0	0	0	0	0
33	NETO STJECANJE OBVEZA	-206.631	316.992	-216.678	0	-502.585	0	-608.902
331	Tuzemna	-206.631	316.992	-86.469	0	-470.168	0	-446.276
	Zajmovi	-206.631	316.992	-86.469	0	-470.168	0	-446.276
	Otplata	514.662	0	1.288.334	0	470.168	0	2.273.164
	Zaduživanje	308.031	316.992	1.201.865	0	0	0	1.826.888
	Vrijednosni papiri osim dionica	0	0	0	0	0	0	0
	Otplata	0	0	0	0	0	0	0
	Zaduživanje	0	0	0	0	0	0	0
332	Inozemna	0	0	-130.209	0	-32.417	0	-162.626
	Zajmovi	0	0	-130.209	0	-32.417	0	-162.626
	Otplata	0	0	130.209	0	32.417	0	162.626
	Zaduživanje	0	0	0	0	0	0	0

Izvor: Ministarstvo financija

3.6. MJERE MANJKA/VIŠKA I FINANCIRANJE IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

Neto operativni saldo izvanproračunskih korisnika u 2016. godini iznosio je 2 milijarde kuna. Istodobno, primarni operativni saldo iznosio je 2,5 milijardi kuna.

Neto pozajmljivanje/zaduživanje iznosilo je 506,3 milijuna kuna, što predstavlja 0,15 posto BDP-a. Ukupno financiranje jest razlika neto stjecanja obveza u iznosu od -608,9 milijuna kuna i neto stjecanja financijske imovine u iznosu od -102,6 milijuna kuna.

Tablica 3.2. Mjere manjka/viška i financiranje izvanproračunskih korisnika u 2016.

(000 HRK)	HV	FZOEU	HC	DAB	CERP	HZZO	UKUPNO
TRANSAKCIJE KOJE UTJEČU NA NETO VRIJEDNOST							
1 Prihodi	3.589.351	1.260.381	2.079.322	912.996	142.725	23.725.400	31.710.175
2 Rashodi	2.799.885	1.829.637	1.010.690	992.775	61.615	23.011.486	29.706.088
24 Izdaci za kamate	57.530	0	391.680	1	42.340	3.005	494.556
Neto-bruto operativni saldo (1 - 2)	789.466	-569.256	1.068.632	-79.779	81.110	713.914	2.004.087
Primarni operativni saldo (1 - 2 + 24)	846.996	-569.256	1.460.312	-79.778	123.450	716.919	2.498.643
TRANSAKCIJE NA NEFINANCIJSKOJ IMOVINI							
31 Neto stjecanje nefinancijske imovine	561.966	44.033	876.717	201	-2.305	17.207	1.497.819
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1 - 2 - 31)	227.500	-613.289	191.915	-79.980	83.415	696.707	506.268
Financiranje (33-32)	-227.500	613.289	-191.915	79.980	-83.415	-696.707	-506.268
TRANSAKCIJE U FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA							
32 Neto stjecanje financijske imovine	20.869	-296.297	-24.763	-79.980	-419.170	696.707	-102.634
33 Neto stjecanje obveza	-206.631	316.992	-216.678	0	-502.585	0	-608.902

Izvor: Ministarstvo financija

4. FINANCIRANJE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE U 2016. GODINI

4.1. ZAKONODAVNI OKVIR

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj¹¹ utvrđuje se područno ustrojstvo Republike Hrvatske te se određuju područja županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, njihovi nazivi i sjedišta, način utvrđivanja i promjene granica općina i gradova, postupak koji prethodi promjeni područnog ustrojstva i druga pitanja važna za područno ustrojstvo jedinica lokalne samouprave, odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave.

Na području Republike Hrvatske ustrojeno je ukupno 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od toga 20 jedinica područne (regionalne) samouprave (županija), 555 jedinica lokalne samouprave (127 gradova i 428 općina) te Grad Zagreb koji ima poseban status, odnosno prava i obveze i grada i županije.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jest općina, grad i županija čija tijela obavljaju funkcije, izvršavaju zadaće i donose programe propisane zakonom i odlukama donesenima temeljem zakona, za što se sredstva osiguravaju u njihovu proračunu.

Općine i gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove u skladu s posebnim zakonima.

Veliki gradovi su jedinice lokalne samouprave koje su ujedno gospodarska, financijska, kulturna, zdravstvena, prometna i znanstvena središta razvoja šireg okruženja i koji imaju više od 35.000 stanovnika. Veliki gradovi, kao i gradovi sjedišta županija, u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju iste poslove lokalnog značaja kao i ostali gradovi te općine, uz neke dodatne poslove koji se odnose na: održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola te drugih akata vezanih uz gradnju, provedbu dokumenata prostornog uređenja te ostale poslove u skladu s posebnim zakonima.

Županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od područnog (regionalnog) značaja, a osobito poslove koji se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada te ostale poslove u skladu s posebnim zakonima.

Financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uređeno je Ustavom Republike Hrvatske¹², Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi¹³, Zakonom o proračunu¹⁴,

¹¹ Narodne novine, broj 86/2006, 125/2006, 16/2007, 46/2010, 145/2010, 37/2013, 44/2013, 45/2013 i 110/2015

¹² Narodne novine, broj 56/1990, 135/1997, 8/1998 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010, 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014

Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave¹⁵, Zakonom o područjima posebne državne skrbi¹⁶, Zakonom o brdsko-planinskim područjima¹⁷, Zakonom o Gradu Zagrebu¹⁸, Zakonom o otocima¹⁹, Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske²⁰, Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna za 2016. godinu²¹, posebnim zakonima kojima su decentralizirane funkcije osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi i vatrogastva, te godišnjim propisima Vlade Republike Hrvatske kojima se reguliraju minimalni financijski standardi za financiranje decentraliziranih funkcija. Republika Hrvatska je potpisnica Europske povelje o lokalnoj samoupravi Vijeća Europe što je potvrđeno Zakonom o potvrđivanju Europske povelje o lokalnoj samoupravi²². Europska povelja o lokalnoj samoupravi jamči političku, administrativnu i financijsku neovisnost lokalnih samoupravnih jedinica.

Zakonom o proračunu²³ koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine uređuju se tri glavna područja:

1. područje planiranja, izrade i donošenja proračuna za jednu godinu i projekcija za sljedeće dvije godine te izvršavanje proračuna na razini države te lokalnih jedinica;
2. područje upravljanja proračunskim sredstvima, imovinom države i lokalnih jedinica i javnim dugom, te zaduživanje i davanje jamstava;
3. područje proračunskih odnosa u javnom sektoru, kao i odnosa proračuna i korisnika proračuna sa subjektima izvan sustava proračuna, odnosno javnog sektora.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu²⁴ iz 2012. godine preciznije je definiran plan razvojnih programa kao dokument sastavljen za trogodišnje razdoblje koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja lokalnih jedinica povezanih s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Navedenim izmjenama Zakona propisana je obveza objave polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna na internetskim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu²⁵ iz 2015. godine propisana je obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za provjerom zakonitosti i namjenskog korištenja sredstava isplaćenih temeljem posebnih propisa, te obveza objave godišnjih financijskih izvještaja na internetskim stranicama jedinica.

¹³ Narodne novine, broj 33/2001, 60/2001, 129/2005, 109/2007, 125/2008, 36/2009, 150/2011, 25/2012, 19/2013 – pročišćeni tekst i 137/2015

¹⁴ Narodne novine, broj 87/2008, 136/2012 i 2015/2015

¹⁵ Narodne novine, broj 117/1993, 69/1997, 33/2000, 73/2000, 127/2000, 59/2001, 107/2001, 117/2001, 150/2002, 147/2003, 132/2006, 26/2007 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/2008, 25/2012, 147/2014, 100/2015 i 115/2016

¹⁶ Narodne novine, broj 86/2008, 57/2011, 51/2013, 148/2013, 76/2014, 147/2014 i 18/2015

¹⁷ Narodne novine, broj 12/2002, 32/2002, 117/2003, 42/2005, 90/2005, 80/2008, 148/2013 i 147/2014

¹⁸ Narodne novine, broj 62/2001, 125/2008, 36/2009 i 119/2014

¹⁹ Narodne novine, broj 34/1999, 149/1999, 32/2002 i 33/2006

²⁰ Narodne novine, broj 147/2014

²¹ Narodne novine, broj 26/2016 i 111/2016

²² Narodne novine – međunarodni ugovori, broj 14/1997 i 4/2008

²³ Narodne novine, broj 87/2008

²⁴ Narodne novine, broj 136/2012

²⁵ Narodne novine, broj 15/2015

4.2. FINANCIRANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice za jednu godinu, u skladu sa zakonom i odlukom donesenom temeljem zakona, a donosi ga njezino predstavničko tijelo (županijska skupština, Gradska skupština Grada Zagreba te općinsko i gradsko vijeće).

Do 2015. godine podaci po GFS 2001 metodologiji uključivali su proračune 53 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave po novčanom tijeku (proračuni županija i velikih gradova) uključujući rashode korisnika koji su financirani iz nadležnog proračuna, dok od 2015. godine obuhvaćaju 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave po modificiranom obračunskom načelu, uključujući sve vlastite i namjenske prihode njihovih korisnika i rashode koji se iz njih financiraju. Od 2015. godine prihodi i rashodi lokalnih ustanova u zdravstvu u cijelosti se iskazuju u lokalnoj državi. Također, od 2015. godine podaci uključuju i županijske uprave za ceste (dalje u tekstu: ŽUC), koje su izvanproračunski korisnici županija.

Uz navedeno, do 2016. godine rashodi za plaće i neke druge naknade djelatnicima osnovnih i srednjih škola - proračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji su izravno financirani iz državnog proračuna, iskazivani su u sklopu podataka državnog proračuna kao naknade zaposlenima. Metodološkim izmjenama od 2016. godine navedeni se rashodi u podacima državnog proračuna iskazuju kao dana pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazuje se prihod od primljene pomoći iz državnog proračuna te rashod za naknade zaposlenima. U ovome poglavlju je radi usporedivosti podataka dan prikaz za 2015. godinu u dvije kolone na način da su u prvoj koloni iskazani podaci za 2015. godinu prije metodoloških izmjena te ne uključuju sredstva za plaće i neke druge naknade djelatnicima osnovnih i srednjih škola, a u drugoj koloni podaci za 2015. godinu nakon metodološke izmjene te uključuju navedena sredstva.

U nastavku se prikazuje ostvarenje proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC po modificiranom obračunskom načelu (GFS 2001).

4.2.1. Prihodi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Općine, gradovi i županije prihode za financiranje poslova iz samoupravnog djelokruga osiguravaju u svojem proračunu. Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene su vrste prihoda, njihova raspodjela te stope, odnosno granice unutar kojih se propisuju. Osim navedenog propisa jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju se pridržavati i drugih posebnih zakona i propisa koji uređuju razna područja javne potrošnje kojima jedinice samostalno, u zakonom propisanom okviru, prikupljaju i utvrđuju prihode po posebnim propisima i kapitalne prihode.

Prema podacima o izvršenju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC, ukupni prihodi u 2016. godini ostvareni su u iznosu od 40,2 milijarde kuna.

Tablica 4.1. Prihodi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.*	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	31.710.239	38.741.000	40.240.044	103,9
11	Porezi	14.531.180	14.531.180	15.332.240	105,5
111	Porezi na prihod, dobit i kapitalnu dobit	9.846.781	9.846.781	10.606.753	107,7
1111	Porez i prerez na dohodak	9.846.781	9.846.781	10.606.753	107,7
113	Porezi na imovinu	3.059.077	3.059.077	3.159.447	103,3
114	Porezi na dobra i usluge	1.614.486	1.614.486	1.555.090	96,3
1141	Opći porezi na dobra i usluge	158.272	158.272	167.566	105,9
11412	Porez na prodaju	158.272	158.272	167.566	105,9
1144	Porezi na posebne usluge	57.345	57.345	57.286	99,9
1145	Porezi na korištenje dobara, ili na dozvolu za korištenje dobara ili za obavljanje djelatnosti	1.398.436	1.398.436	1.329.606	95,1
11451	Porezi na motorna vozila	1.273.892	1.273.892	1.197.452	94,0
11452	Ostali porezi na korištenje dobara, ili na dozvolu za korištenje dobara ili za obavljanje djelatnosti	124.544	124.544	132.154	106,1
1146	Ostali porezi na dobra i usluge	433	433	632	146,0
116	Ostali porezi	10.836	10.836	10.950	101,1
13	Pomoći	10.501.895	17.532.656	18.530.372	105,7
131	Pomoći od stranih Vlada	8.969	8.969	6.218	69,3
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	109.708	109.708	171.397	156,2
133	Pomoći unutar opće države	10.383.218	17.413.979	18.352.757	105,4
14	Ostali prihodi	6.677.164	6.677.164	6.377.432	95,5
141	Prihodi od imovine	1.657.685	1.657.685	1.561.786	94,2
142	Prodaja roba i usluga	3.976.642	3.976.642	3.803.979	95,7
1421	Prodaja od strane tržišnih ustanova	213.673	213.673	164.895	77,2
1422	Administrativne takse	1.276.456	1.276.456	1.288.085	100,9
1423	Prihod od slučajne prodaje na tržištu	2.486.513	2.486.513	2.350.999	94,6
143	Naknade, kazne i globe	35.278	35.278	43.270	122,7
144	Neobvezni prijenosi osim potpora	201.953	201.953	207.940	103,0
145	Razni i neprepoznati prihodi	805.606	805.606	760.457	94,4

Izvor: Ministarstvo financija

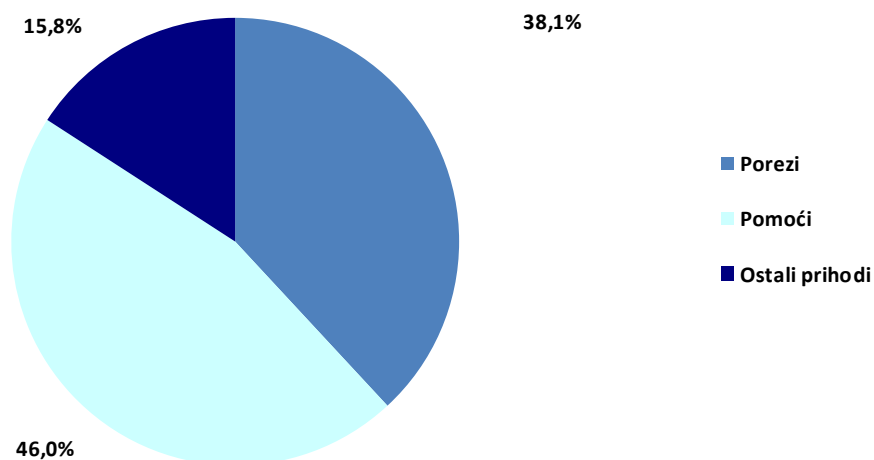
**Napomena: Podaci za 2015. godinu u ovoj koloni prikazuju prihode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bez prihoda od pomoći za plaće u školskim ustanovama*

Za razliku od prijašnjih godina kada su najizdašniji prihodi jedinica bili prihodi od poreza, u 2016. godini najizdašniji prihodi jedinica su bili prihodi od pomoći i to prihodi od pomoći unutar opće države. U 2016. godini ostvareni su u iznosu od 18,5 milijardi kuna, što čini 46,0 posto ukupnih prihoda. Do navedenoga je došlo zbog metodoloških izmjena u 2016., istaknutih u uvodnom djelu poglavlja, kojima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sredstva koja prime iz državnog proračuna za plaće i neke druge naknade djelatnicima osnovnih i srednjih škola, iskazuju kao prihod od primljene pomoći iz državnog proračuna.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 40,2 milijarde kuna, što predstavlja povećanje od 3,9 posto u odnosu na 2015. godinu. Njihov udio u ukupnim prihodima iznosi 38,1 posto.

U 2016. godini ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 6,4 milijardi kuna, te čine 15,8 posto ukupnih prihoda jedinica. Najveći dio ostalih prihoda čine prihodi od prodaje roba i usluga koji su ostvareni u iznosu od 3,8 milijardi kuna odnosno 59,6 posto.

Grafikon 4.1. Struktura prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.

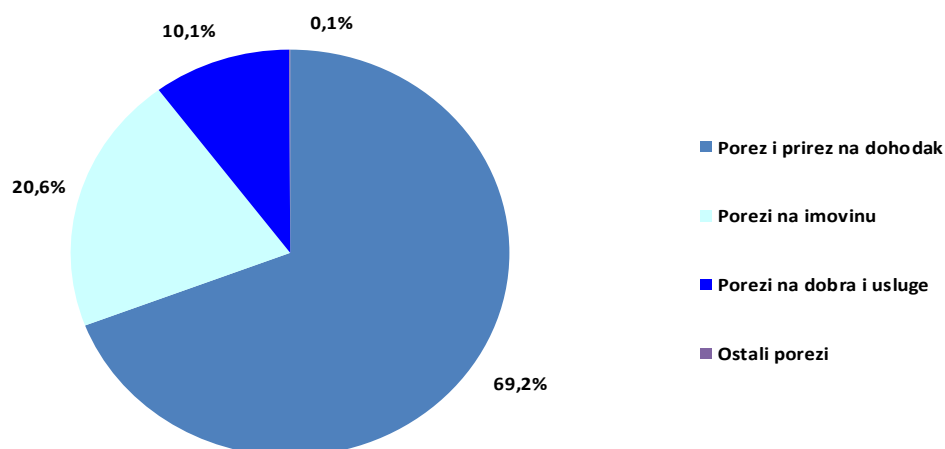
Izvor: Ministarstvo financija

Porezi

Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave definiraju se izvori sredstava po razinama i vrstama prihoda te vrste zajedničkih poreza i njihova raspodjela između države, županija, općina i gradova.

U strukturi poreznih prihoda najveći udio imaju prihodi od poreza na dohodak i prihodi od prireza porezu na dohodak, 69,2 posto koje slijedi porez na imovinu čiji je udio u ukupnim poreznim prihodima 20,6 posto. Prihodi od poreza na dobra i usluge sudjeluju s udjelom od 10,1 posto dok ostali porezi čine 0,1 posto poreznih prihoda.

Grafikon 4.2. Struktura poreznih prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2016.

Izvor: Ministarstvo financija

Izmjenama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 2001. i 2003. godine i izmjenama posebnih zakona stvorene su zakonske pretpostavke za decentralizaciju funkcija osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva (javne vatrogasne postrojbe) na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Dio funkcija/rashoda za školstvo, zdravstvo i socijalnu skrb prenesen je na 55 najvećih jedinica, i to na 20 županija, 34 grada i Grad Zagreb, a redovitu djelatnost javnih vatrogasnih postrojbi financiraju 163 općine/grada. Za prenesene funkcije jedinice raspolažu dodatnim udjelom u porezu na dohodak i to za svaku funkciju. Dodatnim udjelima u porezu na dohodak podmiruju se minimalni financijski standardi utvrđeni prema objektiviziranim kriterijima reguliranim godišnjim odlukama Vlade Republike Hrvatske iz odnosnih područja. Osim toga, u skladu sa spomenutim zakonom, jedinice koje na temelju dodatnih udjela u porezu na dohodak ne ostvare dovoljno sredstava za pokriće minimalnih financijskih standarda ostvaruju pravo na pomoć izravnjanja iz sredstava za decentralizirane funkcije iz državnog proračuna.

Početkom studenoga 2015. Vlada je za prvo tromjesečje 2016. godine donijela pojedinačne odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova, osnovnog školstva, odnosno o minimalnim financijskim standardima materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb i pomoći za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva, decentralizirane funkcije za zdravstvene usluge, decentralizirano financiranje domova za starije i nemoćne osobe te decentralizirano financiranje redovite djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi²⁶. U travnju 2016. Vlada je donijela navedene odluke za razdoblje čitave 2016. godine²⁷, dok je u rujnu 2016. donesena Odluka o izmjeni Odluke o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2016. godini²⁸. Prema Uredbi o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2016. godinu²⁹ utvrđena su ukupna sredstva za decentralizirane funkcije u iznosu od 2,2 milijarde kuna, raspoređena prema jedinicama i namjenama.

Tablica 4.2. Broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave po preuzetim decentraliziranim funkcijama u 2016.

	Zdravstvo	Socijalna skrb	Srednje školstvo	Osnovno školstvo	Vatrogastvo	Ukupan broj jedinica
Grad Zagreb	1					1
Županije	20				-	20
Gradovi	-	-	-	32		73
Općine	-	-	-	2	39	
UKUPNO	21	21	21	55	163	185

Izvor: Ministarstvo financija

²⁶ Narodne novine, broj 122/2015

²⁷ Narodne novine, broj 33/2016

²⁸ Narodne novine, broj 86/2016

²⁹ Narodne novine, broj 33/2016

Tablica 4.3. Financiranje decentraliziranih funkcija u 2016.

(000 HRK)	Županije i Grad Zagreb	Gradovi	Općine	UKUPNO
zdravstvo	368.963	0	0	368.963
socijalna skrb	235.184	0	0	235.184
srednje školstvo	397.148	0	0	397.148
osnovno školstvo	644.252	224.010	0	868.263
javne vatrogasne postrojbe	40.105	230.742	31.889	302.736
UKUPNO	1.685.652	454.752	31.889	2.172.294

Izvor: Ministarstvo financija

Ukupno je na ime financiranja decentraliziranih funkcija u 2016. godini rashodovano 2,2 milijarde kuna. Od tog iznosa najveći dio može se pripisati županijama i Gradu Zagrebu s ukupno 1,7 milijarde kuna rashoda. Prema kriteriju funkcija najveći iznos potrošen je za funkciju osnovnog školstva u iznosu od 868 milijuna kuna. Osnovno školstvo u rashodima slijede srednje školstvo, zdravstvo, vatrogastvo dok se najmanji iznos od 235 milijuna kuna izdvojio za funkciju socijalne skrbi.

Pomoći

Pomoći su tekući ili kapitalni prijenosi koje proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te ŽUC ostvaruju od inozemnih vlada, međunarodnih organizacija i drugih subjekata unutar opće države. U ukupnom iznosu pomoći iskazan je i dio poreza na dohodak dobiven u svojstvu pomoći izravnjanja iz državnog proračuna za decentralizirane funkcije. U fiskalnoj godini 2016. ukupno je na ime pomoći u proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC uplaćeno 18,5 milijardi kuna.

Tablica 4.4. Prihodi od pomoći jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u razdoblju 2015.-2016.

	(000 HRK)	2015.*	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
13	Pomoći	10.501.895	17.532.656	18.530.372	105,69
131	Pomoći od stranih vlada	8.969	8.969	6.218	69,33
1311	Tekuće	4.894	4.894	2.314	47,28
1312	Kapitalne	4.075	4.075	3.904	95,80
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	109.708	109.708	171.397	156,23
1321	Tekuće	78.371	78.371	104.598	133,47
1322	Kapitalne	31.337	31.337	66.799	213,16
133	Pomoći unutar opće države	10.383.218	17.413.979	18.352.757	105,39
1331	Tekuće	9.449.516	16.480.277	17.246.169	104,65
1332	Kapitalne	933.702	933.702	1.106.588	118,52

Izvor: Ministarstvo financija

**Napomena: Podaci za 2015. godinu u ovoj koloni prikazuju prihode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bez prihoda od pomoći za plaće u školskim ustanovama*

U pomoći unutar opće države između ostaloga ulaze i pomoći koje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvaruju iz državnog proračuna temeljem kriterija utvrđenih zakonom o izvršavanju državnog proračuna za pojedine godine. Ukupni prihodi jedinica od navedenih pomoći u 2016. godini iznosili su 20 milijuna kuna više nego 2015. godine, odnosno 694,8 milijuna kuna, od čega su 47 milijuna kuna primile županije, 238,8 milijuna kuna gradovi te 409 milijuna kuna općine.

Tablica 4.5. Pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u razdoblju 2015.-2016.

(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
Pomoći lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi	674.800	694.800	102,96
Pomoći županijama	43.687	46.995	107,57
Pomoći gradovima	256.992	238.843	92,94
Pomoći općinama	374.121	408.962	109,31

Izvor: Ministarstvo financija

Člankom 38. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2016. godinu propisana je isplata pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave s potpomognutih područja. Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, u potpomognuta područja spadaju jedinice čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75 posto prosjeka Republike Hrvatske. Visinu iznosa pomoći tim jedinicama određuje visina izvršenog povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi obveznicima na njihovom području u godini koja prethodi godini izrade proračuna, visina ostvarenog poreza na dobit na njihovom području u godini koja prethodi godini izrade proračuna ako su i u 2014. godini ostvarivale pravo na tu pomoć, odnosno 50 posto ostvarenog poreza na dobit ako u 2014. godini nisu ostvarivale pravo na tu pomoć, visina pomoći planiranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014. godinu i projekcijama za 2015. i 2016. godinu, ali samo onim jedinicama koje su u 2014. godini ostvarivale pravo na tu pomoć te dodatna pomoć jedinicama koja se dodjeljuje obrnuto proporcionalno njihovu indeksu razvijenosti. Ukupan broj jedinica s potpomognutih područja koje su primile pomoć temeljem navedenog članka bio je 276, od čega 234 općine, 30 gradova i 12 županija. Općine su primile 381,5 milijuna kuna, gradovi 225,5 milijuna kuna, a županije 40,5 milijuna kuna.

Nadalje, temeljem odredbi članka 39. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2016. godinu propisana je isplata pomoći jedinicama sa statusom područja posebne državne skrbi (u cijelosti) ili brdsko-planinskim područjima čija je vrijednost indeksa razvijenosti veća od 75 posto prosjeka Republike Hrvatske. Osnovica za izračun pomoći jedinicama sa statusom područja posebne državne skrbi (u cijelosti) je prihod od poreza na dobit ostvaren u 2013. godini na području jedinice uvećan za dio poreza na dohodak koji je jedinica ostvarila u 2013. godini iz uvećanog udjela u porezu na dohodak zbog pripadnosti području posebne državne skrbi. Jedinicama sa statusom brdsko-planinskog područja navedena se osnovica umanjuje za iznos razlike prihoda od poreza na dohodak koji te jedinice ostvaruju temeljem članka 45. stavka 9. Zakona o izmjenama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave³⁰ te prihoda koje bi ostvarile temeljem osnovne raspodjele prihoda od poreza na dohodak propisane člankom 45. stavkom 5. istoga zakona. Visina pomoći koju su jedinice sa statusom područja posebne državne skrbi (u cijelosti) ili brdsko-planinskog

³⁰ Narodne novine, broj 100/2015

područja ostvarile u 2016. godini ovisila je o njihovom indeksu razvijenosti. Navedenu pomoć primilo je 46 jedinica u iznosu od 47,3 milijuna kuna.

Tablica 4.6. Pomoći iz državnog proračuna jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave temeljem indeksa razvijenosti u razdoblju 2015. -2016.

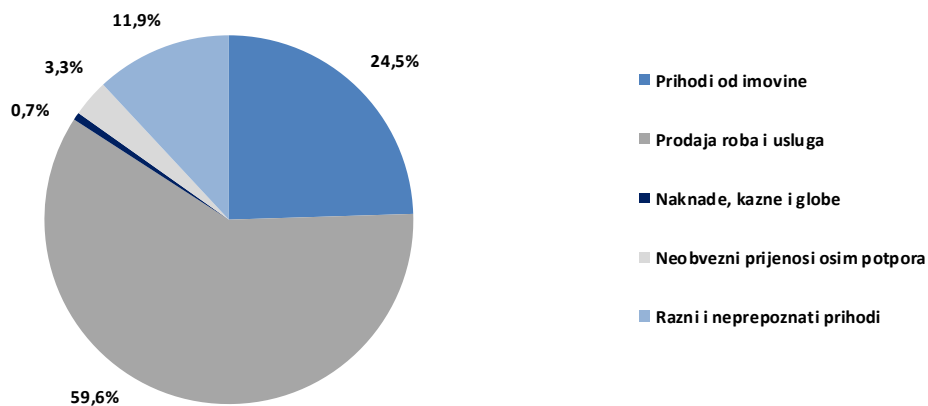
(000 HRK)	od čega				2015.				od čega				2016.			
	Broj jedinica	Općina	Gradova	Županija	Općine	Gradovi	Županije	Ukupno	Broj jedinica	Općina	Gradova	Županija	Općine	Gradovi	Županije	Ukupno
Jedinice s indeksom razvijenost manjim od 75% prosjeka RH	276	234	30	12	287.530	192.787	36.774	517.091	276	234	30	12	381.465	225.518	40.518	647.501
Jedinice s indeksom razvijenost većim od 75% prosjeka RH	62	45	11	6	86.591	64.205	6.913	157.709	46	31	9	6	27.497	13.325	6.477	47.299
Ukupno pomoći	338	279	41	18	374.121	256.992	43.687	674.800	322	265	39	18	408.962	238.843	46.995	694.800

Izvor: Ministarstvo financija

Ostali prihodi

Ostali prihodi ostvareni su 2016. godine u iznosu od 6,4 milijarde kuna. Ostali prihodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se svrstati u pet osnovnih kategorija: prihodi od imovine, prihodi od prodaje roba i usluga, naknade, kazne i globe, neobvezni prijenosi osim potpora te razni i neprepoznati prihodi.

Grafikon 4.3. Struktura ostalih prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.

Izvor: Ministarstvo financija

Prihodi od prodaje roba i usluga imali su u 2016. udio od 59,6 posto u ostalim prihodima u iznosu od 3,8 milijarde kuna. Prihodi od prodaje roba i usluga prihodi su od prodaje biljega, od boravišne pristojbe, komunalne naknade, komunalnih doprinosa i ostalih naknada.

Drugi po veličini udjela u ostalim prihodima su prihodi od imovine 24,5 posto koje čine prihodi od pokretnih i nepokretnih stvari, koncesija, naknada za korištenje prostora elektrana, mineralnih sirovina, za uporabu javnih površina i drugi. U 2016. ostvareni su u iznosu od 1,6 milijardi kuna.

Razni i neprepoznati prihodi iznosili su 760,5 milijuna kuna, što predstavlja udio od 11,9 posto u ostalim приходима. Naknade, kazne i globe iznosile su 43,3 milijuna kuna, a neobvezni prijenosi osim potpora 207,9 milijuna kuna, odnosno 3,3 posto udjela u ostalim приходима.

Prihodi od naknada i pristojbi utvrđenih posebnim propisima namjenski su prihodi, koji se mogu upotrijebiti samo za djelatnosti za koje su i uvedeni. Uvođenje tih prihoda i njihovu visinu utvrđuju same jedinice u okviru zakonskih granica.

4.2.2. Rashodi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Proračunski rashodi županija, gradova i općina uvjetovani su ne samo zakonima i na zakonu donesenim vlastitim odlukama koji utvrđuju njihove obveze, nego i ostvarivanjem proračunskih prihoda. Rashodi jedinica odnose se na obavljanje poslova koji su u nadležnosti lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Financiranje rashoda planira se na temelju posebnih zakona i odluka jedinica, a izvršavanje se osigurava odlukama o izvršavanju proračuna, uz obvezu proračunskih korisnika da se na temelju planiranih prihoda u proračunu namjenski, racionalno i učinkovito koriste sredstvima.

Ukupno izvršeni rashodi u 2016. godini iznosili su 36,1 milijardi kuna. Pritom se najveći dio rashoda odnosi na naknade zaposlenima u iznosu od 18,3 milijarde kuna čineći 50,6 posto ukupnih rashoda, za razliku od prijašnjih godina kada su najveći dio rashoda činili rashodi za korištenje dobara i usluga. Do navedenoga je došlo zbog već navedenih metodoloških izmjena pri kojima su rashodi za plaće za zaposlene u osnovnim i srednjim školama sada uključeni u podatke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju rashoda za naknade zaposlenima. Naknade zaposlenima također uključuju podatke o plaćama zaposlenih u tijelima lokalnih jedinica te plaće njihovih ostalih proračunskih korisnika (kazališta, muzeja, knjižnica, dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola i drugo).

Rashodi za korištenje dobara i usluga izvršene su u iznosu od 12,1 milijardi kuna, te čine 33,5 posto ukupnih rashoda. Rashodi za korištenje dobara i usluga obuhvaćaju rashode nužne za redovito funkcioniranje svih korisnika uključujući rashode poslovanja u sklopu decentraliziranih funkcija te materijalnih rashoda iz djelokruga jedinica. Sredstva su potrošena za materijal, energiju, javnu rasvjetu, održavanje čistoće javnih površina, komunalne i ostale usluge za redovne potrebe te rashode za tekuće održavanje zgrada i opreme.

Tablica 4.7. Rashodi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.*	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
2	RASHODI	27.892.363	34.923.124	36.124.728	103,4
21	Naknade zaposlenima	10.447.371	17.418.898	18.263.024	104,8
211	Plaće i nadnice	8.919.746	14.904.481	15.665.071	105,1
212	Socijalni doprinosi	1.527.625	2.514.417	2.597.953	103,3
22	Korištenje dobara i usluga	11.732.363	11.694.377	12.083.998	103,3
24	Kamate	194.615	194.615	174.071	89,4
25	Subvencije	1.036.380	1.036.380	1.063.219	102,6
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	831.795	831.795	849.849	102,2
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	204.585	204.585	213.370	104,3
26	Pomoći	248.756	301.756	332.433	110,2
263	Unutar opće države	237.706	290.706	314.077	108,0
2631	Tekuće	197.436	250.436	252.162	100,7
2632	Kapitalne	40.270	40.270	61.915	153,7
27	Socijalne naknade	1.273.603	1.317.827	1.265.914	96,1
272	Naknade za socijalnu pomoć	1.201.176	1.201.176	1.151.292	95,8
273	Socijalne naknade za zaposlenike	72.427	116.651	114.622	98,3
28	Ostali rashodi	2.959.275	2.959.271	2.942.069	99,4
282	Razni ostali rashodi	2.959.275	2.959.271	2.942.069	99,4
2821	Tekući	2.046.585	2.046.581	2.077.379	101,5
2822	Kapitalni	912.690	912.690	864.690	94,7

Izvor: Ministarstvo financija

**Napomena: Podaci za 2015. godinu u ovoj koloni prikazuju rashode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bez rashoda za plaće u školskim ustanovama*

Kamate iznose 174,1 milijun kuna. Najvećim su dijelom namijenjene podmirenju kreditnih obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz proteklih razdoblja.

Subvencije su tekući prijenosi sredstava koji se daju jednokratno ili višekratno, a prema namjenama mogu biti dodijeljene za kamate, programe usavršavanja zaposlenih i drugo. Ukupno su izvršene u iznosu od 1,1 milijarde kuna, te čine 2,9 posto ukupnih rashoda. Najvećim dijelom namijenjene su trgovačkim društvima u javnom sektoru, dok se manji dio odnosi na one izvan javnog sektora – pretežito poljoprivrednike, obrtnike te male i srednje poduzetnike.

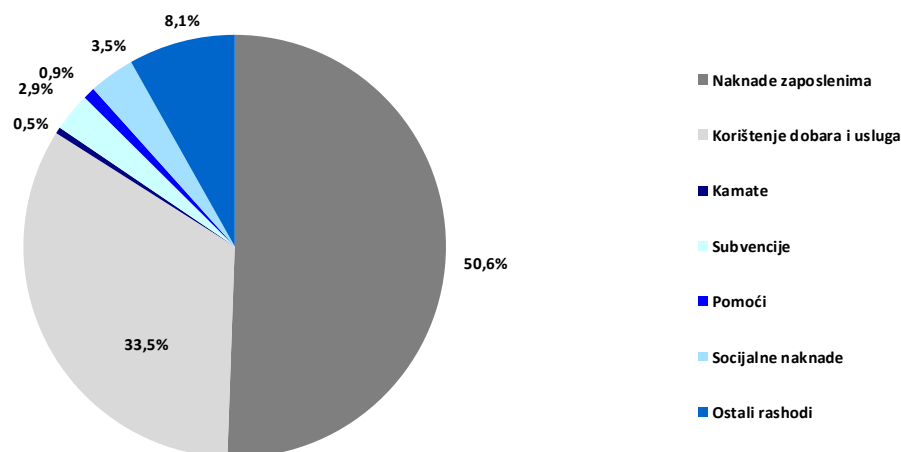
Rashodi za socijalne naknade izvršeni su u ukupnom iznosu od 1,3 milijarde kuna.

Pomoći su neobavezni tekući i/ili kapitalni prijenosi koji se doznavaču za sufinanciranje tekućih i kapitalnih rashoda proračunskim korisnicima. Za spomenute rashode u 2016. godini izvršeno je 332,4 milijuna kuna.

Ostali rashodi (donacije) obuhvaćaju tekuće i kapitalne rashode koji su u 2016. godini izvršeni u iznosu od 2,9 milijardi kuna. Promatrajući strukturu ostalih rashoda, 70,6 posto iznosa odnosi se na tekuće, a ostalo na kapitalne rashode. Donacije su namijenjene uglavnom neprofitnim organizacijama za negospodarstvene investicije, naknade šteta uzrokovanih elementarnim nepogodama i nabavu opreme, te trgovačkim društvima i neprofitnim ustanovama u vlasništvu jedinica za nabavu nefinancijske imovine.

U strukturi ukupnih rashoda, rashodi za naknade zaposlenima sudjeluju s 50,6 posto, za korištenje dobara i usluga s 33,5 posto, ostali rashodi s 8,1 posto, subvencije sa 2,9 posto, socijalne naknade sa 3,5 posto, pomoći s 0,9 posto te kamate s 0,5 posto.

Grafikon 4.4. Struktura rashoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.

Izvor: Ministarstvo financija

4.3. TRANSAKCIJE U NEFINANCIJSKOJ IMOVINI JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

U 2016. godini neto transakcije u nefinancijskoj imovini iznosile su 4,0 milijarde kuna. Nefinancijska imovina obuhvaća dugotrajnu imovinu, pohranjene vrijednosti i neproizvedenu imovinu. Dugotrajna imovina obuhvaća zgrade i građevine, postrojenja i opremu te ostalu dugotrajnu imovinu.

Rashodi za nabavu dugotrajne imovine iznosili su 4,2 milijarde kuna. Pritom se najveći dio odnosio na školske i zdravstvene ustanove, objekte kulture, predškolske ustanove, poslovne zone, poslovne zgrade, rekonstrukcije i izgradnju cesta, sportsko-rekreacijske centre, namještaj, opremu i drugo. Prihodi od prodaje dugotrajne nefinancijske imovine iznosili su 226,7 milijuna kuna.

Neproizvedena nefinancijska imovina sastoji se od zemljišta, rudnog bogatstva, ostale prirodne imovine i ostalih prava (koncesije, licence, patenti i slično). Najveći dio prodaje neproizvedene nefinancijske imovine ostvarene u 2016. godini odnosi se na prodaju zemljišta u vrijednosti 348,6 milijuna kuna.

Tablica 4.8. Transakcije u nefinancijskoj imovini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.

(000 HRK)	2015.*	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.220.165	3.220.165	3.975.873	123,5
Dugotrajna imovina	3.234.340	3.234.340	3.993.668	123,5
<i>Nabava: dugotrajna imovina</i>	<i>3.460.127</i>	<i>3.460.127</i>	<i>4.220.377</i>	<i>122,0</i>
<i>Prodaja: dugotrajna imovina</i>	<i>225.787</i>	<i>225.787</i>	<i>226.709</i>	<i>100,4</i>
Zgrade i građevine	2.360.149	2.360.149	3.057.700	129,6
<i>Nabava: zgrade i građevine</i>	<i>2.577.452</i>	<i>2.577.452</i>	<i>3.274.672</i>	<i>127,1</i>
<i>Prodaja: zgrade i građevine</i>	<i>217.303</i>	<i>217.303</i>	<i>216.972</i>	<i>99,8</i>
Postrojenja i oprema	703.613	703.613	752.133	106,9
<i>Nabava: postrojenja i oprema</i>	<i>712.094</i>	<i>712.094</i>	<i>761.849</i>	<i>107,0</i>
<i>Prodaja: postrojenja i oprema</i>	<i>8.481</i>	<i>8.481</i>	<i>9.716</i>	<i>114,6</i>
Ostala dugotrajna imovina	170.578	170.578	183.835	107,8
<i>Nabava: ostala dugotrajna imovina</i>	<i>170.581</i>	<i>170.581</i>	<i>183.856</i>	<i>107,8</i>
<i>Prodaja: ostala dugotrajna imovina</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>21</i>	<i>700,0</i>
Pohranjene vrijednosti	1.428	1.428	956	66,9
<i>Nabava: pohranjene vrijednosti</i>	<i>1.428</i>	<i>1.428</i>	<i>956</i>	<i>66,9</i>
<i>Prodaja: pohranjene vrijednosti</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>
Neproizvedena imovina	-15.603	-15.603	-18.751	120,2
<i>Nabava: neproizvedena imovina</i>	<i>332.339</i>	<i>332.339</i>	<i>352.004</i>	<i>105,9</i>
<i>Prodaja: neproizvedena imovina</i>	<i>347.942</i>	<i>347.942</i>	<i>370.755</i>	<i>106,6</i>
Zemljište	-123.201	-123.201	-131.989	107,1
<i>Nabava: zemljište</i>	<i>211.116</i>	<i>211.116</i>	<i>216.521</i>	<i>102,6</i>
<i>Prodaja: zemljište</i>	<i>334.317</i>	<i>334.317</i>	<i>348.510</i>	<i>104,2</i>
Rudna bogatstva	-3.678	-3.678	-151	4,1
<i>Nabava: rudna bogatstva</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>
<i>Prodaja: rudna bogatstva</i>	<i>3.678</i>	<i>3.678</i>	<i>151</i>	<i>4,1</i>
Ostala prirodna imovina	-3.120	-3.120	-2.390	76,6
<i>Nabava: ostala prirodna imovina</i>	<i>762</i>	<i>762</i>	<i>1.165</i>	<i>152,9</i>
<i>Prodaja: ostala prirodna imovina</i>	<i>3.882</i>	<i>3.882</i>	<i>3.555</i>	<i>91,6</i>
Nematerijalna neproizvedena imovina	114.396	114.396	115.779	101,2
<i>Nabava: nematerijalna neproizvedena imovina</i>	<i>120.461</i>	<i>120.461</i>	<i>134.318</i>	<i>111,5</i>
<i>Prodaja: nematerijalna neproizvedena imovina</i>	<i>6.065</i>	<i>6.065</i>	<i>18.539</i>	<i>305,7</i>

Izvor: Ministarstvo financija

*Napomena: Podaci za 2015. godinu u ovoj koloni prikazuju podatke prije metodoloških izmjena u 2016.

4.4. TRANSAKCIJE U FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

U 2016. godini neto stjecanje financijske imovine iznosilo je 211,9 milijuna kuna, dok su neto obveze iznosile 72,5 milijuna kuna.

Neto iznos transakcija u financijskoj imovini rezultat je izdataka i primitaka po osnovi financijske imovine te promjena u stanju novca i depozita. Transakcije u financijskoj imovini uključuju ponajprije:

- novac i depozite u iznosu od 219,1 milijun kuna;
- izdatke za dane zajmove u tuzemstvu, u iznosu od 62,0 milijuna kuna te za dionice i kupnju udjela u glavnici trgovačkih društava u iznosu od 81,7 milijuna kuna;
- primitke od povrata danih zajmova, u iznosu 89,2 milijuna kuna i primitke od prodaje dionica i udjela u trgovačkim društvima u iznosu od 61,6 milijuna kuna.

Transakcije u obvezama uključuju zaduživanja i otplate po primljenim zajmovima i po osnovi izdanih vrijednosnih papira. Zaduzivanje je u 2016. godini obavljano u tuzemstvu, u ukupnom iznosu od 1,1 milijarde kuna, i to uzimanjem zajmova u tuzemnim poslovnim bankama. Otplate se odnose na tuzemne zajmove (909,9 milijuna kuna), a manjim dijelom na tuzemne vrijednosne papire. Ukupne otplate u 2016. iznose 988,2 milijuna kuna.

Tablica 4.9. Transakcije u financijskoj imovini i obvezama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.

(000 HRK)	2015.*	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
Neto stjecanje financijske imovine	423.082	423.082	211.940	50,1
Tuzemna	423.082	423.082	211.940	50,1
Novac i depoziti	349.017	349.017	219.133	62,8
Vrijednosni papiri osim dionica	2.071	2.071	0	0,0
Zajmovi	-31.827	-31.827	-27.262	85,7
Izdaci	54.164	54.164	61.972	114,4
Primici	85.991	85.991	89.234	103,8
Dionice i ostali udjeli	103.821	103.821	20.069	19,3
Izdaci	108.348	108.348	81.672	75,4
Primici	4.527	4.527	61.603	1.360,8
Ostala potraživanja	0	0	0	0,0
Inozemna	0	0	0	0,0
Neto stjecanje obveza	-174.629	-174.629	72.497	-41,5
Tuzemne	-174.629	-174.629	72.497	-41,5
Vrijednosni papiri osim dionica	-77.000	-77.000	-78.242	101,6
Otplata	78.188	78.188	78.242	100,1
Zaduživanje	1.188	1.188	0	0,0
Zajmovi	-97.629	-97.629	150.739	-154,4
Otplata	803.833	803.833	909.939	113,2
Zaduživanje	706.204	706.204	1.060.678	150,2
Inozemne	0	0	0	0,0
Zajmovi	0	0	0	0,0
Otplata	0	0	0	0,0
Zaduživanje	0	0	0	0,0

Izvor: Ministarstvo financija

*Napomena: Podaci za 2015. godinu u ovoj koloni prikazuju podatke prije metodoloških izmjena u 2016.

Jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave dana je mogućnost zaduživanja za financiranje investicija (kapitalnih projekata), u skladu s odredbama Zakona o proračunu, zakona o izvršavanju državnog proračuna za pojedine godine i podzakonskih akata. Županije, gradovi i općine mogu se zadužiti uzimanjem kredita, zajmova i izdavanjem vrijednosnih papira u bankama na području Republike Hrvatske te kod međunarodnih financijskih institucija za kapitalne projekte koji se financiraju iz njihova proračuna, a koje je potvrdilo predstavničko tijelo uz prethodnu Vladinu suglasnost.

Zakonom o proračunu propisana je visina zaduženja, godišnji anuitet i osnovica za utvrđivanje prostora za zaduživanje. Godišnji anuitet kredita, jamstava i ostalih dospjelih, a nepodmirenih obveza može iznositi najviše 20 posto ostvarenih prihoda jedinice u godini koja prethodi godini u kojoj se zadužuje. Navedeno ograničenje od 20 posto duga (obveza po kreditima, jamstvima i suglasnostima te dospjele obveze iz prethodnih razdoblja) ne primjenjuje se za projekte koji se sufinanciraju ili financiraju kroz fondove Europske unije, to jest za predfinanciranje takvih projekata i na projekte iz područja unapređenja energetske učinkovitosti u kojima sudjeluju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, općine, gradovi i županije mogu davati jamstva za zaduženje javnoj ustanovi ili trgovačkom društvu čiji su osnivač i većinski vlasnik. Spomenuta jamstva uključuju se u navedeni opseg godišnjeg zaduženja odnosno jedinice.

Jedinicama je dopušteno i refinanciranje dosadašnjih kreditnih obveza zbog povoljnijih uvjeta kreditiranja, u prvom redu smanjenja kamatnih stopa na tržištu kapitala. Refinancirati se može kredit za koji je Vlada Republike Hrvatske dala suglasnost za zaduženje i ostatak duga po izdanim vrijednosnim papirima za čije je izdavanje Vlada Republike Hrvatske dala suglasnost pod uvjetom da se refinanciranjem ne povećava postojeći dug jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Zakonom o izvršavanju državnog proračuna za tekuću godinu propisane su mjere ograničenja kojima Vlada Republike Hrvatske može godišnje dati suglasnosti za zaduženje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu sa navedenim zakonom, općine, gradovi i županije mogle su podnijeti zahtjev za zaduženje, a Vlada Republike Hrvatske mogla je dati suglasnosti za zaduživanje u ukupnoj vrijednosti do najviše 3,0 posto ukupno ostvarenih prihoda poslovanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, iskazanih u financijskom izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015. godinu. 3,0 posto ukupno ostvarenih prihoda u 2015. iznosilo je 649,6 milijuna kuna, što znači da su se jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2016. godini mogle zadužiti ukupno do toga iznosa.

Zakonom o izvršavanju državnog proračuna propisana je i iznimka od primjene ovoga ograničenja. Naime, odredba o ograničenju iznosa do kojeg Vlada Republike Hrvatske može dati suglasnost za zaduženje ne odnosi se na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima je Vlada Republike Hrvatske dala suglasnost do 31. prosinca 2015., a nisu korištene u 2015. godini, jedinice lokalne samouprave na potpomognutim područjima, na jedinice koje se zadužuju za projekte koji se sufinanciraju iz pretprijetnih programa Europske unije te na jedinice koje se zadužuju za projekte energetske učinkovitosti (ESCO projekte).

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su navedene zakonske odredbe o zaduživanju rabile prvenstveno za financiranje izgradnje komunalne infrastrukture poput vodoopskrbe i

odvodnje, izgradnje cesta, javne rasvjete, poslovnih zona, dječjih vrtića, školskih sportskih dvorana, zdravstvenih stanica i drugo.

4.5. MJERE MANJKA/VIŠKA I FINANCIRANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Slijedom kretanja prihoda i rashoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, neto operativni saldo u 2016. godini iznosio je 4,1 milijardu kuna. Istodobno, primarni operativni saldo dosegao je razinu od 4,3 milijarde kuna.

Umanji li se neto operativni saldo za vrijednost neto stjecanja nefinancijske imovine, dolazi se do kategorije neto pozajmljivanja/zaduživanja, koje je u 2016. godini iznosilo 139,4 milijuna kuna. Financiranje ove mjere rezultat je razlike neto stjecanja financijske imovine u iznosu od 211,9 milijuna kuna i neto stjecanja obveza u iznosu od 72,5 milijuna kuna.

Tablica 4.10. Mjere manjka/viška i financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ŽUC u 2016.

(000 HRK)	2015.*	2015.	2016.
TRANSAKCIJE KOJE UTJEČU NA NETO VRIJEDNOST			
1 Prihodi	31.710.239	38.741.000	40.240.044
2 Rashodi	27.892.363	34.923.124	36.124.728
24 Izdaci za kamate	194.615	194.615	174.071
Neto-Bruto operativni saldo (1 - 2)	3.817.876	3.817.876	4.115.316
Primarni operativni saldo (1 - 2 + 24)	4.012.491	4.012.491	4.289.387
TRANSAKCIJE NA NEFINANCIJSKOJ IMOVINI			
31 Neto stjecanje nefinancijske imovine	3.220.165	3.220.165	3.975.873
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1 - 2 - 31)	597.711	597.711	139.443
Financiranje (33 -32)	-597.711	-597.711	-139.443
TRANSAKCIJE U FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA			
32 Neto stjecanje financijske imovine	423.082	423.082	211.940
33 Neto stjecanje obveza	-174.629	-174.629	72.497

Izvor: Ministarstvo financija

*Napomena: Podaci za 2015. godinu u ovoj koloni ne uključuju sredstva za plaće u školskim ustanovama.

5. UKUPNI MANJAK/VIŠAK KONSOLIDIRANE OPĆE DRŽAVE U 2016. GODINI

5.1. UNAPRJEĐENJE FISKALNE STATISTIKE

Od 2013. godine, obuhvat jedinica za statističko iskazivanje manjka općeg proračuna približen je obuhvatu za potrebe izvještavanja prema EU. Navedenim izmjenama uključeno je svih 576 lokalnih jedinica (umjesto ranije 53 najveće), pri čemu se prihodi i rashodi iskazuju uz primjenu modificiranog načela nastanka događaja te županijske uprave za ceste kao izvanproračunski korisnici županija, čiji se prihodi i rashodi također iskazuju uz primjenu modificiranog načela nastanka događaja. Manjak državnog proračuna i manjak izvanproračunskih korisnika državnog proračuna iskazuju se prema istim načelima kao i ranijih godina.

Dok su do 2014. godine u državni proračun unutar sustava Državne riznice bile uključene transakcije svih triju fondova socijalnog osiguranja, od 2015. HZZO je izdvojen te on djeluje kao izvanproračunski korisnik državnog proračuna. Istovremeno je došlo do promjene načina evidentiranja administrativnih i statističkih podataka o poslovanju zdravstvenih ustanova. Ranije je ukupan iznos koji je zdravstvenim ustanovama u vlasništvu RH i lokalnih jedinica doznačavan od HZZO-a za izvršene usluge statistički iskazivan u okviru državnog proračuna kao rashod za socijalne naknade, uz izuzetak iznosa za naknade zaposlenima tih ustanova (plaća i doprinosa na plaće), koji su iskazivani na odgovarajućoj stavci ekonomske klasifikacije. Od 2015. iznosi koje HZZO doznačuje spomenutim ustanovama statistički se tretiraju kao pomoći drugim podsektorima države, odnosno državnom proračunu i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u čijem su vlasništvu te zdravstvene ustanove. Istovremeno je u sustavu Državne riznice uvedeno evidentiranje transakcija zdravstvenih ustanova u vlasništvu RH po ekonomskim kategorijama. Iz navedenog proizlazi smanjenje iznosa rashoda na stavci socijalnih naknada i povećanje na drugim stavkama u statističkom prikazu državnog proračuna. Osim toga, u 2015. je uključivanjem ukupnih podataka o transakcijama zdravstvenih ustanova u vlasništvu lokalnih jedinica u administrativne izvore podataka (konsolidirane financijske izvještaje) proračuna lokalnih jedinica, omogućeno njihovo statističko iskazivanje u okviru lokalne države u cijelosti. Time dolazi i do smanjenja iznosa naknada zaposlenima ranije iskazivanih u okviru državnog proračuna, koji su sada sadržani unutar podataka lokalne države te do povećanja određenih kategorija po ekonomskoj klasifikaciji u lokalnoj državi.

Osim uključivanja zdravstvenih ustanova, u statističkom iskazivanju lokalne države u 2015. došlo je i do nekoliko značajnih promjena zbog kojih se uz ostalo znatno povećava obujam svih transakcija lokalne, a time i opće države. Obuhvat je proširen s 53 najveće lokalne jedinice na svih 576. Umjesto ranije korištenih administrativnih podataka (financijskih izvještaja) proračuna lokalnih jedinica u kojima je bio uključen samo onaj dio transakcija njihovih proračunskih korisnika koje su se financirale kroz proračune, kao izvor se uzimaju konsolidirani financijski izvještaji, u kojima su pored toga uključeni i svi vlastiti i namjenski prihodi koji su oslobođeni uplate u proračun te njima odgovarajući rashodi proračunskih korisnika. Korištenjem tih izvora ujedno je promijenjeno načelo iskazivanja podataka – umjesto po novčanom tijeku, sada su oni temeljeni na modificiranom obračunskom načelu (rashodi se priznaju po nastanku obveze, prihodi kad postanu raspoloživi pod uvjetom da se mogu izmjeriti). Nadalje, obuhvat podataka proširen je i uključivanjem izvanproračunskih korisnika lokalnih jedinica – 20 županijskih uprava za ceste, s podacima također po modificiranom obračunskom načelu.

Nadalje, od 2015. godine, sustavom Državne riznice obuhvaćeni su podaci vlastitih i namjenskih prihoda i iz njih pokrivenih rashoda onih korisnika državnog proračuna koji su temeljem odredbi Zakona o izvršavanju državnog proračuna oslobođeni uplate dotičnih prihoda u državni proračun. Po prvi puta iskazani su vlastiti i namjenski prihodi i primici ustanova u zdravstvu, nacionalnih parkova i parkova prirode te Državnog zavoda za zaštitu prirode, kao i javnih ustanova u sustavu znanosti i visokom obrazovanju, ustanova u sustavu socijalne skrbi, ustanova u pravosuđu i sustavu izvršenja sankcija te ustanova iz područja kulture. Dakle, njihovi vlastiti i namjenski prihodi i primici bili su dio državnog proračuna, ali ne i novčanog tijeka sustava državne riznice. Te ustanove i nadalje su na svojim računima ostvarivale ove prihode i sa svojih računa podmirivale obveze/rashode koji se financiraju iz navedenih izvora. Na temelju mjesečnih izvještaja ustanova o korištenju vlastitih i namjenskih prihoda provodile su se evidencije u sustavu državne riznice.

Počevši od 2016., rashodi za plaće i neke druge naknade djelatnicima osnovnih i srednjih škola koje se izravno financiraju iz državnog proračuna iskazani su u podacima državnog proračuna kao dana pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave čiji su škole proračunski korisnici, a one ih iskazuju kao primljenu pomoć (koja se konsolidira s državnim proračunom odnosno središnjom državom), te kao rashod za zaposlene. Rashodi državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji, gdje u odnosu na 2015. godinu postoji smanjenje na funkciji Obrazovanje, a povećanje na funkciji Prijenosi općega karaktera između različitih državnih razina. Svi iznosi rashoda koji su po ekonomskoj klasifikaciji iskazani kao pomoći državnog proračuna jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a izvorno su imali drugu oznaku funkcije osim Prijenosa općega karaktera između različitih državnih razina, također su statistički razvrstani u tu funkciju prijena, radi konzistentnosti s podacima o funkcijskoj klasifikaciji lokalne države, kod koje nastaju rashodi financirani iz tih pomoći.

5.2. UKUPNI MANJAK/VIŠAK KONSOLIDIRANE OPĆE DRŽAVE

Ukupni manjak proračuna opće države iskazan prema metodologiji GFS 2001 u 2016. godini ostvaren je u iznosu od 2,7 milijardi kuna ili 0,8% BDP-a, što je za 1,7 postotnih bodova manje u odnosu na prethodnu godinu. Pritom je glavnina manjka od 1,0 posto BDP-a zabilježena na razini državnog proračuna. Na razini izvanproračunskih korisnika ostvaren je višak od 0,1% BDP-a, dok su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarile višak od 0,04% BDP-a.

Tablica 5.1. Ukupni manjak/višak općeg proračuna u razdoblju 2015. - 2016. godine

(u 000 kuna)	Ostvarenje 2015.	Ostvarenje 2016.
Ukupni manjak/višak državnog proračuna	-8.851.961	-3.389.411
<i>% BDP-a</i>	-2,6	-1,0
Ukupni manjak/višak izvanproračunskih korisnika	-65.295	506.268
<i>% BDP-a</i>	-0,02	0,15
Ukupni manjak/višak jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	597.711	139.443
<i>% BDP-a</i>	0,2	0,04
Ukupni manjak/višak opće države	-8.319.545	-2.743.700
<i>% BDP-a</i>	-2,5	-0,8

Izvor: Ministarstvo financija

**Napomena: U 2015. godini obuhvaćeno je 575 lokalnih jedinica pri čemu financijski izvještaj u zadanom roku nije dostavila jedna lokalna jedinica, Kloštar Podravski. U 2016. godini obuhvaćeno je 576 lokalnih jedinica.*

Ulaskom u punopravno članstvo u EU od 1. srpnja 2013., RH sudjeluje u procesu fiskalnog nadzora koji obuhvaća suradnju Eurostata, Europske komisije te pojedinačnih država članica EU. Fiskalni nadzor podrazumijeva redovitu izradu Izvješća o prekomjernom proračunskom manjku i razini duga opće države (Fiskalno izvješće) dva puta godišnje i to krajem ožujka i krajem rujna. Fiskalno izvješće za RH je po prvi puta objavljeno u listopadu 2013. godine te se od tada objavljuje u travnju i listopadu svake godine na web stranicama Eurostata i Državnog zavoda za statistiku.

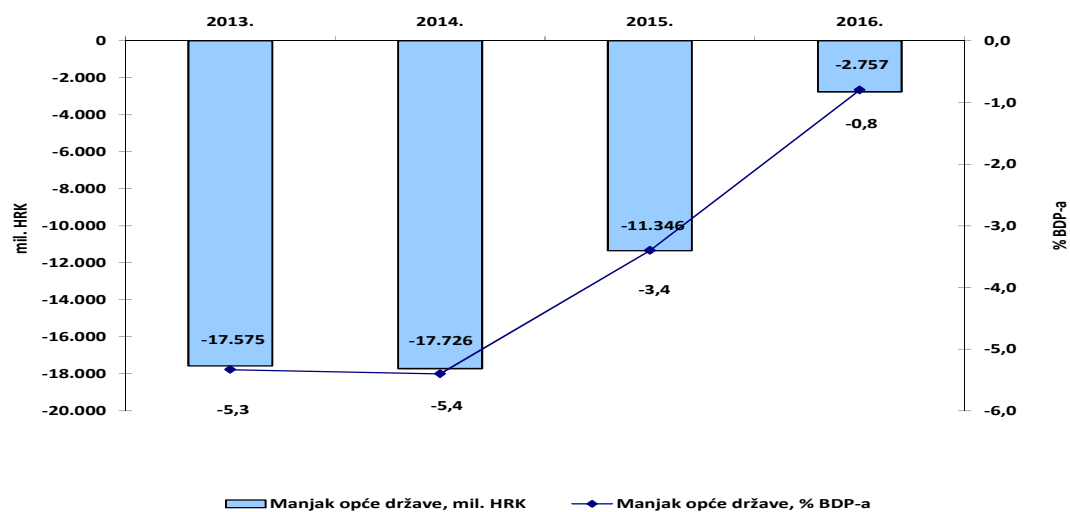
Fiskalno izvješće sadrži serije podataka fiskalne statistike RH usklađene s europskom statističkom metodologijom ESA 2010, uz određene prilagodbe koje se znatno razlikuju u odnosu na serije statističkih podataka iskazane prema nacionalnom računskom planu i statističkoj metodologiji GFS 2001 MMF-a.

Naime, pravila metodologije ESA 2010 iziskuju specifične reklasifikacije određenih transakcija, primjerice transakcije koje se prema nacionalnoj metodologiji i računovodstvenim pravilima iskazuju kao financijske, mogu prema pravilima metodologije ESA 2010 predstavljati rashod i time utjecati na visinu manjka proračuna opće države. Nadalje, u određenim okolnostima prihodi koji se po nacionalnoj metodologiji i računovodstvenim pravilima priznaju u cijelosti u izvještajnoj godini, moraju se po pravilima metodologije ESA 2010 vremenski razgraničiti, s postupnim priznavanjem tijekom niza budućih godina. Tako je, primjerice jednokratni prijenos sredstava iz II. mirovinskog stupa u I. mirovinski stup u 2014. i 2015. u iznosu od 3,1 odnosno 1,3 milijarde kuna uvećao manjak proračuna opće države prema pravilima metodologije ESA 2010 u 2014. odnosno 2015. godini.

U skladu s Fiskalnim izvješćem iz travnja 2017., manjak opće države u 2016. iznosio je 2,8 milijarde kuna ili 0,8 posto BDP-a, što je 2,6 postotna boda BDP-a manje u odnosu na 2015. godinu.

Na grafikonu koji slijedi daje se prikaz manjka opće države u razdoblju 2013. – 2016., prema metodologiji ESA 2010.

Grafikon 5.1. Manjak opće države prema metodologiji ESA 2010 u razdoblju 2013. – 2016.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija

6. JAVNI DUG REPUBLIKE HRVATSKE I MEĐUNARODNI FINANCIJSKI ODNOSI U 2016. GODINI

6.1. JAVNI DUG REPUBLIKE HRVATSKE

Zakonom o proračunu utvrđeni su ciljevi zaduživanja i upravljanja dugom te uvjeti i ovlasti zaduživanja. Njime je državni dug definiran kao dug središnjeg proračuna, a javni dug kao dug općeg proračuna. Središnji proračun obuhvaća državni proračun i financijske planove izvanproračunskih korisnika državnog proračuna. Opći proračun definiran je kao središnji proračun i proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Osnovni cilj zaduživanja i upravljanja dugom je osigurati financijske potrebe državnog proračuna postizanjem najnižega srednjoročnog i dugoročnog troška financiranja uz preuzimanje razboritog stupnja rizika.

Hrvatski sabor putem zakona o izvršavanju državnog proračuna, koji se svake godine donosi uz državni proračun, utvrđuje ukupan iznos novog državnog duga i državnih jamstava koja se mogu preuzeti ili izdati u tijeku proračunske godine. Hrvatski sabor izvještava se dva puta godišnje, kroz polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna, o zaduživanju na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala te o danim državnim jamstvima i izdacima po državnim jamstvima.

U tablici 6.1. prikazano je kretanje javnog duga Republike Hrvatske u razdoblju od 2012. do 2016. Potkraj 2016. godine ukupni javni dug iznosio je 289,1 milijardi kuna, što je 83,7 posto nominalnog BDP-a za 2016. godinu. Ukupna izdana domaća i inozemna jamstva Republike Hrvatske potkraj 2016. godine iznosila su 9 milijardi kuna.

Tablica 6.1. Javni dug u razdoblju 2012. – 2016.

Dug opće države na kraju razdoblja, u milijunima kuna	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
1. Unutarnji dug opće države	136.747,1	156.405,4	165.868,4	171.465,7	180.591,3
1.1. Unutarnji dug središnje države	133.139,0	151.826,0	160.889,2	166.771,6	176.249,7
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	18.259,6	22.838,9	24.235,4	18.795,3	17.584,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	63.539,7	72.884,6	83.754,5	94.224,1	111.249,2
Krediti	51.339,6	56.102,5	52.899,3	53.752,2	47.416,4
1.2. Unutarnji dug fondova socijalne sigurnosti	1,6	0,9	3,5	1,9	0,6
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	1,6	0,9	3,5	1,9	0,6
1.3. Unutarnji dug lokalne države	3.768,0	4.761,2	5.174,5	4.960,1	4.673,7
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	209,1	151,7	74,8	59,5	13,4
Krediti	3.559,0	4.609,5	5.099,7	4.900,6	4.660,3
2. Inozemni dug opće države	96.810,6	114.435,3	118.314,8	118.116,3	108.484,9
2.1. Inozemni dug središnje države	96.297,9	113.951,9	117.833,8	117.702,6	108.109,6
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	895,1	539,8	642,5	62,7	13,5
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	47.486,5	62.695,6	64.692,2	68.125,6	58.451,1
Krediti	47.916,3	50.716,5	52.499,1	49.514,3	49.644,9
2.2. Inozemni dug fondova socijalne sigurnosti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Inozemni dug lokalne države	512,7	483,4	481,0	413,6	375,3
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	132,5	132,7	130,4	65,4	31,0
Krediti	380,2	350,7	350,6	348,3	344,3
Ukupni javni dug (1+2)	233.557,7	270.840,7	284.183,2	289.582,0	289.076,1
Dodatak: Izdana jamstva središnje države					
1. Domaća	4.645,2	4.269,3	4.119,2	3.315,8	5.292,7
Od toga: Jamstva dana na kredite HBOR-a	1.232,1	1.197,2	2.161,8	1.397,2	2.467,0
2. Inozemna	4.721,4	4.405,4	4.208,4	4.002,7	3.692,5
JAVNI DUG (% BDP-a)	70,7%	82,2%	86,6%	86,3%	83,7%

Izvor: HNB, Ministarstvo financija, DZS

6.1.1. Kreditna sposobnost Republike Hrvatske

Republika Hrvatska ima ocjene kreditnog rejtinga triju vodećih specijaliziranih agencija za procjenu kreditne sposobnosti, a to su Moody's Investors Service, Standard & Poor's (S&P) i Fitch Ratings. Pored navedenih, Republika Hrvatska dobila je i ocjenu japanske rejting-agencije R&I, specijalizirane za dodjelu rejting-ocjena izdavatelja vrijednosnih papira u Japanu.

Inicijalne ocjene agencija S&P, Moody's i Fitch Ratings dodijeljene su Republici Hrvatskoj u siječnju 1997. godine, a japanska rejting-agencija R&I dodijelila je svoju ocjenu Republici Hrvatskoj u 1998. godini.

Navedene agencije svake godine provjeravaju dodijeljeni kreditni rejting, a nakon izvršene provjere u 2016. godini Republici Hrvatskoj agencija Moody's snizila je dugoročni kreditni rejting u stranoj valuti sa Ba1 na Ba2, dok je rejting agencija Standard & Poor's (S&P) povećala „outlook“ sa negativnog na

stabilni što je prvi pozitivni pomak za hrvatski rejting u devet godina. U Tablici 6.2. dan je pregled ocjena kreditnog rejtinga Republici Hrvatskoj na kraju 2016. godine.

Tablica 6.2. Pregled ocjena kreditnog rejtinga Republike Hrvatske, na kraju 2016. godine

	Dugoročna ocjena, strana valuta	Dugoročna ocjena, domaća valuta	Kratkoročna ocjena, strana valuta
Mood's Investors Service	Ba2/ negativan <i>outlook</i>	Ba2	
Standard & Poors	BB/stabilni <i>outlook</i>	BB	B
Fitch Ratings	BB/negativni <i>outlook</i>	BB	B
R & I	BBB-/negativni <i>outlook</i>		

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 6.3. Usporedba kreditnih ocjena na kraju 2016. godine

Država	Moody's (dugoročni dug u stranoj valuti)	Standard and Poor's (dugoročni dug u stranoj valuti)
Bugarska	Baa2	BB+
Češka	A1	AA-
Hrvatska	Ba2	BB
Mađarska	Baa3	BBB-
Poljska	A2	BBB+
Rumunjska	Baa3	BBB-
Slovačka	A2	A+

Izvor: Ministarstvo financija

6.1.2. Unutarnji dug državnog proračuna u 2016. godini

Kategorije unutarnjeg duga

Tijekom 2016. godine povećan je unutarnji dug Republike Hrvatske sa 124,6 milijardi kuna, koliki je bio potkraj 2015. godine, na 126,2 milijarde kuna koliko je iznosio potkraj 2016. godine. Povećanje unutarnjeg duga tijekom 2016. godine ostvareno je izdavanjem obveznica na domaćem tržištu kapitala te zaduživanjem putem dugoročnih kredita.

Tablica 6.4. Unutarnji dug Republike Hrvatske (u 000 kuna na dan 31. prosinca)

Dug po osnovi	Org. valuta	2015.		2016.		Dospijeće	Kamata
		Iznos u org. valuti	Iznos u HRK	Iznos u org. valuti	Iznos u HRK		
Obveznice – Serija 07 D-19	EUR	1.000.000	7.635.047	1.000.000	7.557.787	2019.	5,375%
Obveznice – Serija 12 D-17	HRK	5.500.000	5.500.000	5.500.000	5.500.000	2017.	4,750%
Obveznice – Serija 13 D-20	HRK	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000	2020.	6,750%
Obveznice – Serija 14 D-20	EUR	1.000.000	7.635.047	1.000.000	7.557.787	2020.	6,500%
Obveznice – Serija 15 D-17	HRK	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	2017.	6,250%
Obveznice – Serija 16 D-16	HRK	3.500.000	3.500.000			2016.	5,750%
Obveznice – Serija 17 D-22	EUR	1.000.000	7.635.047	1.000.000	7.557.787	2022.	6,500%
Obveznice – Serija 18 D-18	HRK	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000	2018.	5,250%
Obveznice – Serija 19 D-24	EUR	1.400.000	10.689.066	1.400.000	10.580.902	2024.	5,750%
Obveznice – Serija 20 D-25	HRK	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000	2025.	4,500%
Obveznice – Serija 21 D-26	HRK	6.000.000	6.000.000	10.000.000	10.000.000	2026.	4,250%
Obveznice – Serija 22 D-21	HRK			6.000.000	6.000.000	2021.	2,750%
Dugoročni kredit HRK	HRK	4.274.640	4.274.640	5.709.488	5.709.488		
Dugoročni kredit EUR	EUR	2.833.789	21.636.110	2.044.519	15.452.039		
Dugoročni kredit USD	USD	133.501	933.413	42.266	302.989		
Srednjoročni i dugoročni dug			96.438.370		97.218.779		
Trezorski zapisi	HRK	18.016.000	18.016.000	16.807.000	16.807.000		
Trezorski zapisi VK	EUR	110.280	841.993	104.600	790.545		
Trezorski zapisi FX	EUR	1.225.400	9.355.987	1.500.000	11.336.681		
Kratkoročni dug			28.213.980		28.934.225		
Ukupni dug			124.652.350		126.153.004		

Izvor: Ministarstvo financija

Republika Hrvatska u ožujku 2016. godine izdala obveznica uz plasman na domaćem tržištu kapitala u iznosu od 4 milijarde kuna. Obveznice su izdane po cijeni 102,248 posto nominalnog iznosa. Ove obveznice su konsolidirane s izdanjem iz prosinca 2015. godine te čine integralno izdanje u iznosu 10 milijarde kuna s dospjećem 14. prosinca 2026. godine. Kamatni kupon je nepromjenjiv i iznosi 4,25 posto godišnje. Kamata po obveznicama isplaćuje se polugodišnje, a glavnica će se u cijelosti isplatiti po dospjeću.

Radi izvršenja izdataka utvrđenih Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna, Republika Hrvatska se u srpnju zadužila izdavanjem obveznica uz plasman na domaćem tržištu kapitala u iznosu od 6 milijardi kuna. Obveznice su izdane po cijeni 99,537 posto nominalnog iznosa. Dospijeće obveznica je 8. srpnja 2021. godine. Kamata po obveznicama isplaćuje se polugodišnje, a glavnica će se u cijelosti isplatiti po dospjeću. Kamatni kupon je nepromjenjiv i iznosi 2,75 posto godišnje.

Tablica 6.5. Amortizacija unutarnjeg duga

milijuni HRK *	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.
Amortizacija	16.780,51	10.441,38	10.680,47	14.714,03	7.981,89	9.167,67	335,25	10.706,62	6.095,10	10.095,10
Obveznice – Serija 07 D-19	0,00	0,00	7.557,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 12 D-17	5.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 13 D-20	0,00	0,00	0,00	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 14 D-20	0,00	0,00	0,00	7.557,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 15 D-17	4.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 17 D-22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.557,79	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 18 D-18	0,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 19 D-24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.580,90	0,00	0,00
Obveznice – Serija 20 D-25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	0,00
Obveznice – Serija 21 D-26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00
Obveznice – Serija 22 D-21	0,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dugoročni krediti (HRK)	1.699,40	814,53	547,37	377,96	1.721,46	243,96	143,96	43,96	43,96	43,96
Dugoročni krediti (EUR)	5.307,80	3.597,17	2.575,32	1.778,29	260,43	1.365,92	191,29	81,75	51,14	51,14
Dugoročni krediti (USD)	273,31	29,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otplata kamata	4.670,91	4.037,83	3.537,57	2.614,72	2.114,19	1.869,06	1.341,69	1.338,21	717,95	442,09
Obveznice – Serija 07 D-19	406,23	406,23	406,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 12 D-17	130,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 13 D-20	337,50	337,50	337,50	168,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 14 D-20	491,26	491,26	491,26	245,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 15 D-17	250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 17 D-22	491,26	491,26	491,26	491,26	491,26	491,26	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 18 D-18	315,00	315,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice – Serija 19 D-24	608,40	608,40	608,40	608,40	608,40	608,40	608,40	608,40	0,00	0,00
Obveznice – Serija 20 D-25	270,00	270,00	270,00	270,00	270,00	270,00	270,00	270,00	270,00	0,00
Obveznice – Serija 21 D-26	425,00	425,00	425,00	425,00	425,00	425,00	425,00	425,00	425,00	425,00
Obveznice – Serija 22 D-21	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dugoročni krediti (HRK)	184,69	137,14	107,22	90,04	58,22	21,14	13,18	9,30	6,47	3,68
Dugoročni krediti (EUR)	591,58	390,27	235,71	150,64	96,31	53,26	25,11	25,51	16,48	13,42
Dugoročni krediti (USD)	4,37	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno	21.451,41	14.479,21	14.218,05	17.328,75	10.096,08	11.036,73	1.676,94	12.044,82	6.813,05	10.537,19

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Srednji tečaj HNB-a na dan 31. prosinca 2016. godine

U srpnju 2016. godine dospjelo je i iskupljeno 3,5 milijardi kuna obveznica izdanih 2011. godine. Sve obveznice Republike Hrvatske uvrštene su u prvu kotaciju Zagrebačke burze na kojoj je potkraj 2016. godine bilo uvršteno ukupno jedanaest izdanja obveznica Republike Hrvatske (popis s uvjetima prikazan je u Tablici 6.6.).

Tablica 6.6. Pregled domaćih obveznica koje je izdala Republika Hrvatska ili su izdane uz njeno jamstvo

DAB-O-03CA	DAB-O-05CA
Izdavatelj: Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka EUR 105.000.000 3 godine 8% kamata Voditelj izdanja: Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d. Zagreb Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 19. prosinca 2000. Datum dospijeća: 19. prosinca 2003. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću	Izdavatelj: Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka EUR 225.000.000 5 godina 8,375% kamata Voditelj izdanja: Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d. Zagreb Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 19. prosinca 2000. Datum dospijeća: 19. prosinca 2005. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću
HZZO Obveznice HZZO-O-047A	Obveznice – Serija 01 D-04 RHMF-O-049A
Izdavatelj: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje EUR 222.000.000 4 godine 8,5% kamata Voditelj izdanja: Zagrebačka banka d.d. Zagreb Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 19. srpnja 2000. Datum dospijeća: 19. srpnja 2004. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću	Izdavatelj: Republika Hrvatska EUR 200.000.000 3 godine 6,5% kamata Voditelji izdanja: Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d. Zagreb Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 20. rujna 2001. Datum dospijeća: 20. rujna 2004. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću
Obveznice – Serija 02 D-08 RHMF-O-08CA	Obveznice – Serija 03 D-12 RHMF-O-125A
Izdavatelj: Republika Hrvatska EUR 200.000.000 7 godina 6,875% kamata Voditelji izdanja: Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d. Zagreb Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 14. prosinca 2001. Datum dospijeća: 14. prosinca 2008. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću	Izdavatelj: Republika Hrvatska EUR 500.000.000 10 godina 6,875% kamata Voditelji izdanja: Privredna banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. Zagreb i Raiffeisenbank d.d. Zagreb Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 23. svibnja 2002. Datum dospijeća: 23. svibnja 2012. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću
Obveznice – Serija 04 D-08 RHMF-O-085A	Obveznice – Serija 05 D-14 RHMF-O-142A
Izdavatelj: Republika Hrvatska HRK 1.000.000.000 5 godina 6,125% kamata Voditelji izdanja: Riječka banka d.d. Rijeka i Splitska banka d.d. Split Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 28. svibnja 2003. Datum dospijeća: 28. svibnja 2008. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću	Izdavatelj: Republika Hrvatska EUR 650.000.000 10 godina 5,5% kamata Voditelji izdanja: Privredna banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. Zagreb i Raiffeisenbank d.d. Zagreb Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 10. veljače 2004. Datum dospijeća: 10. veljače 2014. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću

Obveznice – Serija 06 D-07 RHMF-O-077A Izdavalatelj: Republika Hrvatska EUR 400.000.000 3 godine 3,875% kamata Voditelji izdanja: Privredna banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. Zagreb i Raiffeisenbank d.d. Zagreb Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 07. srpnja 2004. Datum dospijeća: 07. srpnja 2007. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću	Obveznice – Serija 07 D-19 RHMF-O-19BA Izdavalatelj: Republika Hrvatska EUR 1.000.000.000 15 godina 5,375% kamata Voditelji izdanja: Erste & Steiermarkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. Zagreb i Raiffeisenbank d.d. Zagreb Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 29. studenoga 2004. Datum dospijeća: 29. studenoga 2019.
Obveznice – Serija 08 D-10 RHMF-O-103A Izdavalatelj: Republika Hrvatska HRK 3.000.000.000 5 godina 6,750% kamata Voditelji izdanja: Privredna banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. Zagreb i Raiffeisenbank d.d. Zagreb Kotacija: Zagrebačka i Varaždinska burza Datum izdavanja: 8. ožujka 2005. Datum dospijeća: 8. ožujka 2010. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću	Obveznice – Serija 09 D-15 RHMF-O-157A Izdavalatelj: Republika Hrvatska EUR 350.000.000 10 godina 4,25% kamata Voditelji izdanja: Erste & Steiermarkische Bank d.d. Kotacija: Zagrebačka i Varaždinska burza Datum izdavanja: 14. srpnja 2005. Datum dospijeća: 14. srpnja 2015. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću
Obveznice – Serija 10 D-15 RHMF-O-15CA Izdavalatelj: Republika Hrvatska HRK 5.500.000.000 10 godina 5,25% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., HVB Splitska banka d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka i Varaždinska burza Datum izdavanja: 15. prosinca 2005. Datum dospijeća: 15. prosinca 2015. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću	Obveznice – Serija 11 D-13 RHMF-O-137A Izdavalatelj: Republika Hrvatska HRK 4.000.000.000 7 godina 4,50% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., HVB Splitska banka d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka i Varaždinska burza Datum izdavanja: 11. srpnja 2006. Datum dospijeća: 11. srpnja 2013. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću
Obveznice – Serija 12 D-17 RHMF-O-172A Izdavalatelj: Republika Hrvatska HRK 5.500.000.000 10 godina 4,75% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., SG Splitska banka d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka i Varaždinska burza Datum izdavanja: 08. veljače 2007. Datum dospijeća: 08. veljače 2017.	Obveznice – Serija 13 D-20 RHMF-O-203A Izdavalatelj: Republika Hrvatska HRK 5.000.000.000 10 godina 6,75% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 05. ožujka 2010. Datum dospijeća: 05. ožujka 2020.

Obveznice – Serija 14 D-20 RHMF-O-203E	Obveznice – Serija 15 D-17 RHMF-O-17BA
Izdavatelj: Republika Hrvatska EUR 1.000.000.000 10 godina 6,5% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 05. ožujka 2010. Datum dospijeća: 05. ožujka 2020.	Izdavatelj: Republika Hrvatska HRK 4.000.000.000 7 godina 6,25% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 25. studenoga 2010. Datum dospijeća: 25. studenoga 2017.
Obveznice – Serija 16 D-16 RHMF-O-167A	Obveznice – Serija 17 D-22 RHMF-O-227E
Izdavatelj: Republika Hrvatska HRK 3.500.000.000 5 godina 5,75% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 22. srpnja 2011. Datum dospijeća: 22. srpnja 2016. Ova je obveznica u cijelosti isplaćena po dospijeću	Izdavatelj: Republika Hrvatska EUR 1.000.000.000 11 godina 6,5% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 22. srpnja 2011. Datum dospijeća: 22. srpnja 2022.
Obveznice – Serija 18 D-18 RHMF-O-187A	Obveznice – Serija 19 D-24 RHMF-O-247E
Izdavatelj: Republika Hrvatska HRK 6.000.000.000 5 godina 5,25% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 10. srpnja 2013. Datum dospijeća: 10. srpnja 2018.	Izdavatelj: Republika Hrvatska EUR 1.400.000.000 11 godina 5,75% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdavanja: 10. srpnja 2013. Datum dospijeća: 10. srpnja 2024.

Obveznice – Serija 20 D-25 RHMF-O-257A	Obveznice – Serija 21 D-26 RHMF-O-26CA
Izdavatelj: Republika Hrvatska HRK 6.000.000.000 10 godina 4,50% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdanja: 9. srpnja 2015. Datum dospijeća: 9. srpnja 2025.	Izdavatelj: Republika Hrvatska HRK 10.000.000.000 11 godina 4,25% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdanja: 14. prosinca 2015. Datum dospijeća: 14. prosinca 2026.
Obveznice – Serija 22 D-21 RHMF-O-217A	
Izdavatelj: Republika Hrvatska HRK 6.000.000.000 5 godina 2,75% kamata Voditelji izdanja: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Zagrebačka burza Datum izdanja: 8. srpnja 2016. Datum dospijeća: 8. srpnja 2021.	

Izvor: Ministarstvo financija

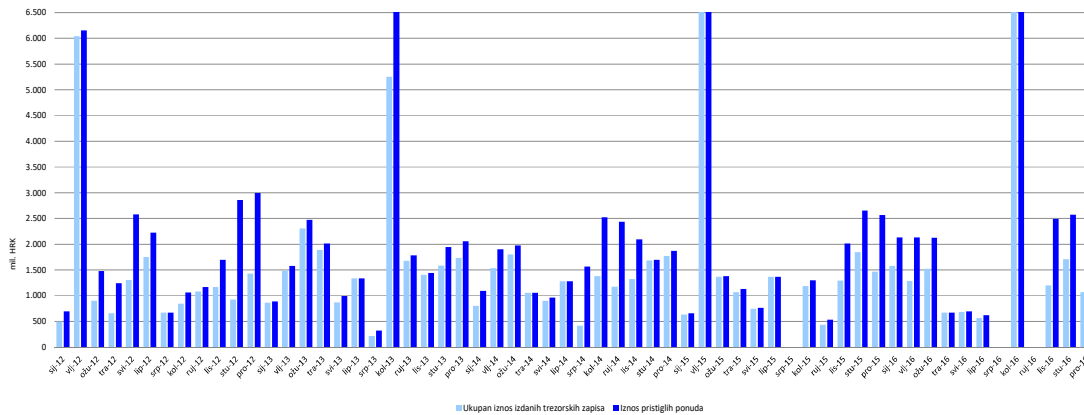
Trezorski zapisi

Ministarstvo financija provodi aukcije trezorskih zapisa u skladu s Pravilima i uvjetima aukcija trezorskih zapisa, koristeći se elektroničkim aukcijskim sustavom Bloomberg (BAS).

Tijekom 2016. godine održana je 21 aukcija trezorskih zapisa, na kojima je bilo ukupno 35 izdanja od čega 26 kunskih izdanja, 8 izdanja trezorskih zapisa izraženih u eurima (plativih u kunama) i 1 izdanje Euro FX trezorskih zapisa. Kod kunskih izdanja trezorskih zapisa 2 izdanja je bilo na 91 dan, 4 izdanja na 182 dana i 20 izdanja na 364 dana. Kod trezorskih zapisa izraženih u eurima (plativih u kunama) 1 izdanje bilo je na 91 dan i 7 izdanja na 364 dana. U kolovozu 2016. godine bilo je jedno izdanje Euro FX trezorskih zapisa na rok od 455 dana.

U 2016. godini na aukcijama trezorskih zapisa izdano je ukupno 16.848 milijuna kuna, 115,6 milijuna eura (plativih u kunama) i 1.500 milijuna eura FX trezorskih zapisa. Istodobno je iskupljeno 18.057 milijuna kuna, 121,28 milijuna eura (plativih u kunama) i 1.225,4 milijuna eura FX trezorskih zapisa. Stanje ukupno upisanih trezorskih zapisa povećalo se sa 28,2 milijarde kuna, koliko je iznosilo potkraj 2015. godine, na 28,9 milijardi kuna potkraj 2016. godine.

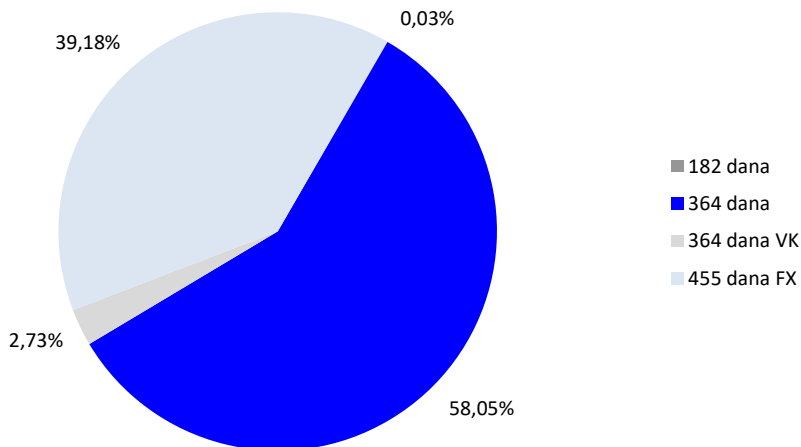
Grafikon 6.1. Rezultati aukcija trezorskih zapisa

Izvor: Ministarstvo financija

Potkraj 2016. godine, u ukupnom iznosu upisanih trezorskih zapisa Ministarstva financija najveći udio čine kunski trezorski zapisi s rokom dospijanja od 364 dana s 58,1 posto te Euro FX trezorski zapisi s rokom dospijanja od 455 dana s 39,2 posto. Svega 2,8 posto čine ostali izdani trezorski zapisi.

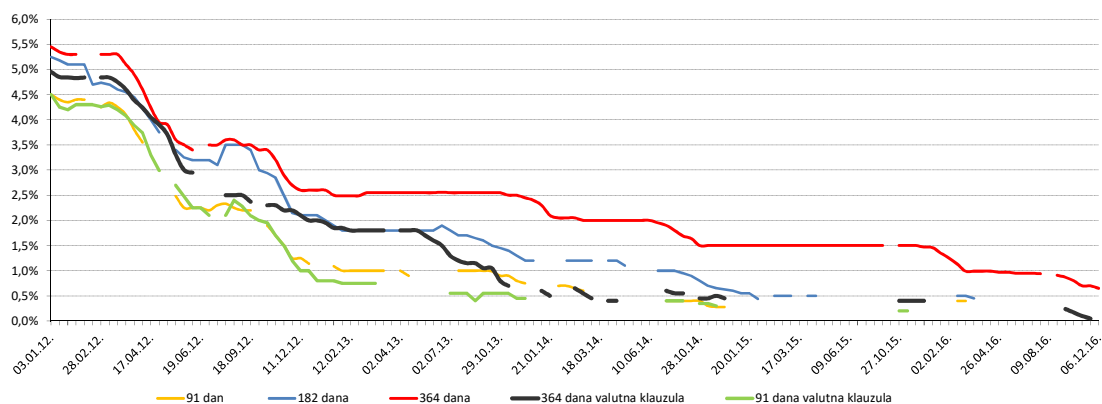
Grafikon 6.2. Struktura trezorskih zapisa po ročnosti na dan 31. prosinca 2016. godine

Izvor: Ministarstvo financija

Tijekom 2016. godine kamatne stope na trezorske zapise uglavnom su se smanjile u odnosu na kraj 2015. godine. Kamatne stope na trezorske zapise u kunama s rokom od 91 dan su se smanjile sa 0,43 na 0,40 posto. Kamatne stope na rok od 182 dana smanjile su se sa 0,55 na 0,30 posto, dok su se one na rok od 364 dana smanjile sa 1,47 na 0,65 posto. Kamatne stope na trezorske zapise s valutnom klauzulom s rokom od 91 dan iznosile su 0,2 posto, dok su se kamatne stope na trezorske zapise s valutnom klauzulom s rokom od 364 dana smanjile sa 0,40 na 0,05 posto. Kamatne stope na Euro FX trezorski zapis s rokom od 455 dana smanjile su se sa 1,95 na 0,7 posto.

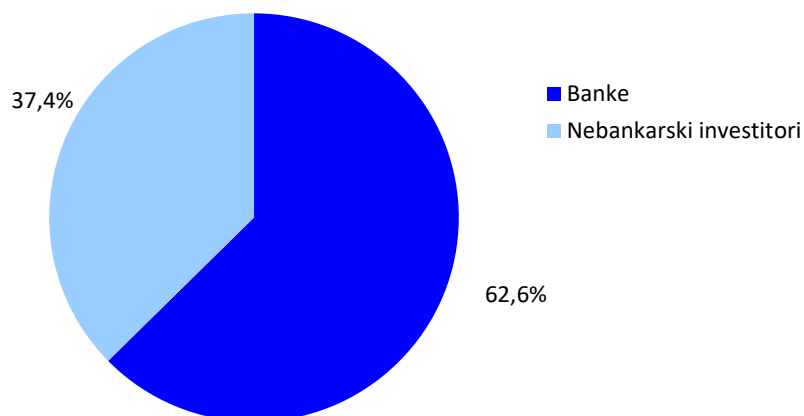
Grafikon 6.3. Kamatne stope na trezorske zapise

Izvor: Ministarstvo financija

Tijekom 2016. godine smanjen je udio bankovnog sektora u strukturi kupaca trezorskih zapisa u odnosu na 2015. godinu. Udio bankarskog sektora u ukupno upisanim zapisima potkraj 2016. godine iznosio je 62,6 posto, dok je potkraj 2015. godine bio 71,3 posto.

Grafikon 6.4. Struktura trezorskih zapisa po kupcima 31. prosinca 2016. godine

Izvor: Ministarstvo financija

6.1.3. Vanjski dug Republike Hrvatske

Međunarodne obveznice Republike Hrvatske

Potkraj 2016. godine na inozemnim tržištima kapitala kotiralo je ukupno devet izdanja hrvatskih državnih obveznica.

Tablica 6.7. Pregled međunarodnih obveznica koje je izdala Republika Hrvatska

London Club Serija A:	London Club Serija B:
USD 857.796.000	USD 604.426.000
3 godine poček, 11 godina otplate	10 godina otplate
US\$ 6 mjesečni LIBOR+81,25 bp	US\$ 6 mjesečni LIBOR+81,25 bp
Kotacija: Luxembourg	Kotacija: Luxembourg
Datum izdanja: 31. srpnja 1996.	Datum izdanja: 31. srpnja 1996.
Datum dospijeća: 31. srpnja 2010.	Datum dospijeća: 31. srpnja 2006.
Ove su obveznice u cijelosti iskupljene po dospijeću.	Ove su obveznice u cijelosti iskupljene po dospijeću.
Euro-dollar bonds:	Euro-DEM bonds:
USD 300 milijuna	DEM 300 milijuna
5 godina, bullet	7 godina, bullet
7% kupon	6,125% kupon
(80 bp iznad 5-godišnjeg Treasuries)	(95 bp iznad relevantnih Bund)
Voditelji izdanja: Merrill Lynch i UBS	Voditelji izdanja: Credit Suisse i Deutsche Morgan Grenfell
Kotacija: Luxembourg	Kotacija: Frankfurt
Datum izdanja: 6. veljače 1997.	Datum izdanja: 1. srpnja 1997.
Datum dospijeća: 27. veljače 2002.	Datum dospijeća: 16. srpnja 2004.
Ove su obveznice u cijelosti iskupljene po dospijeću.	Ove su obveznice u cijelosti iskupljene po dospijeću.
Matador Bonds:	Euro-EUR bonds / I:
ESP 15 milijardi	EUR 300 milijuna
3 godine, bullet	7 godina, bullet
6,5% kupon	7,375% kupon
(225 bp iznad relevantnih Španjolskih obveznica)	(375 bp iznad sedmogodišnjih German Bund)
Voditelj izdanja: Santander Investment	Voditelji izdanja: Credit Suisse i Dresdner Kleinwort Benson
Kotacija: Madrid	Kotacija: Luxembourg
Datum izdanja: 4. ožujka 1998.	Datum izdanja: 23. veljače 1999.
Datum dospijeća: 26. ožujka 2001.	Datum dospijeća: 10. ožujka 2006.
Ove su obveznice u cijelosti iskupljene po dospijeću.	Ove su obveznice u cijelosti iskupljene po dospijeću.
Samurai bond / I:	Euro-EUR bonds / II:
JPY 25 milijardi	EUR 500 milijuna
5 godina, bullet	5 godina, bullet
4% kupon	7% kupon
(310 bp iznad petogodišnjeg Yen LIBOR-a)	(210 bp iznad petogodišnjih German Bund)
Voditelj izdanja: Daiwa securities SB	Voditelj izdanja: Dresdner Kleinwort Benson
Kotacija: Tokio	Kotacija: Luxembourg
Datum izdanja: 14. prosinca 1999.	Datum izdanja: 28. ožujka 2000.
Datum dospijeća: 14. prosinca 2004.	Datum dospijeća: 28. ožujka 2005.
Ove su obveznice u cijelosti iskupljene po dospijeću.	Ove su obveznice u cijelosti iskupljene po dospijeću.

Samurai bond / II:	Samurai bond / III:
JPY 40 milijardi 7 godina, bullet 3% kupon (135 bp iznad sedmogodišnjeg Yen LIBOR-a) Voditelj izdanja: Daiwa securities SB Kotacija: Tokio Datum izdanja: 11. srpnja 2000. Datum dospjeća: 11. srpnja 2007. Ove su obveznice u cijelosti isključene po dospjeću.	JPY 25 milijardi 5 godina, bullet 2,5% kupon (152 bp iznad petogodišnjeg Yen LIBOR-a) Voditelj izdanja: Daiwa securities SB Kotacija: Tokio Datum izdanja: 6. veljače 2001. Datum dospjeća: 23. veljače 2006. Ove su obveznice u cijelosti isključene po dospjeću.
Euro-EUR bonds / III:	Euro-EUR bonds / IV:
EUR 750 milijuna 10 godina, bullet 6,75% kupon (215 bp iznad desetogodišnjih German Bund) Voditelji izdanja: JP Morgan i Deutsche Bank Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 6. ožujka 2001. Datum dospjeća: 14. ožujka 2011. Ove su obveznice u cijelosti isključene po dospjeću.	EUR 500 milijuna 7 godina, bullet 6,25% kupon (158 bp iznad sedmogodišnjih German Bund) Voditelji izdanja: Deutsche Bank i CSFB Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 28. siječnja 2002. Datum dospjeća: 11. veljače 2009. Ove su obveznice u cijelosti isključene po dospjeću.
Samurai bond / IV:	Euro-EUR bonds / V:
JPY 25 milijardi 6 godina, bullet 2,15% kupon (144 bp iznad šestogodišnjeg Yen LIBOR-a) Voditelj izdanja: Daiwa Securities SMBC i Nomura Datum izdanja : 26. lipnja 2002. Datum dospjeća: 26. lipnja 2008. Ove su obveznice u cijelosti isključene po dospjeću.	EUR 500 milijuna 7 godina, bullet 4,625% kupon (95 bp iznad sedmogodišnjeg Euribor) Voditelji izdanja: Deutsche Bank i Citigroup Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 24. veljače 2003. Datum dospjeća: 24. veljače 2010. Ove su obveznice u cijelosti isključene po dospjeću.
Samurai bond / V:	Euro-EUR bonds / VI:
JPY 25 milijardi 6 godina, bullet 1,23% kupon (99bp iznad šestogodišnjeg Yen LIBOR-a) Voditelj izdanja: Daiwa Securities SMBC i Nomura Datum izdanja : 26. lipnja 2003. Datum dospjeća: 26. lipnja 2009. Ove su obveznice u cijelosti isključene po dospjeću.	EUR 500 milijuna 10 godina, bullet 5% kupon (100 bp iznad desetogodišnjeg Euribor) Voditelji izdanja: JP Morgan i UBS Investment Bank Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 15. travnja 2004. Datum dospjeća: 15. travnja 2014. Ove su obveznice u cijelosti isključene po dospjeću.
Euro-EUR bonds / VII:	Euro-USD bonds / I:
EUR 750 milijuna 6 godina, bullet 6,5% kupon (369,2 bp iznad desetogodišnjih German Bund) Voditelji izdanja: BNP Paribas, Deutsche Bank i Unicredit Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 5. lipnja 2009. Datum dospjeća: 5. siječnja 2015. Ove su obveznice u cijelosti isključene po dospjeću.	USD 1,5 milijardi 10 godina, bullet 6,75% kupon (350 bp iznad desetogodišnjih US Treasury) Voditelji izdanja: Barclays Capital, Citigroup i JP Morgan Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 5. studenoga 2009. Datum dospjeća: 5. studenoga 2019.

Euro-USD bonds / II:	Euro-USD bonds / III:
USD 1,25 milijardi (cross currency swap - 1,4165 USD za 1 euro) 10 godina, bullet 6,625% kupon (381,3 bp iznad desetogodišnjih US Treasury) Voditelji izdanja: Barclays Capital, Citigroup i JP Morgan Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 14. srpnja 2010. Datum dospijeća: 14. srpnja 2020.	USD 1,5 milijardi (cross currency swap - 1,3875 USD za 1 euro) 10 godina, bullet 6,375% kupon (340 bp iznad desetogodišnjih US Treasury) Voditelji izdanja: Barclays Bank Plc, Deutsche Bank AG i JP Morgan Securities Ltd Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 24. ožujka 2011. Datum dospijeća: 24. ožujka 2021.
Euro-EUR bonds / VIII:	Euro-USD bonds / IV:
EUR 750 milijuna 7 godina, bullet 5,875 % kupon Voditelji izdanja: Deutsche Bank A.G. London Branch, HSBC Bank Plc. I Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Erste Group Bank A.G. i Raiffeisen Bank Internacional A.G. Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 8. srpnja 2011. Datum dospijeća: 9. srpnja 2018.	USD 1,5 milijardi (cross currency swap - 1,3110 USD za 1 euro) 5 godina, bullet 6,25% kupon Voditelji izdanja: Citigroup Global Markets Limited, Deutsche Bank AG London i JP Morgan Securities Ltd Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 27. travnja 2012. Datum dospijeća: 27. travnja 2017.
Euro-USD bonds / V:	Euro-USD bonds / VI:
USD 1,5 milijardi (cross currency swap - 1,2849 USD za 1 euro) 10 godina, bullet 5,50% kupon Voditelji izdanja: Deutsche Bank AG London Branch, Goldman Sachs International, J.P. Morgan Securities plc i Merrill Lynch International Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 4. travnja 2013. Datum dospijeća: 4. travnja 2023.	USD 1,75 milijardi (cross currency swap - 1,3490 USD za 1 euro) 10 godina, bullet 6,00% kupon Voditelji izdanja: Barclays Bank PLC, BNP Paribas, Deutsche Bank AG London Branch, J.P. Morgan Securities plc Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 26. studenog 2013. Datum dospijeća: 26. siječnja 2024.
Euro-EUR bonds / IX:	Euro-EUR bonds / X:
EUR 1,25 milijardi 8 godina, bullet 3,875 % kupon Voditelji izdanja: Banca IMI S.p.A., Deutsche Bank A.G. London Branch, J.P. Morgan Securities plc i Societe Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 29. svibnja 2014. Datum dospijeća: 30. svibnja 2022.	EUR 1,5 milijardi 10 godina, bullet 3 % kupon Voditelji izdanja: Barclays Bank PLC, Erste Group Bank AG, J.P. Morgan Securities plc, Zagrebačka banka d.d. Kotacija: Luxembourg Datum izdanja: 11. ožujka 2015. Datum dospijeća: 11. ožujka 2025.

Izvor: Ministarstvo financija

Od ukupno devet međunarodnih obveznica Republike Hrvatske, čija je projekcija otplata prikazana u Tablici 6.8., tri su nominirane u eurima, a šest u američkim dolarima. Ukupna nominalna vrijednost svih devet izdanja hrvatskih obveznica na inozemnim tržištima potkraj 2016. godine iznosila je 12 milijarde eura.

Tablica 6.8. Projekcija otplata međunarodnih obveznica Republike Hrvatske

		Iznos origin. glavnice (EUR*)	2017. (EUR*)	2018. (EUR*)	2019. (EUR*)	2020. (EUR*)	2021. (EUR*)	2022. (EUR*)	2023. (EUR*)	2024. (EUR*)	2025. (EUR*)
USD 1.500.000.000	Glavnica	1.422.745.044	1.422.745.044								
6.25% Dospijeće: 2017	Kamata		44.460.783								
EUR 750.000.000	Glavnica	750.000.000	0	750.000.000							
5.875% Dospijeće: 2011	Kamata		44.062.500	44.062.500							
USD 1.500.000.000	Glavnica	1.422.745.044	0	0	1.422.745.044						
6.75% Dospijeće: 2015	Kamata		96.035.290	96.035.290	96.035.290						
USD 1.250.000.000	Glavnica	1.185.620.870	0	0	0	1.185.620.870					
6.625% Dospijeće: 2021	Kamata		78.547.383	78.547.383	78.547.383	78.547.383					
USD 1.500.000.000	Glavnica	1.422.745.044	0	0	0	0	1.422.745.044				
6.375% Dospijeće: 2021	Kamata		90.699.997	90.699.997	90.699.997	90.699.997	45.349.998				
EUR 1.250.000.000	Glavnica	1.250.000.000	0	0	0	0	0	1.250.000.000			
3.875% Dospijeće: 2021	Kamata		48.437.500	48.437.500	48.437.500	48.437.500	48.437.500	48.437.500			
USD 1.500.000.000	Glavnica	1.422.745.044	0	0	0	0	0	0	1.422.745.044		
5.500% Dospijeće: 2021	Kamata		78.250.977	78.250.977	78.250.977	78.250.977	78.250.977	39.125.489			
USD 1.750.000.000	Glavnica	1.659.869.218	0	0	0	0	0	0	0	1.659.869.218	
6.000% Dospijeće: 2021	Kamata		99.592.153	99.592.153	99.592.153	99.592.153	99.592.153	99.592.153	49.796.077		
EUR 1.500.000.000	Glavnica	1.500.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	1.500.000.000
3.000% Dospijeće: 2021	Kamata		45.000.000	45.000.000	45.000.000	45.000.000	45.000.000	45.000.000	45.000.000	45.000.000	45.000.000
Otplata glavnice (EUR*)		1.422.745.044	750.000.000	1.422.745.044	1.185.620.870	1.422.745.044	1.250.000.000	1.422.745.044	1.659.869.218	1.500.000.000	1.500.000.000
Otplata kamate (EUR*)		625.086.583	580.625.800	536.563.300	440.528.010	316.630.629	271.280.631	183.717.642	94.796.077	45.000.000	45.000.000
Ukupna otplata (glav. + kam.) (EUR*)		2.047.831.627	1.330.625.800	1.959.308.345	1.626.148.880	1.739.375.673	1.521.280.631	1.606.462.686	1.754.665.295	1.545.000.000	1.545.000.000
Stanje ukupne glavnice na kraju godine (EUR*)		10.613.725.221	9.863.725.221	8.440.980.177	7.255.359.307	5.832.614.263	4.582.614.263	3.159.869.218	1.500.000.000	0	0

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Srednji tečaj HNB-a na dan 31. prosinca 2016. godine

6.2. MEĐUNARODNI FINACIJSKI ODNOSI U 2016. GODINI

Ministarstvo financija, u okviru svog djelokruga, razvija i provodi suradnju s međunarodnim financijskim institucijama kojih je članica RH, organizacijama i njihovim upravnim i stručnim tijelima. RH je članica slijedećih međunarodnih financijskih institucija: grupacija Svjetske banke (engl. „*World Bank Group*“), Europske banke za obnovu i razvoj (engl. „*European Bank for Reconstruction and Development*“ – EBRD), Europske investicijske banke (engl. „*European Investment Bank*“ – EIB), Razvojne banke Vijeća Europe (engl. „*Council of Europe Development Bank*“ – CEB), Inter-američke razvojne banke (engl. „*Inter-American Development Bank*“ – IDB) i Međunarodnog monetarnog fonda (engl. „*International Monetary Fund*“ – IMF). Karakter navedene suradnje je dvostran; s jedne strane rezultat je potrebe financiranja, primarno, javnih projekata i programa u Republici Hrvatskoj; a s druge strane predstavlja okvir doprinosa RH globalnim ciljevima održivog razvoja. Prvi je segment u kojem RH prima sredstva međunarodnih razvojnih institucija za ispunjenje vlastitih razvojnih ciljeva, dok drugim segmentom RH vjerodostojno doprinosi ispunjenju zajedničkih razvojnih globalnih i održivih ciljeva.

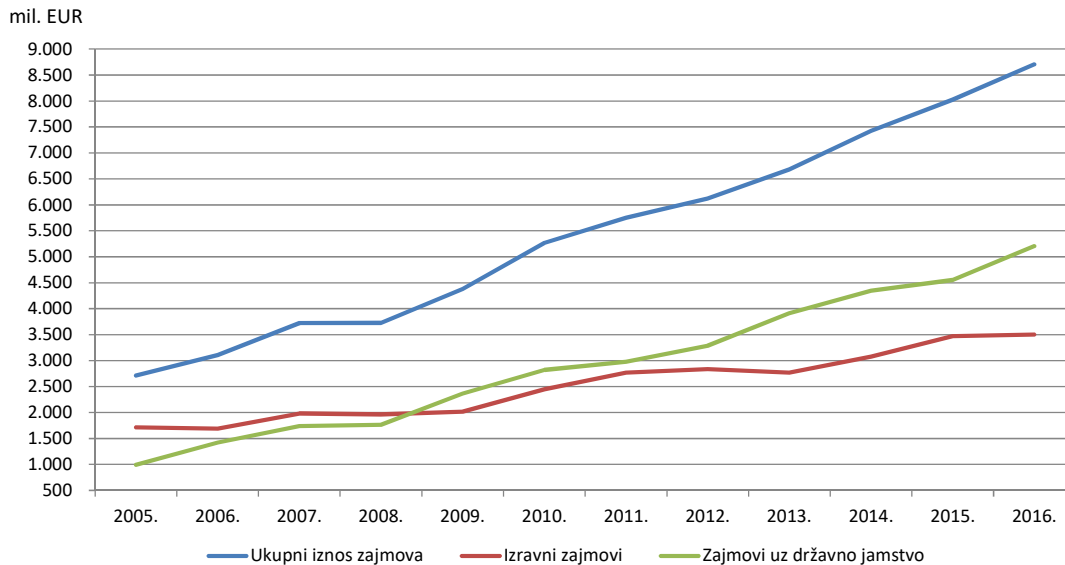
Ministarstvo financija izvršava financijske obveze koje proizlaze iz članstva RH u međunarodnim financijskim institucijama i temeljem sklopljenih ugovora o zajmovima i/ili darovnicama.

6.2.1. Odnosi s međunarodnim financijskim institucijama

Međunarodne financijske institucije značajan su partner pri financiranju i sufinanciranju javnih projekata i programa u Republici Hrvatskoj. U tu svrhu koriste se instrumenti međunarodnih financijskih institucija s povoljnijim financijskim uvjetima od tržišnih, a koji se očituju kroz niže kamatne stope, dužu ročnost i duže periode počeka na otplatu glavnice. Najčešće se koriste financijski instrumenti u obliku povoljnih dugoročnih zajmova, okvirnih kreditnih linija, garancija, bespovratnih sredstava za pripremu, provedbu i upravljanje provedbom tih projekata i programa, kao i za sufinanciranje projekata EU fondova. U tom kontekstu, Republika Hrvatska surađuje s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (engl. „*International Bank for Reconstruction and Development*“ – IBRD), članicom grupacije Svjetske banke; EIB-om; EBRD-om te CEB-om.

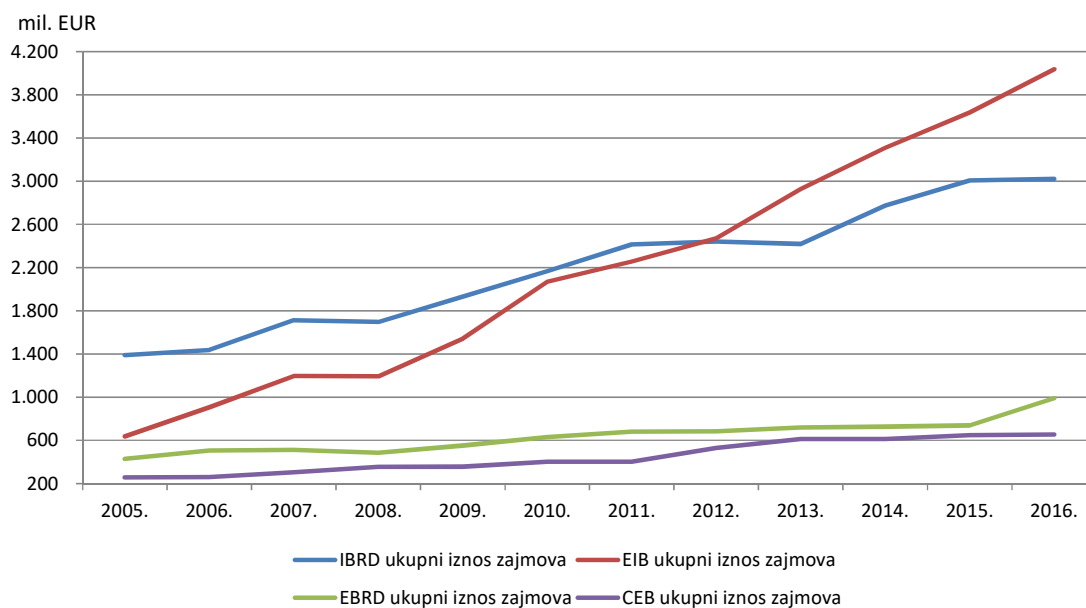
Ukupna vrijednost zajmova, na dan 31. prosinca 2016., koje su međunarodne financijske institucije odobrile Republici Hrvatskoj za financiranje javnih projekata iznosi 8,7 milijardi eura. Od navedenog iznosa, 3,5 milijardi eura (ili 40,2 posto) odnosi se na izravne zajmove Republici Hrvatskoj dok se 5,2 milijarde eura odnosi na zajmove iz državno jamstvo (Grafikon 6.5.).

Grafikon 6.5. Pregled kretanja vrijednosti zajmova međunarodnih financijskih institucija, u razdoblju 2005. – 2016., namijenjenih za financiranje javnih projekata u RH

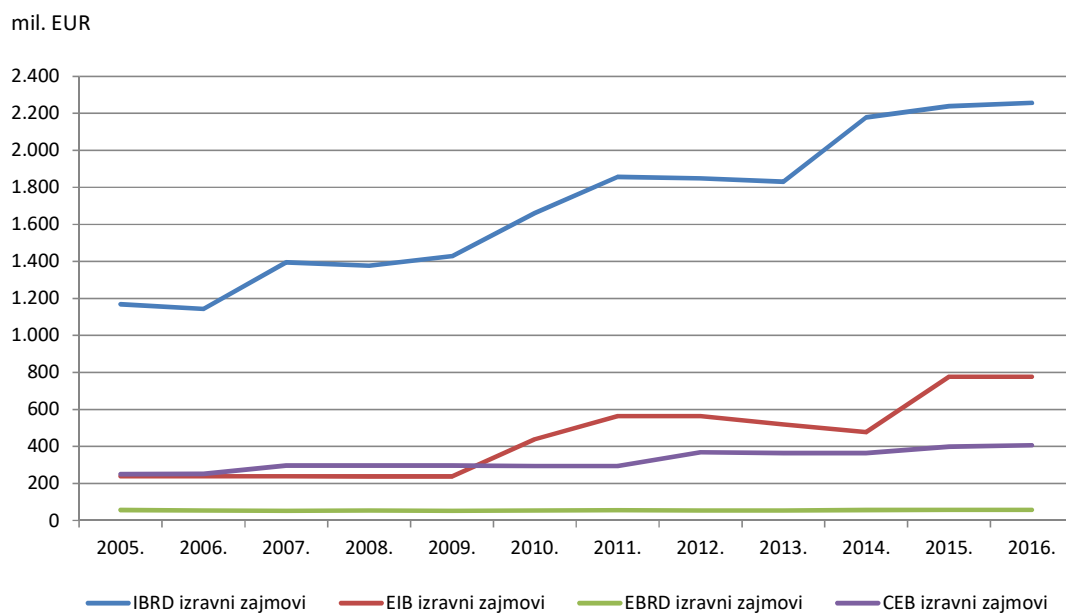

Izvor: Ministarstvo financija

Prema udjelu u ukupno odobrenim zajmovima međunarodnih financijskih institucija, najizdašniji izvor za financiranje javnih projekata u RH je EIB (4 milijarde eura) nakon kojeg slijede IBRD (3 milijarde eura), EBRD (990 milijuna eura) te CEB (655 milijuna eura). Kao izravnom korisniku zajmova, Republici Hrvatskoj najviše sredstava odobrio je IBRD (2,3 milijardi eura), a slijede EIB (777 milijuna eura), CEB (407 milijuna eura) i EBRD (58 milijuna eura). Vezano uz zajmove uz državno jamstvo najveći iznos odobrio je EIB (3,3 milijardi eura), a slijede EBRD (932 milijuna eura), IBRD (767 milijuna eura) i CEB (248 milijuna eura).

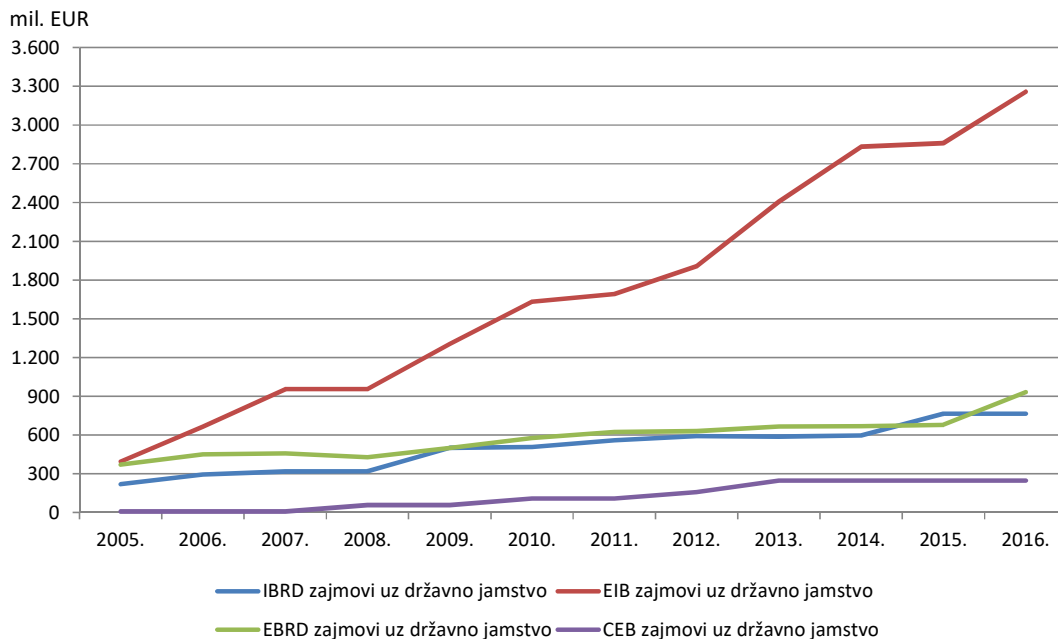
Grafikon 6.6. Pregled kretanja vrijednosti zajmova, po pojedinoj međunarodnoj financijskoj instituciji, za financiranje javnih projekata u razdoblju 2005. – 2016.

Izvor: Ministarstvo financija

Grafikon 6.7. Pregled kretanja vrijednosti izravnih javnih zajmova RH, po pojedinoj međunarodnoj financijskoj instituciji, u razdoblju 2005. – 2016.

Izvor: Ministarstvo financija

Grafikon 6.8. Pregled kretanja vrijednosti zajmova uz državno jamstvo, po pojedinoj međunarodnoj financijskoj instituciji, u razdoblju 2005. – 2016.

Izvor: Ministarstvo financija

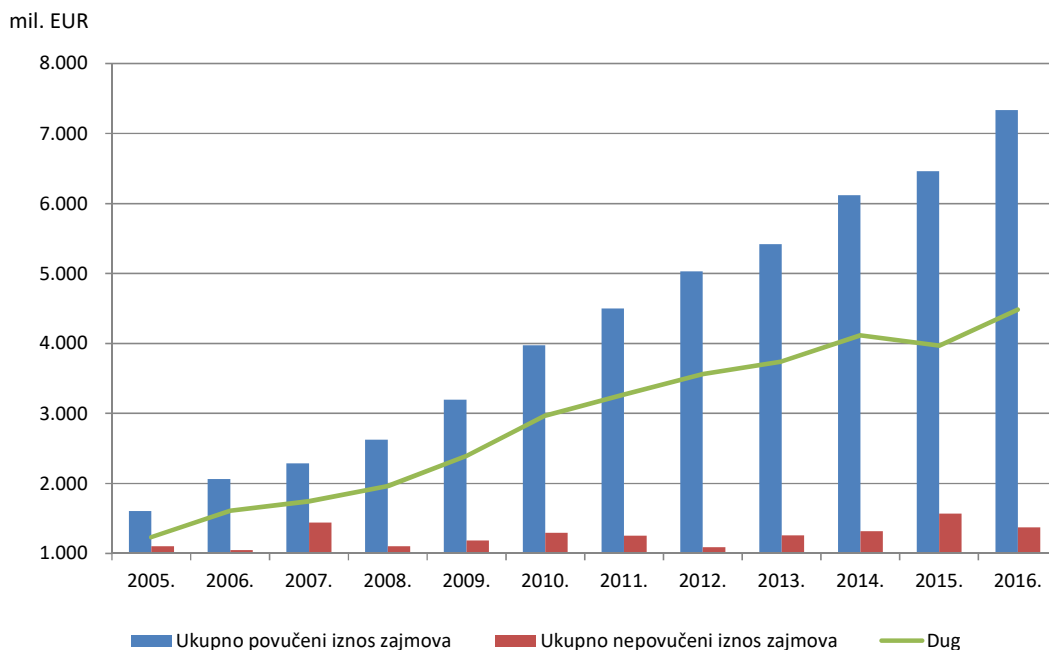
6.2.2. Suradnja RH i međunarodnih financijskih institucija u 2016. godini

U 2016. godini RH je, za financiranje provedbe javnih projekata, s međunarodnim financijskim institucijama sklopila 3 nova ugovora o zajmovima, uz državno jamstvo, u ukupnom iznosu od 650 milijuna eura. U 2016. godini nije bilo sklapanja ugovora o izravnim zajmovima RH.

U 2016. godini je od zajmova međunarodnih financijskih institucija za financiranje javnih projekata u RH povučeno 850,8 milijuna eura što je trostruko više u odnosu na 2015. u kojoj je povučeno 276,2 milijuna eura. Za otplatu glavnica, plaćanja kamata, naknada i drugih troškova izvršeno je 419,6 milijuna eura plaćanja prema međunarodnim financijskim institucijama. Iz navedenoga proizlazi da je 2016. bila godina zaduživanja RH prema međunarodnim financijskim institucijama. Razlog relativno visoke razine povlačenja sredstava zajmova u 2016. godini je pojačana aktivnost Hrvatske banke za obnovu i razvitak u financiranju malih i srednjih poduzeća te srednje kapitaliziranih poduzeća u RH. Tome također treba dodati i refinanciranje obveza Hrvatskih autocesta d.o.o. (HAC).

Ukupan dug prema međunarodnim financijskim institucijama je na kraju 2016. godine iznosio 4,5 milijardi eura.

Grafikon 6.9. Pregled kretanja vrijednosti ukupno povučenih i nepovučenih sredstava zajmova međunarodnih financijskih institucija za financiranje javnih projekata u RH, te ukupnog duga prema međunarodnim financijskim institucijama u razdoblju 2005. – 2016.

Izvor: Ministarstvo financija

6.2.2.1. Europska investicijska banka (EIB)

Suradnja RH i EIB-a, u pogledu financiranja novih projekata, obnovljena je nakon što je 2000. godine Vijeće ministara EU odobrilo mandat EIB-u da financijski podupre infrastrukturne projekte i projekte razvoja privatnog sektora u RH. Tako su 13. prosinca 2000. RH i EIB sklopili Okvirni sporazum³¹ koji uređuje aktivnosti EIB-a u RH i temeljem kojeg je Odbor guvernera EIB-a 6. veljače 2001. odobrio davanje zajmova za investicijske projekte u RH, čime je omogućeno i sklapanje prvih ugovora o zajmovima. Pristupanjem EU, 1. srpnja 2013., RH je postala punopravna članica EIB-a. Odnosi RH i EIB-a uređeni su Statutom EIB-a i gore spomenutim Okvirnim sporazumom.

EIB u Republici Hrvatskoj financira projekte dugoročnim zajmovima od 2001. godine. Do kraja 2016. godine EIB je, za financiranje 60 projekata odobrio zajmove u ukupnom iznosu od 4,8 milijardi eura, od čega 803 milijuna eura za 23 projekta privatnog sektora³².

U razdoblju od 2001. do kraja 2016. godine EIB je za financiranje javnih projekata odobrio 37 zajmova u sveukupnom iznosu od 4 milijarde eura. Od navedenog, 7 je izravnih zajmova u ukupnom iznosu od 777 milijuna eura, a 29 zajmova, u ukupnom iznosu od 3,3 milijardi eura, je uz državno jamstvo.

³¹ Narodne novine, broj 6/2001

³² Zajmovi poslovnim bankama bez državnog jamstva za financiranje malog i srednjeg poduzetništva, srednje kapitaliziranih poduzeća i ostalog prioritetnog kreditiranja.

Ovome treba dodati i jedan zajam u javnom sektoru bez državnog jamstva u iznosu od 7 milijuna eura.

Zajmovi EIB-a povlače se u tranšama uz fiksne ili promjenjive kamatne stope. Fiksne kamatne stope na tranše povučene od 2001. do kraja 2016. godine kretale u rasponu prikazanom u Tablici 6.9. ispod.

Tablica 6.9. Pregled raspona kamatnih stopa EIB-a primijenjenih za obračun kamata u 2016. za tranše povučene do kraja 2016. godine

Valuta zajma	Varijabilna kamatna stopa	Fiksna kamatna stopa
zajmovi u EUR	od 0,0% do 0,272%	od 0,143% do 5,26%

Izvor: Ministarstvo financija

Tijekom 2016. povučeno je 12 tranši u ukupnom iznosu od 446,5 milijuna eura koje su ugovorene s fiksnom kamatnom stopom koja se kretala od 0,143 posto do 0,997 posto. Promjenjive kamatne stope na već povučene tranše su se, tijekom 2016. godine, kretale u rasponu od 0,0 posto (zbog negativnog referentnog EURIBOR-a) do 0,272 posto.

Aktivnosti EIB-a u RH u 2016. godini

U 2016. godini s EIB-om su za financiranje projekata javnog sektora zaključeni sljedeći ugovori o zajmu:

- a) zajam br. FINo. 83.504 (150 milijuna eura) uz državno jamstvo, za Projekt „Zajam za Mid-cap poduzeća i druge prioritete / B“; korisnik: Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR);
- b) zajam br. FINo. 83.503 (250 milijuna eura) uz državno jamstvo, za Projekt „Zajam za mala i srednja poduzeća / B“; korisnik: Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR).

U 2016. godini aktivno je 16 projekata u javnom portfelju koji su financirani EIB-ovim zajmovima i darovnicom, u ukupnom iznosu od 1,9 milijardi eura. Projekti obuhvaćaju sektore vodnog gospodarstva, zaštite okoliša, prometa i transporta, regionalnog razvoja te malog i srednjeg poduzetništva. Ministarstvo financija, u skladu sa zakonskim propisima, redovito prati provedbu javnih projekata i o tome izvještava Vladu RH.

Sudjelovanje RH u uplatama kapitala i rezervi te općem povećanju kapitala EIB-a

Danom pristupanja u EU, a sukladno Pristupnom ugovoru, RH je postala članica EIB-a te treba izvršiti uplate u korist upisanog kapitala i rezervi EIB-a. U 2016. godini izvršena je uplata godišnjih obroka kapitala i rezervi EIB-a u ukupnom iznosu od 52 milijuna eura³³.

³³ Od 1. srpnja 2013. ukupni upisani kapital RH u EIB-u iznosi 891,2 milijuna eura. Od tog iznosa, 811,7 milijuna eura iznosi kapital na poziv, a 79,5 milijuna eura uplaćeni kapital. Uplata kapitala vršit će se kroz 8 obroka počevši od 30. studenoga 2013., a završno s 31. svibnjem 2018. godine. Osim toga, RH će biti u obvezi uplatiti i doprinos rezervama EIB-a u iznosu od

6.2.2.2. Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD³⁴)

Uloga IBRD-a i financijska potpora RH definirani su u sklopu Strategije partnerstva Međunarodne banke za obnovu i razvoj i Međunarodne financijske korporacije i Multilateralne agencije za osiguranje investicija s RH za fiskalne godine 2014. - 2017. koju je Vlada RH prihvatila na sjednici 29. svibnja 2013. godine, a Odbor izvršnih direktora Svjetske banke na sjednici održanoj 27. lipnja 2013. godine. U okviru ove Strategije partnerstva Svjetska banka podržava RH u ostvarivanju ciljeva koji podupiru članstvo u Europskoj uniji temeljeno na stabilnoj gospodarskoj poziciji. Strategija obuhvaća indikativni program kreditiranja IBRD-a u iznosu do 800 milijuna američkih dolara.

U razdoblju od 1994. do kraja 2016. godine IBRD je za financiranje javnih projekata i programa u RH dodijelio 2,4 milijarde eura³⁵ i 671,3 milijuna američkih dolara, putem sveukupno 60 dugoročnih zajmova, od čega je 40 izravnih zajmova i 20 zajmova uz državno jamstvo.

U skladu s odlukama Odbora izvršnih direktora IBRD-a i dosadašnjom praksom, prema zajmoprimcima koji pravodobno podmiruju obveze po ugovorenim zajmovima, po izravnim zajmovima i zajmovima uz državno jamstvo je, tijekom 2016. godine, ostvarena ušteda od 745,7 tisuća eura i 76,6 tisuća američkih dolara. Tijekom 2016. godine obračunate kamate plaćene su polugodišnje po varijabilnim i fiksnim stopama na sredstva zajmova koja su povučena do kraja 2016. godine (Tablica 6.10.).

Tablica 6.10. Pregled raspona kamatnih stopa IBRD-a primijenjenih za obračun kamata u 2016. godini

Valuta zajma	Varijabilna kamatna stopa		Fiksna kamatna stopa
	Zajmovi uz varijabilnu maržu	Zajmovi uz fiksnu maržu	
zajmovi u EUR	od 0,05% do 0,98%	od 0,00% do 1,07%	od 1,72% do 2,41%
zajmovi u USD	od 0,86% do 1,30%	-	-

Izvor: Ministarstvo financija

Jednokratne početne naknade (engl. „*Front-end Fees*“) obračunate su i plaćene po stopi od 0,25 posto na ugovoreni iznos zajma, a naknade na nepovučena sredstva zajmova (engl. „*Commitment Charges*“) po stopi od 0,25 posto.

Aktivnosti IBRD-a u RH u 2016. godini

U 2016. godini s IBRD-om nije zaključen niti jedan ugovor o zajmu.

oko 128,4 milijuna eura, a uplata će se vršiti također u 8 obroka počevši od 30. studenoga 2013., a završno s 31. svibnjem 2018. godine.

³⁴ Međunarodna banka za obnovu i razvoj (eng. *International Bank for Reconstruction and Development* – IBRD) je posebna razvojna institucija unutar grupacije Svjetske banke (eng. *World Bank*). RH je punopravna članica IBRD-a od 25. veljače 1993. te u njegovom kapitalu posjeduje 0,14 posto dionica i ostvaruje 0,16 posto glasačke snage. U Odboru izvršnih direktora IBRD-a RH, zajedno s dvanaest drugih država, predstavlja izvršni direktor iz Nizozemske.

³⁵ Ovaj iznos u eurima zbroj je iznosa zajmova izvorno ugovorenih u eurima i iznosa zajmova izvorno ugovorenih u njemačkim markama i konvertiranih u eure.

Tijekom 2016. godine u javnom portfelju bilo je aktivno 12 projekata, financiranih zajmovima IBRD-a u iznosu od 678 milijuna eura i 24,3 milijuna američkih dolara. Projekti obuhvaćaju sektore pravosuđa, lučke infrastrukture, željezničke infrastrukture, zdravstvenog sustava, sustava socijale, zaštite prirode, tehnologijskog razvoja, zemljišne administracije, podrške financiranja izvoza te razvoja poduzetničkog kapitala. Ministarstvo financija, u skladu sa zakonskim propisima, redovito prati provedbu javnih projekata i o tome izvještava Vladu RH.

U 2016. godini sa Svjetskom bankom je nastavljena suradnja na pripremi Projekta modernizacije i restrukturiranja sektora cestovnog prometa u sklopu kojeg bi se pružila podrška operativnom i financijskom restrukturiranju poduzeća Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste i Autocesta Rijeka-Zagreb.

Sudjelovanje u radu upravljačkih tijela IBRD-a

Obzirom na članstvo u IBRD-u, Ministarstvo financija je aktivno pratilo i sudjelovalo u radu upravljačkih tijela IBRD-a. Sukladno navedenome, izaslanstvo RH je u 2016. godini sudjelovalo na Proletnoj skupštini Odbora guvernera Međunarodnog monetarnog fonda (IMF) i Svjetske banke u Washingtonu te Godišnjoj skupštini Odbora guvernera IMF-a i Svjetske banke u Washingtonu.

6.2.2.3. Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD³⁶)

Suradnja RH s EBRD-om zasniva se na Strategiji suradnje s EBRD-om 2013.-2016. koju je Vlada RH prihvatila 20. lipnja 2013., a Odbor direktora EBRD-a 25. lipnja 2013. Strategija za Hrvatsku 2013. – 2016. identificira sljedeće prioritete: 1) Ublažavanje posljedica krize i vraćanje na put održivog rasta (financiranje obrtnog kapitala, dugoročnog kapitala te investiranje u restrukturiranje poduzeća); 2) Iskorištavanje pogodnosti ulaska u EU (poticanje kompetitivnosti i korištenja EU fondova); 3) Restrukturiranje i komercijaliziranje javnih komunalnih djelatnosti (poboljšanje financijskog stanja i podupiranje reformi javnih poduzeća u sektoru infrastrukture).

Vrijednost ulaganja EBRD-a u RH, od 1994. do kraja 2016. godine, iznosila je oko 3,5 milijardi eura. Većina od navedene vrijednosti ulaganja, u skladu s mandatom EBRD-a, odnosi se na privatni sektor. EBRD je također osigurao i preko 36 milijuna eura tehničke pomoći za razne projekte.

Vezano uz javni sektor, u razdoblju od 1994. do kraja 2016. godine s EBRD-om su sklopljena 24 zajma (u ukupnom iznosu od 66,2 milijuna američkih dolara i 927,1 milijun eura), od čega su zaključena 3 izravna zajma i 21 zajam uz državno jamstvo. Kamate na sredstva zajmova povučena do kraja 2016. godine su, tijekom 2016. godine, plaćene polugodišnje po stopama iskazanima u Tablici 6.11. ispod.

³⁶ RH je punopravna članica Europske banke za obnovu i razvoj (engl. *European Bank for Reconstruction and Development* – EBRD) od 15. travnja 1993. te u njenom kapitalu posjeduje 0,37 posto dionica i ostvaruje 0,37 posto glasačke snage. U Odboru direktora EBRD-a RH, zajedno s još četiri države, predstavlja direktor koji se, sukladno Sporazumu o konstituciji, rotira i dolazi ili iz Mađarske ili iz Češke.

Tablica 6.11. Pregled raspona kamatnih stopa EBRD-a primijenjenih za obračun kamata u 2016. godini

Valuta zajma	Varijabilna kamatna stopa	Fiksna kamatna stopa
zajmovi u EUR	od 0,66% do 1,04%	-

Izvor: Ministarstvo financija

Jednokratne početne naknade obračunate su i naplaćene po ugovorenoj stopi od 1 posto na ugovoreni iznos zajma, a naknade na nepovučena sredstva zajmova obračunate su i naplaćene po stopi od 0,5 posto godišnje.

Aktivnosti EBRD-a u RH u 2016. godini

Tijekom 2016. godine EBRD je investirao oko 311 milijuna eura u 12 projekta. Ako izuzmemo javni zajam uz državno jamstvo za Projekt restrukturiranja HAC-a, u iznosu od 250 milijuna eura, većina projekata je u privatnom sektoru gdje izdvajamo zajam za Orbico u svrhu širenja Orbica u Poljsku i restrukturiranje bilance, financiranje međunarodne trgovine putem PBZ-a i Erste banke, financiranje malog i srednjeg poduzetništva putem Raiffeisen faktoringa i leasinga.

U 2016. godini aktivno je 6 projekata u javnom portfelju koji su financirani zajmovima EBRD-a, uz državno jamstvo, u ukupnom iznosu od 382 milijuna eura. Projekti obuhvaćaju sektore cestogradnje, lučke infrastrukture, željezničke infrastrukture i zračnog prometa. Ministarstvo financija, u skladu sa zakonskim propisima, redovito prati provedbu javnih projekata i o tome izvještava Vladu RH.

Kao što je gore navedeno, u 2016. godini sklopljen je zajam s EBRD-om, uz državno jamstvo za financiranje Projekta restrukturiranja HAC-a. Zajam je podijeljen u dvije tranše. Tranša A, u iznosu od 200 milijuna eura (umanjeno za 2 milijuna eura početne naknade), se tijekom 2016. godine iskoristila za refinanciranje dospjelih glavnica manje povoljnih kredita poslovnih banaka HAC-u. Tranša B, u iznosu od 50 milijuna eura (umanjeno za 500 tisuća eura početne naknade), je namijenjena za financiranje restrukturiranja HAC-ONC-a te kapitalnih investicija HAC-ONC-a. Efektivnost Tranše B se očekuje tijekom 2017. godine nakon dovršetka planova restrukturiranja a do tada HAC ne plaća nikakve troškove EBRD-u.

Sudjelovanje u radu upravljačkih tijela EBRD-a

Obzirom na članstvo RH u EBRD-u, Ministarstvo financija je aktivno pratilo i sudjelovalo u radu upravljačkih tijela EBRD-a. Sukladno navedenom 2016. godine u je Cipru održana redovita Godišnja skupština Odbora guvernera EBRD-a. Tijekom godišnje skupštine guverneri su odobrili početak djelovanja EBRD-a u Palestinskoj samoupravi na Zapadnoj obali i u Gazi gdje će se financirati samo projekti u privatnom sektoru. Također se raspravljalo i o pravovaljanosti obustave poslovanja EBRD-a u Rusiji obzirom na odluku Europskog vijeća iz srpnja 2014. godine o sankcijama prema Rusiji.

6.2.2.4. Razvojna banka Vijeća Europe (CEB³⁷)

Od 1998. do kraja 2016. godine, CEB je za financiranje 19 javnih projekata u Republici Hrvatskoj odobrio ukupno 655 milijuna eura dugoročnih zajmova. Republika Hrvatska je s CEB-om za sufinanciranje projekata izravno zaključila 14 ugovora o okvirnim zajmovima, sveukupne vrijednosti 407 milijuna eura, te je pružila jamstvo za 5 CEB-ovih okvirnih zajmova Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, u sveukupnom iznosu 248 milijuna eura. Svi zajmovi povlačeni su na temelju sklopljenih dodatnih ugovora, u tranšama, od kojih se svaka tretira kao zasebni zajam. Tranše izravnih zajmova zaključene su uz fiksnu kamatnu stopu dok se dio tranši zajmova pod državnim jamstvom otplaćuje se uz varijabilnu kamatnu stopu temeljenu na 6-mj EURIBOR-u uvećanom za fiksnu maržu. Ostale tranše zajmova pod državnim jamstvom ugovorene uz fiksne kamatne stope. Tablica 6.12. ispod daje prikaz kamatnih stopa zajmova CEB-a za tranše koje su povučene do kraja 2016. godine.

Tablica 6.12. Pregled raspona kamatnih stopa CEB-a primijenjenih za obračun kamata u 2016. godini za tranše povučene do kraja 2016. godine

Valuta zajma	Varijabilna kamatna stopa	Fiksna kamatna stopa
zajmovi u EUR	od 6M EURIBOR + 0,24% do 6M EURIBOR +0,25%	od 0,09% do 4,86%

Izvor: Ministarstvo financija

U 2016. godini povučeno je 5 tranši zajmova za financiranje provedbe javnih projekata u ukupnom iznosu od 88,5 milijuna eura. Tranše su ugovorene uz fiksnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 0,09 posto do 0,87 posto.

Aktivnosti CEB-a u RH u 2016. godini

U 2016. godini Republika Hrvatska nije ugovarala s CEB-om nove zajmove. Hrvatska banka za obnovu i razvitak započela je s CEB-om pripremu novog zajma u iznosu 100 milijuna eura, namijenjenog investicijskim projektima mikro, malog i srednjeg poduzetništva te lokalne i regionalne samouprave.

U 2016. godini aktivna su 4 javna projekta financirana zajmovima CEB-a izravno Republici Hrvatskoj, u ukupnom iznosu od 183,9 milijuna eura i jedan projekt financiran zajmom CEB-a Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak. Projekti obuhvaćaju sektore zdravstva, komunalno-društvene infrastrukture na otocima, vodno-komunalne infrastrukture, razvoja mikro, malog i srednjeg poduzetništva te projekata lokalne/regionalne samouprave. Ministarstvo financija, u skladu sa zakonskim propisima, redovito prati provedbu javnih projekata i o tome izvještava Vladu RH.

³⁷ RH je postala punopravna članica Razvojne banke Vijeća Europe (engl. *Council of Europe Development Bank* – CEB) 24. lipnja 1997. te u njezinom kapitalu i glasačkoj snazi sudjeluje s 0,391 posto. U Upravnom vijeću i Upravnom odboru CEB-a RH predstavlja po jedan predstavnik iz RH.

Sudjelovanje u radu upravljačkih tijela CEB-a

Obzirom na članstvo RH u CEB-u, predstavnici Ministarstva financija aktivno sudjeluju u radu Upravnog vijeća te institucije. U tom kontekstu održano je pet sastanaka. Zajednički godišnji sastanak Upravnog odbora i Upravnog vijeća CEB-a održan je u razdoblju 16. – 19. lipnja 2016. u Strasbourgu. Kao jedna od najznačajnijih aktivnosti upravljačkih tijela CEB-a u 2016. godini ističe se donošenje Razvojnog plana za razdoblje 2017. – 2019., koji će se fokusirati na tri ključna sektora: a) održivi i uključivi razvoj (socijalna infrastruktura i prateće soft komponente, stvaranje i očuvanje radnih mjesta, integracija ranjivih skupina), b) integracija izbjeglica, interno raseljenih osoba i migranata i c) klimatske promjene – prilagodba i mjere ublažavanja. Spomenutim Planom predviđa se povećanje volumena novih zajmova sa 6,9 milijardi eura (u razdoblju 2014. – 2016.) na 10,5 milijardi eura (u razdoblju 2017. – 2019.).

6.2.2.5. Inter-američka banka za razvoj (IDB)

IDB je najstarija regionalna razvojna banka u svijetu osnovana 1959. godine sa svrhom doprinošenja procesu ekonomskog i socijalnog razvoja u regiji Latinske Amerike i Kariba. RH je punopravna članica IDB-a od 16. prosinca 1993. Temeljem ukupno 48,5 milijuna američkih dolara u kapitalu IDB-a RH posjeduje 4.018 dionica IDB-a, odnosno 0,05 posto glasačke snage. U Odboru izvršnih direktora IDB-a RH, zajedno s pet drugih država, predstavlja izvršni direktor iz Japana. Temeljem članstva u IDB-u, RH pripada pravo sudjelovanja u projektima financiranim od strane IDB-a te pravo suodlučivanja, dodijeljeno na osnovi udjela u kapitalu IDB-a. RH se ubraja u skupinu zemalja koje nisu korisnice zajmova IDB-a.

Sudjelovanje u radu upravljačkih tijela IDB-a

Obzirom na članstvo RH u IDB-u, Ministarstvo financija je aktivno pratilo i sudjelovalo u radu upravljačkih tijela IDB-a. Godišnja skupština IDB-a održana je od 07. do 10. travnja 2016. u Nassau, Bahami.

6.2.2.6. Međunarodni monetarni fond (IMF)

RH je punopravna članica IMF-a od 14. prosinca 1992. Kvota pri IMF-u u 2016 godini povećana je na 717,4 milijuna SDR-a (specijalnih prava vučenja), što čini 0,15 posto ukupne kvote IMF-a, te 0,171 posto glasačke snage. U Odboru izvršnih direktora IMF-a, RH zajedno s petnaest drugih država, naizmjenice predstavljaju izvršni direktori iz Nizozemske i Belgije.

Ministarstvo financija, u okviru svojeg djelokruga rada, provodi suradnju s IMF-om. Odredbama Zakona o prihvaćanju članstva Republike Hrvatske u Međunarodnom monetarnom fondu i drugim

međunarodnim financijskim organizacijama na temelju sukcesije³⁸, Hrvatska narodna banka je određena je kao nadležno tijelo za suradnju sa IMF-om.

Redovite godišnje konzultacije s RH u vezi s člankom IV. Statuta IMF-a zaključene su 22. lipnja 2016. godine, nakon rasprave na sastanku Odbora izvršnih direktora IMF-a.

6.2.2.7. Pregled darovnica

U razdoblju od 1995. do kraja 2016. godine sklopljena su 72 ugovora o darovnicama za provedbu projekata u RH na području infrastrukture, očuvanja okoliša i razvoja privatnog sektora te strukturnih prilagodbi u sektorima zdravstva i socijalne zaštite, poljoprivrede, obrazovanja, javnih financija i sudstva (Tablica 6.13.).

U 2016. godini ugovorena je darovnica, administrirana putem CEB-a, vezana uz Regionalni program stambenog zbrinjavanja pod nazivom "Obnova, rekonstrukcija ili izgradnja 62 obiteljske kuće" u iznosu od 2 milijuna eura.

³⁸ Narodne novine, broj 89/1992.

Tablica 6.13. Pregled darovnica administriranih putem IBRD-a, darovnice Kraljevine Nizozemske, Savezne Republike Njemačke, EBRD-a, darovnica administrirana putem EIB-a, darovnice administrirane putem CEB-a i darovnica CEB-a, stanje na dan 31. prosinca 2016.

RB	Godina odobrenja	Oznaka darovnice	Naziv darovnice	Valuta	Ugovoreni iznos darovnice u valutama plaćanja (u 000)	Otkazani iznos u valutama plaćanja (u 000)	Ostalo za korištenje u valutama plaćanja (u 000)
A. Darovnice administrirane putem Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD)							
1.	1995.	28851 (zatvorena)	Priprema zakona o nabavi	USD	148,00	101,47	0,00
2.	1995.	29116 (zatvorena)	Potpora privatnim poljoprivrednim gospodarstvima	JPY	56.600,00	13.888,31	0,00
3.	1995.	29117 (zatvorena)	Obnova i zaštita obalnih šuma	JPY	21.200,00	146,61	0,00
4.	1995.	29314 (zatvorena)	Prilagodba javnog sektora - PSAL	JPY	75.600,00	5.504,82	0,00
5.	1995.	29315 (zatvorena)	Strukturna prilagodba poljoprivrede	JPY	29.400,00	24.096,29	0,00
6.	1995.	29316 (zatvorena)	Restrukturiranje Hrvatskih željeznica	JPY	58.800,00	5.457,69	0,00
7.	1996.	29486 (zatvorena)	Ulaganje u infrastrukturu gradskog okoliša	USD	500,00	0,43	0,00
8.	1996.	29674 (zatvorena)	Obnova prometne infrastrukture Grada Zagreba	USD	800,00	0,00	0,00
9.	1997.	28360 (zatvorena)	Strategija biološke raznolikosti	USD	102,00	0,00	0,00
10.	1997.	27098 (zatvorena)	Razvoj privatnog sektora	USD	398,00	216,25	0,00
11.	1997.	25539 (zatvorena)	Upravljanje javnim financijama	USD	314,00	130,48	0,00
12.	1997.	25229 (zatvorena)	Projekt prilagodbe sektora poduzeća i financijskog sektora	JPY	28.900,00	21.561,55	0,00
13.	1998.	27099 (zatvorena)	Zaštita od poplava u istočnoj Slavoniji	USD	200,00	3,05	0,00
14.	1998.	25139 (zatvorena)	Modernizacija zdravstva	USD	418,26	2,16	0,00
15.	1998.	25597 (zatvorena)	Zaštita od poplava u porječju srednjeg toka rijeke Save	USD	476,15	0,00	0,00
16.	1999.	20574 (zatvorena)	Informatički problem 2000. godine	USD	80,00	0,00	0,00
17.	1999.	27259 (zatvorena)	Zaštita okoliša i jačanje sposobnosti upravljačkih sustava	USD	276,49	7,67	0,00
18.	1999.	22644 (zatvorena)	Upravljanje močvarnim područjem Parka prirode Kopački rit	USD	750,00	0,44	0,00
19.	1999.	25799 (zatvorena)	Projekt komunalne ekološke infrastrukture	USD	216,84	0,05	0,00
20.	1999.	26113 (zatvorena)	Prilagodba stečajnog zakona	USD	253,70	110,26	0,00
21.	1999.	23163 (zatvorena)	Očuvanje krških ekosustava	USD	230,00	0,11	0,00
22.	1999.	26112 (zatvorena)	Modernizacija luke Rijeka	USD	337,50	0,01	0,00
23.	2000.	27386 (zatvorena)	Projekt izgradnje učinkovite društvene i gospodarske komunikacije	USD	400,00	8,51	0,00
24.	2001.	26262 (zatvorena)	Projekt socijalne zaštite	USD	200,00	0,00	0,00
25.	2001.	26441 (zatvorena)	Projekt zaštite od onečišćenja voda na priobalnom području	USD	325,00	0,00	0,00
26.	2001.	29810 (zatvorena)	Projekt socijalne zaštite	GBP	352,80	2,83	0,00
27.	2003.	52381 (zatvorena)	Projekt grada Zagreba za smanjenje udjela organskih tvari u otpadnim vodama	USD	350,00	350,00	0,00
28.	2002.	50539 (zatvorena)	Projekt očuvanja krških ekoloških sustava	USD	5.070,00	104,48	0,00
29.	2002.	50513 (zatvorena)	Projekt socijalnog i gospodarskog oporavka	USD	425,36	27,84	0,00
30.	2003.	51107 (zatvorena)	Projekt obnovljivih izvora energije	USD	350,00	15,93	0,00
31.	2003.	52014 (zatvorena)	Projekt izgradnje institucijske sposobnosti praćenja pravne učinkovitosti sudova	USD	350,00	47,82	0,00
32.	2003.	52062 (zatvorena)	Projekt jačanja upravljanja proračunom	USD	368,00	9,46	0,00
33.	2003.	53781 (zatvorena)	Projekt srednjanja zemljišnih knjiga i katastra	EUR	5.018,13	0,51	0,00
34.	2003.	52141 (zatvorena)	Projekt energetske učinkovitosti	USD	7.000,00	116,66	0,00
35.	2003.	52844 (zatvorena)	Projekt integriranog upravljanja ekosustavom sliva rijeke Neretve i Trebišnjice	USD	145,00	6,20	0,00
36.	2004.	52657 (zatvorena)	Projekt srednjanja zemljišnih knjiga i katastra: podrška registraciji pomorskog dobra	EUR	1.960,00	0,00	0,00
37.	2004.	53149 (zatvorena)	Priprema Projekta pomoći sektoru obrazovanja	USD	766,15	396,55	0,00
38.	2005.	53150 (zatvorena)	Priprema Projekta održivog zdravstvenog sustava	USD	425,00	1,46	0,00
39.	2005.	53242 (zatvorena)	Projekt očuvanja krških ekoloških sustava	USD	200,00	14,00	0,00
40.	2005.	54973 (zatvorena)	Projekt obnovljivih izvora energije	USD	5.500,00	1.463,86	0,00
41.	2005.	55104 (zatvorena)	Projekt srednjanja zemljišnih knjiga i katastra	EUR	4.410,00	0,00	0,00
42.	2005.	55789 (zatvorena)	Projekt jačanja statističkih kapaciteta za izradu Statističkog master-plana	USD	89,75	5,66	0,00
43.	2006.	54882 (zatvorena)	Teh. pom. za potporu provedbe Projekta zaštite od onečišćenja voda u priob. području	USD	2.461,67	0,03	0,00
44.	2006.	56237 (zatvorena)	Sufinanciranje Projekta razvoja socijalne skrbi	SEK	14.700,00	90,69	0,00
45.	2006.	56572 (zatvorena)	Priprema Projekta unutarnje vode	USD	500,00	15,61	0,00
46.	2006.	56514 (zatvorena)	Potpora reformi javne uprave	SEK	8.550,00	0,00	0,00
47.	2006.	56498 (zatvorena)	Tehnička pomoć za potporu provedbe Projekta usklađivanja poljoprivrednog zakonodavstva s pravnom	USD	4.750,06	103,73	0,00
48.	2007.	90642 (zatvorena)	Projekt jačanja financijskog izvještavanja trgovačkih društava u RH	USD	260,00	60,00	0,00
49.	2008.	90845 (zatvorena)	Projekt kontrole onečišćenja u poljoprivredi	USD	5.000,00	37,21	0,00
50.	2008.	91967 (zatvorena)	Projekt upravljanja Neretvom i Trebišnjicom	USD	2.000,00	61,67	0,00
51.	2009.	92704 (zatvorena)	Projekt zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području II.	USD	6.400,00	705,41	0,00
52.	2012.	12382 (zatvorena)	Projekt modernizacije sustava Državne riznice u Republici Hrvatskoj	EUR	165,11	11,08	0,00
53.	2014.	17706	Projekt kontrole onečišćenja okoliša Jadranskog mora I	USD	4.330,00	0,00	3.343,89
UKUPNO (1. - 53.):				USD	53.166,93	4.124,47	3.343,89
				JPY	270.500,00	70.655,27	0,00
				GBP	352,80	2,83	0,00
				EUR	11.553,24	11,59	0,00
				SEK	23.250,00	90,69	0,00
UKUPNO (1. - 53.) izraženo u:				EUR	67.018,03		
B. Darovnice Kraljevine Nizozemske							
1.	2004.	5105 CF (zatvorena)	Projekt stratejske studije razvoja informacijskog sustava financijskog managementa	EUR	30,00	0,00	0,00
2.	2004.	5105 CF (zatvorena)	Projekt za studiju o racionalizaciji informacijskog sustava financijskog managementa	EUR	30,00	0,00	0,00
3.	2007.	5105 CF (zatvorena)	Projekt razvoja upravljanja ljudskim potencijalima u Ministarstvu financija RH	EUR	44,82	0,00	0,00
4.	2008.	NOK07/HR/3/1 (zatvorena)	Projekt razvoja upravljanja ljudskim potencijalima i adaptacija konferencijskih dvorana i arhivskih knjižnicom u Ministarstvu financija RH	EUR	523,50	154,13	0,00
5.	2008.	NOK07/HR/3/2 (zatvorena)	Projekt razvoja sistema poslovnog izvještavanja i analize Ministarstva financija RH	EUR	300,00	5,96	0,00
UKUPNO (1. - 5.):				EUR	928,32	160,09	0,00
C. Darovnice Savezne Republike Njemačke							
1.	2005.	(zatvorena)	Financiranje troškova konzultanata vezanih uz Projekt refinanciranja kredita krajnjim korisnicima, odobrenih u svrhu proširenja kapaciteta vodoopskrbe i odvodnje na području RH, faza I	EUR	802,30	466,20	0,00
2.	2009.	(zatvorena)	Financiranje popratnih mjera za provedbu Projekta poticanja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u Hrvatskoj	EUR	1.500,00	172,82	0,00
3.	2010.	-	Financiranje potrebnih pratećih mjera za provedbu i brigu o Projektu "Vodoopskrba i zbrinjavanje otpadnih voda u Republici Hrvatskoj", faza 2	EUR	1.000,00	0,00	189,66
4.	2011.	-	Financiranje troškova savjetodavnih usluga vezanih uz fazu III projekta "Vodoopskrba i zbrinjavanje otpadnih voda u Republici Hrvatskoj"	EUR	980,00	0,00	449,55
UKUPNO (1. - 4.):				EUR	4.282,30	639,02	639,21
D. Darovnica Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD)							
1.	2010.	(zatvorena)	Projekt obnove sustava grijanja i tople vode Doma za djecu i mladež Tuškanac	EUR	120,00	0,00	0,00
UKUPNO				EUR	120,00	0,00	0,00
E. Darovnica administrirana putem Europske investicijske banke (EIB)							
1.	2013.	WB7-HR-SOC-04 otkazana	Tehnička pomoć za studentski smještaj na sveučilištima u Rijeci i Osijeku u Hrvatskoj	EUR	2.688,00	2.688,00	0,00
UKUPNO				EUR	2.688,00	2.688,00	0,00

F. Darovnice administrirane putem Razvojne banke Vijeća Europe (CEB)							
1.	2013.	HR1 (2013)	Regionalni program stambenog zbrinjavanja - "Izgradnja višestambene zgrade za 29 obitelji u općini Korenica"	EUR	1.048,66	0,00	0,16
2.	2013.	HR2 (2013)	Regionalni program stambenog zbrinjavanja - "Izgradnja dviju višestambenih zgrada u Kninu za 40 obitelji"	EUR	2.587,04	0,00	508,17
3.	2013.	HR4 (2013)	Regionalni program stambenog zbrinjavanja - "Kupnja stanova za 101 potencijalnog korisnika"	EUR	4.287,85	0,00	919,56
4.	2013.	WBIF: WB9-HR-SOC-01 CEB: FIP 17598 (2013) (otkazana)	Tehnička pomoć "Hrvatska: obnova i izgradnja odjela/centra unutar zdravstvenih ustanova"	EUR	1.440,00	1.440,00	0,00
5.	2013.	HR3 (2013)	Regionalni program stambenog zbrinjavanja - "Rekonstrukcija i dogradnja doma za stare i nemoćne osobe u Glini kapaciteta za 75 osoba"	EUR	3.085,53	0,00	625,66
6.	2014.	HR5 (2014)	Regionalni program stambenog zbrinjavanja - "Izgradnja višestambene zgrade za 21 obitelj u Benkovcu"	EUR	999,72	0,00	192,48
7.	2016.	HR6 (2016)	Regionalni program stambenog zbrinjavanja - "Obnova, rekonstrukcija ili izgradnja 62 obiteljske kuće"	EUR	2.000,00	0,00	2.000,00
UKUPNO (1. - 7.):				EUR	15.448,80	1.440,00	4.246,03
G. Darovnica Razvojne banke Vijeća Europe (CEB)							
1.	2015.	HR NPSZ1 (2015)	Regionalni program stambenog zbrinjavanja - "Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava za potporu Nacionalnom programu stambenog zbrinjavanja"	EUR	410,00	0,00	0,00
UKUPNO				EUR	410,00	0,00	0,00
UKUPNO (A. + B. + C. + D. + E. + F. + G.):				USD	53.166,93	4.124,47	3.343,89
				JPY	270.500,00	70.655,27	0,00
				GBP	352,80	2,83	0,00
				EUR	35.430,66	4.938,70	4.885,24
				SEK	23.250,00	90,69	0,00
UKUPNO (A. + B. + C. + D. + E. + F. + G.) izraženo u:				EUR	90.895,45		

Izvor: Ministarstvo financija

7. ODNOSI S EUROPSKOM UNIJOM U 2016. GODINI

7.1. FINANCIJSKO UPRAVLJANJE SREDSTVIMA IZ PRETPRISTUPNOG PROGRAMA IPA

U 2016. godini Ministarstvo financija učinkovito je upravljalo sredstvima iz pretpristupnog programa IPA u potpuno decentraliziranom provedbenom sustavu kroz komponentu I – Pomoć u tranziciji i jačanje institucija, komponentu II – Prekogranična suradnja te komponentu V – Ruralni razvoj (IPARD). Za projekte koji se financiraju iz ovih IPA komponenti Ministarstvo financija je zatražilo od Europske komisije sredstva u iznosu od 33,91 milijuna eura, a doznačeno je 47,27 milijuna eura. U istom razdoblju provedbenim tijelima isplaćeno je 48,85 milijuna eura.

7.2. KORIŠTENJE FONDOVA EUROPSKE UNIJE (STRUKTURNIH FONDOVA I KOHEZIJSKOG FONDA)

Ministarstvo financija u provedbi strukturnih i investicijskih fondova Europske unije ima ulogu Tijela za ovjeravanje zaduženog za ovjeru nastalih troškova i slanje Izjave o izdacima/Zahtjeva za plaćanje u Europsku komisiju, kao i ulogu Tijela za provedbu plaćanja zaduženog za provođenje pojedinačnih plaćanja prema korisnicima kroz sustav državne riznice. Ministarstvo financija odgovorno je i za postupke utvrđivanja i upravljanja nepravilnostima u projektima financiranim iz EU fondova.

Republika Hrvatska koristila je u 2016. godini sredstva iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda i Kohezijskog fonda. Iz navedenih fondova financirane su aktivnosti četiri operativna programa iz programskog razdoblja 2007.-2013: „OP Promet“, „OP Zaštita okoliša“, „OP Regionalna konkurentnost“ i „OP Razvoj ljudskih potencijala“. Ministarstvo financija je u Europsku komisiju poslalo 4 ovjerene Izjave o izdacima/Zahtjeva za plaćanje. U istom razdoblju Europska je komisija uplatila na račune Ministarstva financija za četiri operativna programa 189,78 milijuna eura.

Tablica 7.1. Dodijeljena, ugovorena, tražena, doznačena i plaćena sredstva do 31. prosinca 2016. godine

PROGRAM	DODIJELJENA SREDSTVA	UGOVORENA SREDSTVA	UGOVORENO / DODIJELJENO	TRAŽENA SREDSTVA	DOZNAČENA SREDSTVA	PLAĆENA SREDSTVA	PLAĆENO / UGOVORENO
CARDS 2003	29.366.415	28.685.856	97,7%	28.537.956	26.654.146	27.224.233	94,9%
CARDS 2004	46.573.630	44.065.285	94,6%	43.730.289	40.275.992	41.480.710	94,1%
PHARE 2005	73.141.000	63.910.862	87,4%	64.457.531	58.478.285	58.478.285	91,5%
PHARE 2006	64.148.500	54.669.487	85,2%	56.689.700	51.354.101	51.403.797	94,0%
ISPA	59.000.000	57.359.137	97,2%	50.368.884	49.169.221	50.359.581	87,8%
SAPARD	25.000.000	15.425.682	61,7%	13.960.234	13.512.864	11.635.802	75,4%
IPA Komponenta I 2007	44.554.000	41.426.850	93,0%	41.402.400	38.903.893	38.898.953	93,9%
IPA Komponenta I 2008	41.374.000	39.464.244	95,4%	37.567.679	35.763.758	35.763.758	90,6%
IPA Komponenta I 2009	42.101.430	39.563.872	94,0%	37.653.541	37.653.541	36.937.261	93,4%
IPA Komponenta I 2010	38.623.458	35.872.108	92,9%	35.543.519	33.419.715	34.054.522	94,9%
IPA Komponenta I 2011	33.829.128	32.504.233	96,1%	43.107.493	31.081.087	27.713.218	85,3%
IPA Komponenta I 2012	35.219.859	30.191.124	85,7%	17.329.771	17.329.771	16.205.691	53,7%
IPA Komponenta I 2013	11.584.700	10.385.960	89,7%	9.019.720	8.451.310	6.294.473	60,6%
IPA 2008 Nuklearna sigurnost	952.000	676.847	71,1%	668.398	668.398	668.398	98,8%
IPA 2011 Nuklearna sigurnost	808.750	631.566	78,1%	588.773	588.773	619.761	98,1%
IPA Komponenta II 2007	2.653.020	2.586.715	97,5%	2.495.584	2.314.171	2.314.171	89,5%
IPA Komponenta II 2008	2.706.080	2.700.483	99,8%	2.605.376	2.456.613	2.456.613	91,0%
IPA Komponenta II 2009	2.760.202	2.579.647	93,5%	2.450.664	2.280.699	2.280.699	88,4%
IPA Komponenta II 2010	2.200.000	2.199.993	100,0%	2.277.634	2.040.478	1.937.744	88,1%
IPA Komponenta II 2011	2.200.000	2.196.483	99,8%	2.177.958	1.979.899	1.977.315	90,0%
IPA Komponenta II 2012	2.500.000	2.499.961	100,0%	2.058.996	1.999.969	2.010.364	80,4%
IPA Komponenta II 2013	2.500.000	2.452.677	98,1%	1.634.000	1.634.000	1.902.931	77,6%
Prijelazni instrument	29.000.000	24.395.084	84,1%	15.282.833	15.282.833	6.273.665	25,7%
IPA Komponenta IIIa/OP Promet 2007. - 2013.	236.983.305	382.812.822	161,5%	150.439.355	150.439.355	142.315.034	37,2%
IPA Komponenta IIIb/OP Zaštita okoliša 2007. - 2013.	281.099.011	455.670.171	162,1%	266.946.774	266.946.774	294.320.508	64,6%
IPA Komponenta IIIc/OP Regionalna konkurentnost 2007. - 2013.	187.779.595	198.354.032	105,6%	178.390.615	178.390.615	179.298.446	90,4%
IPA Komponenta IV/OP Razvoj ljudskih potencijala 2007. - 2013.	152.413.107	152.051.571	99,8%	141.463.514	141.463.514	129.060.219	84,9%
IPARD	121.813.879	110.426.139	90,7%	110.056.402	105.263.092	100.760.578	91,2%
UKUPNO	1.572.885.069	1.835.758.891	116,7%	1.358.905.595	1.315.796.868	1.304.646.731	71,1%

Izvor: Ministarstvo financija

U programskom razdoblju 2014.-2020. sredstvima iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda i Kohezijskog fonda sufinanciraju se dva operativna programa: „OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ i „OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ Ministarstvo financija je u Europsku komisiju poslalo 1 ovjerenu Izjavu o izdacima/Zahtjev za plaćanje. U istom razdoblju Europska je komisija ukupno uplatila na račune Ministarstva financija za ta dva operativna programa 247,57 milijuna eura. Ministarstvo financija za ove programe ima istu ulogu Tijela za ovjeravanje, ali je dodatno zaduženo i za postupak utvrđivanja i kontrole državnih potpora koje se financiraju iz sredstava strukturalnih i investicijskih fondova Europske unije. Ministarstvo financija korisnik je sredstava Tehničke pomoći iz ova dva programa.

Uz navedene operativne programe Republika Hrvatska je koristila sredstva iz programa „Prijelazni instrument“ namijenjen jačanju institucija, za čiju je provedbu tijekom 2016. godine uplaćeno 6,59 milijuna eura, sredstva iz Norveškog instrumenta i Financijskog instrumenta Europskog gospodarskog prostora (uplaćeno 2,99 milijuna eura), kao i sredstva iz Operativnog programa za hranu i osnovnu materijalnu pomoć.

Iz poljoprivrednih i ribarskih fondova tijekom 2016. godine na račune Ministarstva financija uplaćeno je ukupno 352,67 milijuna eura, od čega za izravna plaćanja poljoprivrednicima 189,07 milijuna eura.

7.3. DJELOVANJE U UVJETIMA PUNOPRAVNOG ČLANSTVA U EU I PROJEKTI IZ PROGRAMA POMOĆI EU

Ministarstvo financija je tijekom 2016. godine nastavilo provoditi aktivnosti vezane uz punopravno članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji, a koje se odnose na:

1. Koordinativne aktivnosti vezane uz pripremu stručnih podloga i stajališta za sastanke Europskog vijeća i Vijeća EU za ekonomska i financijska pitanja (ECOFIN-a) te drugih radnih tijela Vijeća u kojima je Ministarstvo financija nositelj i sunositelj (kao što su: Odbor za ekonomska i financijska pitanja (EFC), Odbor za ekonomska i financijska pitanja - razina zamjenika (EFC-A), Odbor za ekonomsku politiku (EPC) i dr.);
2. Aktivnosti vezane uz proces provođenja Europskog semestra u RH koji uključuje izradu Programa konvergencije i sudjelovanje u izradi Nacionalnog programa reformi RH za 2016. godinu te praćenje i izvješćivanje o Planu provedbe Posebnih preporuka za RH za 2016. iz nadležnosti Ministarstva financija;
3. Aktivnosti vezane uz članstvo u Europskoj investicijskoj banci;
4. Aktivnosti vezane uz provedbu projekata iz programa pomoći EU;
5. Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s propisima Europske unije iz nadležnosti Ministarstva financija; te
6. Bilateralnu suradnju s državama članicama EU.

7.3.1. Koordinativne aktivnosti vezane uz pripremu stručnih podloga i stajališta za sastanke Vijeća EU za ekonomska i financijska pitanja (ECOFIN-a) te drugih radnih tijela Vijeća (EFC, EFC-A)

Ministarstvo financija je u 2016. nastavilo sa aktivnostima vezanim uz redovito sudjelovanje na sastancima Vijeća EU za ekonomska i financijska pitanja (ECOFIN), kao i drugih odbora Vijeća, poput Odbora za ekonomska i financijska pitanja, Odbora za ekonomska i financijska pitanja, razina zamjenika, Odbora za ekonomsku politiku, te Odbora za financijske usluge, kao i ostala radna tijela Vijeća u kojima je Ministarstvo financija nositelj (Radna skupina za vlastita sredstva, Radna skupina za financijske savjetnike, Radna skupina za financijske usluge, Radna skupina za porezna pitanja, Skupina za Kodeks o postupanju (oporezivanje poslovanja), Radna skupina na visokoj razini, Odbor za proračun, Radna skupina za suzbijanje prijevара, Radna skupina za osiguranje, Ad hoc Radna skupina za gospodarsko upravljanje, Skupina za izvozne kredite, Ad-hoc Radna skupina za mehanizam nadzora banaka, i Ad hoc radna skupina za jedinstveni mehanizam za rješavanje).

Za potrebe sudjelovanja predstavnika Ministarstva financija na sastancima gore navedenih tijela EU, ustrojstvene jedinice Ministarstva financija su u okviru svojih nadležnosti pripremale stručne podloge i prijedloge stajališta.

Tijekom 2016. godine, Vijećem Europske unije predsjedavale su Nizozemska i Slovačka. U tom razdoblju održano je sveukupno 12 sastanaka Vijeća EU za ekonomske i financijske poslove (10 formalnih i 2 neformalna sastanka Vijeća) na kojima su aktivno sudjelovali i predstavnici Ministarstva financija Republike Hrvatske.

Ministarstvo financija je također, kao su-nositelj, sudjelovalo u pripremama za sudjelovanje hrvatskih predstavnika na sastancima Europskog vijeća, i drugih formacija Vijeća poput Vijeća za konkurentnost (COMPETE) i redovito, na tjednoj bazi, pripremalo podloge iz svoje nadležnosti za sastanke Stalnih predstavnika država članica EU, u formaciji COREPER I i II.

Vezano uz sustav koordinacije na nacionalnoj razini, Ministarstvo financija sudjeluje u radu Međuresorne radne skupine za europske poslove pri Ministarstvu vanjskih i europskih poslova (osnovane Odlukom Vlade u lipnju 2013.³⁹) te Koordinacije za vanjsku i europsku politiku (stalno radno tijelo Vlade RH), unutar kojih se razmatraju i pripremaju prijedlozi stajališta koja će zastupati predstavnici Republike Hrvatske u odgovarajućim postupcima odlučivanja i/ili raspravama na razini Europske unije te ujedno razmatraju i druga pitanja potrebna za sudjelovanje predstavnika Republike Hrvatske u radu Vijeća Europske unije i Europskog vijeća.

U okviru Međuresorne radne skupine za europske poslove, Ministarstvo financija sudjeluje i u radu Stručne skupine za pravna pitanja koja koordinira stavove Republike Hrvatske vezano uz preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije te stavove u EU PILOT postupcima, pred-sudskim postupcima zbog povrede prava Europske unije i postupcima pred Sudom Europske unije.

Također, u okviru Koordinacije za vanjsku i europsku politiku, Ministarstvo financija sudjeluje u radu Stručne radne skupine Koordinacije za vanjsku i europsku politiku.

7.3.2. Sudjelovanje u Europskom semestru

Predstavnici Ministarstva financija sudjeluju u radu Radne skupine za koordinaciju sudjelovanja Republike Hrvatske u Europskom semestru (dalje u tekstu: Radna skupina, osnovana Odlukom Vlade RH 30. srpnja 2014.) koja je nadležna za izradu „Programa konvergencije“ i „Nacionalnog programa reformi“ kao i svih ostalih relevantnih dokumenata i izvješća koja proizlaze iz sudjelovanja Republike Hrvatske u Europskom semestru, sukladno sadržaju i rokovima definiranim od strane Europske komisije. Također, Radna skupina je zadužena za praćenje provođenja Posebnih preporuka koje je Republika Hrvatska dobila u okviru Europskog semestra, o čemu kvartalno izvještava Vladu RH.

7.3.3. Članstvo u Europskoj investicijskoj banci

Od dana pristupanja Europskoj uniji, Republika Hrvatska kao punopravna članica Europske investicijske banke (dalje u tekstu: EIB) sudjeluje u upravljačkim tijelima EIB-a – Vijeću guvernera i Upravnom vijeću. U radu Vijeća guvernera sudjeluje ministar financija kao jedan od 28 guvernera koji odlučuju o smjernicama kreditne politike, odobravanju godišnjih financijskih izvješća i bilance, povećanju kapitala EIB-a te imenovanju članova Upravnog vijeća, Upravljačkog odbora i Revizorskog odbora. Upravno vijeće čini 29 članova (po jedan iz svake države članice te predstavnik Europske komisije) a odlučuje o operacijama i zaduživanju EIB-a te nadzire upravljanje EIB-om. U godini 2016. održan je redovni godišnji sastanak Vijeća guvernera te deset sastanaka Upravnog vijeća EIB-a. U Hrvatskoj je u 2016. godini s EIB-om potpisano pet ugovora o financiranju ukupne vrijednosti 530 milijuna eura. Od toga, u 2016. godini s EIB-om je potpisano jamstvo HBOR-u u iznosu do 50 milijuna eura za instrument podjele rizika. Jamstvo je namijenjeno za pružanje potpore kreditiranja srednje

³⁹ Narodne novine, broj 78/2013

kapitaliziranih poduzeća i ostalih prioriteta, te obuhvaća uspostavu instrumenta podjele rizika za pokriće do 50 posto kreditnog rizika portfelja već postojećih zajmova u HBOR-ovoj bilanci u iznosu do 100 milijuna eura. Ovaj projekt se provodi u sklopu Europskog fonda za strateška ulaganja (dalje u tekstu: EFSU). EFSU je zajednička inicijativa EIB-a i Europske komisije s ciljem mobiliziranja privatnog kapitala za financiranje strateških ulaganja u državama članicama EU u iznosu od najmanje 315 milijardi eura. EFSU, kao glavni instrument Investicijskog plana za Europu, pomoću jamstva EU proračuna za EIB-ov portfelj projekata omogućuje EIB-ovo financiranje projekata s većom razinom rizičnosti. Tijekom 2016. godine EIB je pored redovnih operacija nastavio s pripremom novih projekata u sklopu EFSU-a u Hrvatskoj.

7.3.4. Provedba projekata iz programa pomoći EU

U 2016. godini Ministarstvo financija nastavilo je s uspješnom pripremom i provedbom projekata iz pretpristupnog programa IPA komponenta I (Pomoć u tranziciji i jačanje institucija) i Prijelaznog instrumenta (engl. *Transition Facility*) s ciljem jačanja institucionalnih i administrativnih kapaciteta Ministarstva.

U nastavku je detaljan prikaz projekata Ministarstva financija u okviru programa IPA komponente I i Prijelazni instrument tijekom 2016. godine.

Tablica 7.2. Projekti iz programa pomoći EU čiji je korisnik Ministarstvo financija u 2016. godini

Naziv projekta	Svrha projekta	Vrsta ugovora i proračun u 000 EUR	Status projekata u 2016.
Ministarstvo financija - uži dio			
IPA 2011 FFRAC Podrška sustavu državnih potpora u okviru Kohezijskog i strukturnih fondova	Jačanje kapaciteta Ministarstva financija i drugih dionika u području državnih potpora u okviru strukturnih i Kohezijskog fonda EU kako bi se osigurala usklađenost EU projekata s propisima o državnim potporama.	<i>Twinning Light</i> 189	Odobreno završno izvješće i provedeno završno plaćanje.
Prijelazni instrument - Razvijanje programa financijske pismenosti s ciljem podizanja razine financijske pismenosti u Republici Hrvatskoj	Jačanje administrativnih kapaciteta Sektora za financijski sustav Ministarstva financija te sukladno tome razvoj procedura i odredbi za djelatnike Sektora za financijski sustav s ciljem podizanja razine financijske pismenosti u Republici Hrvatskoj	<i>Twinning Light</i> 250	Potpisan ugovor.
Prijelazni instrument - Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i radne metodologije (CRO INTERCON)	Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola kroz poboljšanje radne metodologije s posebnim naglaskom na praktičnu upotrebu u tijelima javnog sektora i unaprjeđenje dobre prakse provedbe sustava unutarnjih kontrola	<i>Twinning</i> 550	Potpisan ugovor.
Porezna uprava			
IPA 2011 FFRAC Jačanje administrativnih kapaciteta Porezne uprave vezanih uz istrage porezno-kaznenih djela (CRO CRIMTAX)	Jačanje Porezne uprave u području sprječavanja pranja novca, financijskih istraga i borbe protiv poreznih prijevара nakon ulaska u EU.	<i>Twinning Light</i> 189	Odobreno završno izvješće i provedeno završno plaćanje.
IPA 2012 FFRAC Informatički sustav upravljanja ljudskim resursima	Pružanje informatičke podrške u realizaciji glavnih strateških ciljeva Porezne uprave putem poboljšanja upravljanja ljudskim potencijalima.	Tehnička pomoć 200	Potpisan je ugovor te je započela provedba ugovoreni aktivnosti.
IPA 2013 Jačanje kapaciteta Porezne uprave u području <i>Government to Business</i> (G2B) putem konsolidacije informatičkih sustava	Jačanje kapaciteta Porezne uprave kroz sveukupnu konsolidaciju informatičkih sustava s ciljem postizanja veće efikasnosti u obradi podataka o poreznim obveznicima, povećanja efikasnosti u ubiranju poreza te borbi protiv poreznih prijevара.	Tehnička pomoć 1.550	Potpisan je ugovor te je započela provedba ugovoreni aktivnosti.
Prijelazni instrument - Nove aplikacije informacijskog sustava Porezne uprave	Jačanje i nadogradnja funkcionalnosti informacijskog sustava Porezne uprave s ciljem efikasnije provedbe regulative EU i ostvarivanja kvalitetnije usluge prema poreznim obveznicima.	Tehnička pomoć, <i>Twinning</i> i nabava 3.300	Tehnička pomoć - potpisan je ugovor; <i>Twinning</i> - potpisan je ugovor te je započela provedba ugovoreni aktivnosti; Nabava - potpisan je ugovor te je započela provedba ugovoreni aktivnosti.

Prijelazni instrument - Integrirani sustav upravljanja ljudskim potencijalima Porezne uprave	Uspostava informatički i integriranog sustava upravljanja ljudskim potencijalima i edukacije zaposlenika sukladno standardima EU.	Tehnička pomoć, <i>Twining</i> i nabava 1.000	Tehnička pomoć - potpisan je ugovor; <i>Twining</i> - potpisan je ugovor te je započela provedba ugovorenih aktivnosti; Nabava - potpisan je ugovor te je započela provedba ugovorenih aktivnosti.
Prijelazni instrument - Provedba i razvoj nadzora i revizije e-trgovine unutar Porezne uprave (CRO E-COM)	Poboljšanje efikasnosti i efektivnosti funkcije porezne revizije unutra Porezne uprave uvođenjem funkcije monitoringa i nadzora e-trgovine kroz plan organizacijske strukture, priručnika i treninga za porezne revizore vezan za monitoring i nadzor aktivnosti e-trgovine koristeći razne specijalizirane alate.	<i>Twining Light</i> 200	Potpisan ugovor.
Carinska uprava			
IPA 2007 Nabava opreme za mobilne jedinice Carinske uprave Republike Hrvatske u svrhu borbe protiv krijumčarenja	Jačanje carinske kontrole i nadzora na području carinske zone Republike Hrvatske.	Nabava 5.600	Provedba ugovorenih aktivnosti i priprema za izdavanje potvrde o finalnom prihvatu robe.
IPA 2012 Nabava informatičke opreme za Carinsku upravu	Nabava informatičke opreme koja će Carinskoj upravi omogućiti efikasno povezivanje sa carinskim informacijskim sustavom na razini EU, s posebnim naglaskom na sigurnosne aspekte sustava.	Nabava 2.000	Potpisan je ugovor za dodatnu nabavu iz preostalih sredstava te je završena provedba ugovorenih aktivnosti.
Prijelazni instrument - Daljnje usklađivanje Carinske uprave s pravnom stečevinom EU u području obavljanja inspeksijskih nadzora	Ojačati kapacitete Carinske uprave i Porezne uprave RH u području inspeksijskih nadzora s ciljem osiguranja pune zaštite financijskih interesa Europske unije i Republike Hrvatske od međunarodnih ekonomskih prijevара, otkrivanje kojih je zajednička odgovornost Carinske i Porezne uprave RH.	<i>Twining</i> 770	Potpisan ugovor.

Izvor: Ministarstvo financija

U 2016. godini Ministarstvo financija radilo je na provedbi ukupno dvanaest projekata iz komponente I IPA 2007, IPA 2011, IPA 2012, IPA 2013 i Prijelaznog instrumenta ukupne vrijednosti 15,8 milijuna eura. Tijekom godine za tri projekta izvršeno je završno plaćanje po odobrenju završnih izvješća.

U cilju daljnjeg jačanja administrativnih kapaciteta Ministarstva financija, tijekom 2016. godine po provedbi natječajnih postupaka potpisani su ugovori ukupne vrijednosti 9,8 milijuna eura za sljedeće projekte u okviru programa IPA komponente I i Prijelaznog instrumenta:

- Prijelazni instrument – Razvijanje programa financijske pismenosti s ciljem podizanja razine financijske pismenosti u Republici Hrvatskoj
- Prijelazni instrument – Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i radne metodologije
- Prijelazni instrument – Nove aplikacije Informacijskog sustava Porezne uprave – komponenta nabave, tehničke pomoći i *Twining*
- Prijelazni instrument – Integrirani sustav upravljanja ljudskim potencijalima Porezne uprave - komponenta nabave, tehničke pomoći i *Twining*
- Prijelazni instrument – Implementacija monitoringa i nadzora funkcije e-trgovine unutar Porezne uprave
- Prijelazni instrument – Daljnje usklađivanje Carinske uprave s pravnom stečevinom EU u području obavljanja inspeksijskih nadzora
- IPA 2012 Nabava informatičke opreme za Carinsku upravu
- IPA 2012 FFRAC Informatički sustav upravljanja ljudskim resursima
- IPA 2013 Jačanje kapaciteta Porezne uprave u području *Government to Business* (G2B) putem konsolidacije informatičkih sustava

Osim sredstava iz fondova Europske unije, Republika Hrvatska je korisnica i sredstava iz Programa Unije čiji je cilj promicati suradnju među državama članicama u različitim područjima povezanim s politikama Europske unije. Temeljem posebne stavke u Općem proračunu Europske unije Programi Unije namijenjeni su isključivo državama članicama. Ministarstvo financija nadležno je za program *Customs* koji obuhvaća koordinaciju rada carinskih službi u državama članicama u cilju omogućavanja djelovanja unutrašnjeg tržišta, *Fiscalis* koji je namijenjen poboljšanju poreznog sustava na unutarnjem tržištu u vidu poticanja suradnje u području porezne politike, te *Hercule III* za za suzbijanje prijevara, korupcije i svih drugih nezakonitih radnji koje štete financijskim interesima Europske unije.

7.3.5. Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s propisima Europske unije iz nadležnosti Ministarstva financija

Na temelju Programa za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2016. godinu, koji je usvojen na sjednici Vlade RH 11. veljače 2016. godine, u Ministarstvu financija su se provodile redovne aktivnosti prenošenja pravne stečevine Europske unije.

Iz nadležnosti Sektora za financijski sustav doneseni su Zakon o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom⁴⁰, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata⁴¹, Zakon o provedbi uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012⁴², Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting⁴³, Zakon o provedbi Uredbe Europske unije iz područja platnog prometa⁴⁴ i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu⁴⁵.

Iz nadležnosti Porezne uprave doneseni su Zakon o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona⁴⁶, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit⁴⁷, Pravilnik o automatskoj razmjeni informacija u području poreza⁴⁸ i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost⁴⁹.

Iz nadležnosti Carinske uprave donesen je Zakon o potvrđivanju konvencije o centraliziranom carinjenju u vezi s dodjelom nacionalnih troškova naplate zadržanih kad se tradicionalna vlastita

⁴⁰ Narodne novine, broj 44/2016

⁴¹ Narodne novine, broj 44/2016

⁴² Narodne novine, broj 44/2016

⁴³ Narodne novine, broj 50/2016

⁴⁴ Narodne novine, broj 50/2016

⁴⁵ Narodne novine, broj 120/2016

⁴⁶ Narodne novine, broj 44/2016

⁴⁷ Narodne novine, broj 50/2016

⁴⁸ Narodne novine, broj 69/2016

⁴⁹ Narodne novine, broj 115/2016

sredstva osiguraju za proračun EU-a⁵⁰ i Zakon o provedbi carinskog nadzora zakonodavstva Europske unije⁵¹.

U nastavku se daje pregled zakonskih i podzakonskih akata kojima se zakonodavstvo Republike Hrvatske usklađivalo s propisima Europske unije iz nadležnosti Ministarstva financija donesenih u 2016. godini.

Tablica 7.3. Pregled zakona i pod-zakonskih akata (propisa) kojima se zakonodavstvo RH usklađuje s propisima EU iz djelokruga Ministarstva financija za 2016. godinu

POPIS OBJAVLJENIH ZAKONA KOJIM SE ZAKONODAVSTVO REPUBLIKE HRVATSKE USKLAĐUJE S PROPISIMA EUROPSE UNIJE IZ DJELOKRUGA MINISTARSTVA FINANCIJA – ZA 2016. GODINU		
ZAKONODAVNE MJERE		
Br.	Mjera	Status
1.	Zakon o potvrđivanju konvencije o centraliziranom carinjenju u vezi s dodjelom nacionalnih troškova naplate zadržanih kad se tradicionalna vlastita sredstva osiguraju za proračun EU-a	NN 3/16
2.	Zakon o provedbi carinskog nadzora zakonodavstva Europske unije	NN 40/16
3.	Zakon o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom	NN 44/16
4.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata	NN 44/16
5.	Zakon o provedbi uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012	NN 44/16
6.	Zakon o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona	NN 44/16
7.	Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting	NN 50/16
8.	Zakon o provedbi Uredbe Europske unije iz područja platnog prometa	NN 50/16
9.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit	NN 50/16
10.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost	NN 115/16
11.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu	NN 120/16
POPIS OBJAVLJENIH PODZAKONSKIH AKATA KOJIMA SE ZAKONODAVSTVO REPUBLIKE HRVATSKE USKLAĐUJE S PROPISIMA EUROPSE UNIJE IZ DJELOKRUGA MINISTARSTVA FINANCIJA – ZA 2016. GODINU		
POD-ZAKONSKE MJERE		
Br.	Mjera	Status
1.	Pravilnik o automatskoj razmjeni informacija u području poreza	NN 69/16

Izvor: Ministarstvo financija

7.3.6. Povreda prava Europske unije

Tijekom 2016. godine pokrenuta su dva EU PILOT predmeta⁵²:

1. EUP (2016) 8231 – Obračun PDV-a u RH s obzirom na pravo slijeđenja otvoren je 11. siječnja 2016. Europska komisija je prihvatila odgovor RH te zatvorila predmet.
2. EUP (2016) 9023 . Obračun PDV-a na izletničko plovilo porijeklom iz EU-a u RH otvoren je 20. prosinca 2016., a rok za dostavu odgovora RH prema Europskoj komisiji bio je 27. veljače 2017.

Tijekom 2016. godine dostavljeno je šest Pisama službene obavijesti⁵³:

⁵⁰ Narodne novine, broj 3/2016

⁵¹ Narodne novine, broj 40/2016

⁵² EU PILOT predstavlja neslužbenu fazu postupka zbog povrede prava EU te doprinosi rješavanju/razjašnjenju spornih pitanja (činjeničnih ili pravnih) neformalnim kontaktom između države članice i Komisije te na taj način smanjuje broj pokrenutih postupka zbog povrede prava EU.

1. Pismo službene obavijesti br. 2016/0083 zbog ne-notifikacije nacionalnih mjera prijenosa Direktive Vijeća 2014/107/EU od 9. prosinca 2014. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja. Pismo je dostavljeno 27. siječnja 2016., a odgovor RH prema Europskoj komisiji je dostavljen u zadanom roku (do 27. ožujka 2017.).
2. Pismo službene obavijesti br. 2016/0084 zbog ne-notifikacije nacionalnih mjera prijenosa Direktive Vijeća (EU) 2015/121 od 27. siječnja 2015. o izmjeni Direktive 2011/96/EU o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica. Pismo je dostavljeno 27. siječnja 2016., a odgovor RH prema Europskoj komisiji je dostavljen u zadanom roku (do 27. ožujka 2017.).
3. Pismo službene obavijesti br. 2016/0342 zbog ne-notifikacije nacionalnih mjera prijenosa Direktive 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovora o koncesiji. Pismo je dostavljeno 26. svibnja 2016., a odgovor RH prema Europskoj komisiji je dostavljen u zadanom roku (do 26. srpnja 2017.).
4. Pismo službene obavijesti br. 2016/0531 zbog ne-notifikacije nacionalnih mjera prijenosa Direktive 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2006/4333/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja. Pismo je dostavljeno 26. srpnja 2016., a odgovor RH prema Europskoj komisiji je dostavljen u zadanom roku (do 26. rujna 2017.).
5. Pismo službene obavijesti br. 2016/0638 zbog ne-notifikacije nacionalnih mjera prijenosa Direktive 2014/57/EU o kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta. Pismo je dostavljeno 22. rujna 2016., a odgovor RH prema Europskoj komisiji je dostavljen u zadanom roku (do 22. studenog 2017.).
6. Pismo službene obavijesti br. 2015/2198 neispunjavanja obveza iz čl. 63. i 49. Ugovora o funkcioniranju EU/UFEU, vezano uz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama (konverzija kredita u CHF). Pismo je dostavljeno 22. rujna 2016., a odgovor RH prema Europskoj komisiji je dostavljen u zadanom roku (do 22. studenog 2017.).

Tijekom 2016. godine dostavljena su dva obrazložena mišljenja Europske komisije⁵⁴:

1. Obrazloženo mišljenje br. 2016/0342 zbog ne-notifikacije nacionalnih mjera prijenosa Direktive 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovora o koncesiji. Mišljenje je dostavljeno 9. prosinca 2016., a rok za dostavu odgovora RH bio je 9. veljače 2017.
2. Obrazloženo mišljenje br. 2014/2209 zbog neusklađenosti sa čl. 22. Direktive 92/84/EEZ u pogledu oporezivanja trošarinom malih proizvođača jakih alkoholnih pića u RH. Mišljenje je dostavljeno 9. prosinca 2016., a rok za dostavu odgovora RH bio je 9. veljače 2017.

⁵³ Pismo službene obavijesti predstavlja prvu fazu pred-sudskog postupka povrede prava EU i ono sadrži sažetak navodne povrede sa svim informacijama nužnim za pripremu odgovora, tj. određuje se predmet spora, a države članice imaju rok od 2 mjeseca za pripremu odgovora.

⁵⁴ Obrazloženo mišljenje se upućuje državama članicama EU u slučaju da Europska komisija nije zadovoljna s odgovorom na pismo službene obavijesti te i dalje smatra da država članica ne poštuje obveze koje ima na temelju prava EU.

7.3.7. Bilateralna suradnja

Bilateralna suradnja s Kraljevinom Nizozemskom

Dana 31. prosinca 2015. godine prestao je važiti Memorandum o razumijevanju o tehničkoj suradnji između Ministarstva financija Republike Hrvatske i Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske. Sukladno tome, u 2016. godini započele su pripremne aktivnosti s ciljem produljenja njegove pravne valjanosti do 31. prosinca 2019. godine. Dana 8. ožujka 2016. godine, ministar financija Republike Hrvatske, g. Zdravko Marić i ministar financija Kraljevine Nizozemske, g. Jeroen Dijsselbloem potpisali su produljenje valjanosti Memoranduma o razumijevanju o tehničkoj suradnji između Ministarstva financija Republike Hrvatske i Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske čime je nastavljena dugogodišnja uspješna suradnja između dva ministarstva.

Suradnja temeljena na Memorandumu odnosi se na razmjenu znanja, dobre prakse i tehničke ekspertize između predstavnika dviju institucija. Razmjenjuju se i informacije o javnim politikama, postupcima odlučivanja, zakonodavstvu, infrastrukturi i uslugama u okviru svojih nadležnosti, te je omogućeno i da hrvatski službenici dobiju uvid u rad svojih kolega u Ministarstvu financija Kraljevine Nizozemske.

Specifične aktivnosti suradnje detaljnije se definiraju putem godišnjih ili dvogodišnjih Programa bilateralne suradnje koji uključuju studijske i savjetodavne posjete stručnjaka, trening programe, seminare, radionice, razmjenu stručne dokumentacije i dr.

U razdoblju od 25. do 27. travnja 2016. godine, organiziran je posjet predstavnika Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske u Zagrebu s ciljem definiranja novog Programa bilateralne suradnje za razdoblje 2016.- 2017. godina. Tijekom posjeta, održani su sastanci s predstavnicima Porezne uprave, Sektora za međunarodne financijske odnose, Sektora za financijski sustav, Sektora za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole, Financijskog inspektorata i Sektora za Europsku uniju na kojima se raspravljalo o mogućnostima za daljnju bilateralnu suradnju. Posjet je bio izrazito uspješan te je definiran novi Program bilateralne suradnje za razdoblje 2016.- 2017. godina koji obuhvaća sljedeća područja:

1. razmjena iskustva u pogledu načina rada s međunarodnim financijskim institucijama,
2. implementacija financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola (područja od posebnog interesa su razvoj upravljačke odgovornosti, razvoj savjetodavne uloge financijskih službi, te razvoj sustava unutarnjih kontrola u funkciji osiguranja ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti u upravljanju financijskim sredstvima),
3. implementacija 4. Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma (s posebnim naglaskom na superviziju nefinancijskog sektora i profesionalnih djelatnosti),
4. razmjena iskustva u području financijske pismenosti potrošača,
5. organizacija i koordinaciju poslova vezano uz suradnju s EU financijskim institucijama, te posebno s EIB-om i
6. pripreme za hrvatsko predsjedanje Vijećem EU 2020. godine.

**UNUTARNJE USTROJSTVO
MINISTARSTVA FINACIJA U 2016.
GODINI**

UNUTARNJE USTROJSTVO MINISTARSTVA FINANCIJA U 2016. GODINI

Djelokrug Ministarstva financija bio je utvrđen člankom 5. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave⁵⁵. Tijekom 2016. stupio je na snagu novi Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave⁵⁶ kojim je člankom 8. utvrđen djelokrug Ministarstva financija.

Ministarstvo financija obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: analize i prognoze makroekonomskih kretanja koje su temelj za utvrđivanje ekonomske i fiskalne politike i izradu konsolidiranog proračuna države; izradu osnova za financiranje javnih potreba i nacrt državnog proračuna i izvanproračunskih korisnika te lokalnih proračuna; konsolidaciju proračuna, izradu prijedloga sustava financiranja javnih potreba i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave; izvršavanje državnog proračuna; planiranje likvidnosti državnog proračuna; upravljanje financijskim tijekovima; proračunski nadzor; razvoj sustava proračunskog računovodstva i financijskog izvještavanja, vođenje glavne knjige državne riznice i sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja proračuna države i proračuna Republike Hrvatske; upravljanje proračunskim ulaganjima, izradu izvješća o kratkoročnim financijskim potrebama, praćenje bilance prihoda, rashoda i gotovinskih sredstava, registrira neposredne i uvjetne obveze po javnom dugu, ugovara kreditna zaduženja i provodi postupak izdavanja vrijednosnih papira na domaćem i inozemnom tržištu sukladno utvrđenom računu financiranja državnog proračuna, upravlja portfeljem javnog duga; pripremu nacrtu zakonskih i drugih propisa te osnove za vođenje pregovora iz područja financijskih odnosa s inozemstvom, što proizlazi iz multilateralne i bilateralne te kreditne suradnje s međunarodnim i regionalnim financijskim institucijama, inozemnim vladama i poslovnim bankama; operativne poslove u vezi s članstvom Republike Hrvatske u međunarodnim financijskim organizacijama; prikupljanje i obradu podataka o štetama nastalim zbog djelovanja elementarnih nepogoda; vođenje registra koncesija; razvoj, unapređenje i koordinaciju sustava politike koncesija; nadzor nad provedbom Zakona o koncesijama i drugih propisa koji uređuju sustav koncesija; sudjeluje u procedurama i analizira prijedloge različitih koncesijskih modela i modela javno-privatnog partnerstva, davanje prijedloga i mišljenja na prijedloge ugovora o javno-privatnom partnerstvu s osnove proračunskih rizika, ocjene projekata i procjenu rizika u području javno-privatnog partnerstva iz djelokruga Ministarstva i u skladu s procedurama izrade i realizacije projekta javno-privatnog partnerstva; analizu poslovanja društava od posebnoga državnog interesa; izradu analiza u postupcima restrukturiranja poduzeća; praćenje i analizu državnih potpora, unapređenje sustava projiciranja i intenziteta dodjele državnih potpora; izradu analiza i praćenje ekonomskih kretanja iz područja financijskog sustava; predlaganje i provođenje mjera za unapređenje sustava kreditnih institucija i osiguranja depozita, sustava osiguranja, sustava tržišta kapitala, investicijskih fondova i zaštite ulagatelja, platnih sustava i sustava nadzora financijskih institucija, nadzor financijskih institucija sukladno zakonskim ovlastima; porezni sustav i poreznu politiku, carinski sustav i politiku carinske i izvancarinske zaštite, nadzor i inspekcijske poslove u području poreza, carina, trošarina, doprinosa za financiranje obveznih osiguranja i drugih javnih prihoda, deviznog i vanjskotrgovinskog poslovanja, priređivanja igara na sreću i nagradnih igara; inspekcijske poslove vezane uz otkrivanje međunarodnih poreznih i financijskih prijevara na štetu proračuna i fondova Europske unije;

⁵⁵ Narodne novine, broj 150/2011, 22/2012, 39/2013, 125/2013 i 148/2013

⁵⁶ Narodne novine, broj 93/2016 i 104/2016

poduzimanje mjera za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma; izgradnju i održavanje graničnih prijelaza.

Ministarstvo obavlja inspekcijske poslove u području prometa robe i usluga, zaštite intelektualnog vlasništva, boravišne pristojbe, zabrane i sprječavanja neregistrirane djelatnosti i nezakonite trgovine. Ministarstvo obavlja i inspekcijski nadzor nad naplatom proračunskih i ostalih prihoda iz područja robe i usluga, ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu. Ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na uspostavu i razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, na državnoj i lokalnim razinama. Ministarstvo obavlja poslove financijskog upravljanja u okviru decentraliziranog sustava provedbe pomoći Europske unije u Republici Hrvatskoj i korištenja europskih sredstava i fondova. Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na doprinos Republike Hrvatske u proračun EU-a i sudjelovanje u radu tijela EU-a u područjima iz svoje nadležnosti. Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti ovoga Ministarstva. Ministarstvo obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Unutarnje ustrojstvo Ministarstva financija u 2016. bilo je uređeno Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija⁵⁷.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva financija, ustrojeni su:

1. Kabinet ministra;
2. Glavno tajništvo;
3. Uprava za makroekonomske analize, gospodarstvo, financijski sustav, Europsku uniju i međunarodne financijske odnose;
4. Državna riznica;
5. Uprava za financijsko upravljanje, unutarnju reviziju i nadzor;
6. Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak;
7. Samostalni sektor za otkrivanje poreznih prijevара.

Upravne organizacije u sastavu Ministarstva financija osnovane posebnim zakonima jesu:

1. Porezna uprava;
2. Carinska uprava.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Uprave za makroekonomske analize, gospodarstvo, financijski sustav, Europsku uniju i međunarodne financijske odnose ustrojeni su Zavod za makroekonomske i fiskalne analize i projekcije; Sektor za gospodarstvo; Sektor za financijski sustav; Sektor za Europsku uniju i Sektor za međunarodne financijske odnose.

U Upravi za financijsko upravljanje, unutarnju reviziju i nadzor ustrojeni su Financijski inspektorat; Ured za sprječavanje pranja novca; Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole; Sektor za financijski i proračunski nadzor; Sektor za izgradnju i održavanje graničnih prijelaza; Služba za unutarnju reviziju i Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevara.

⁵⁷ Narodne novine, broj 32/2012, 67/2012, 124/2012, 78/2013, 102/2013, 24/2014, 134/2014 i 154/2014

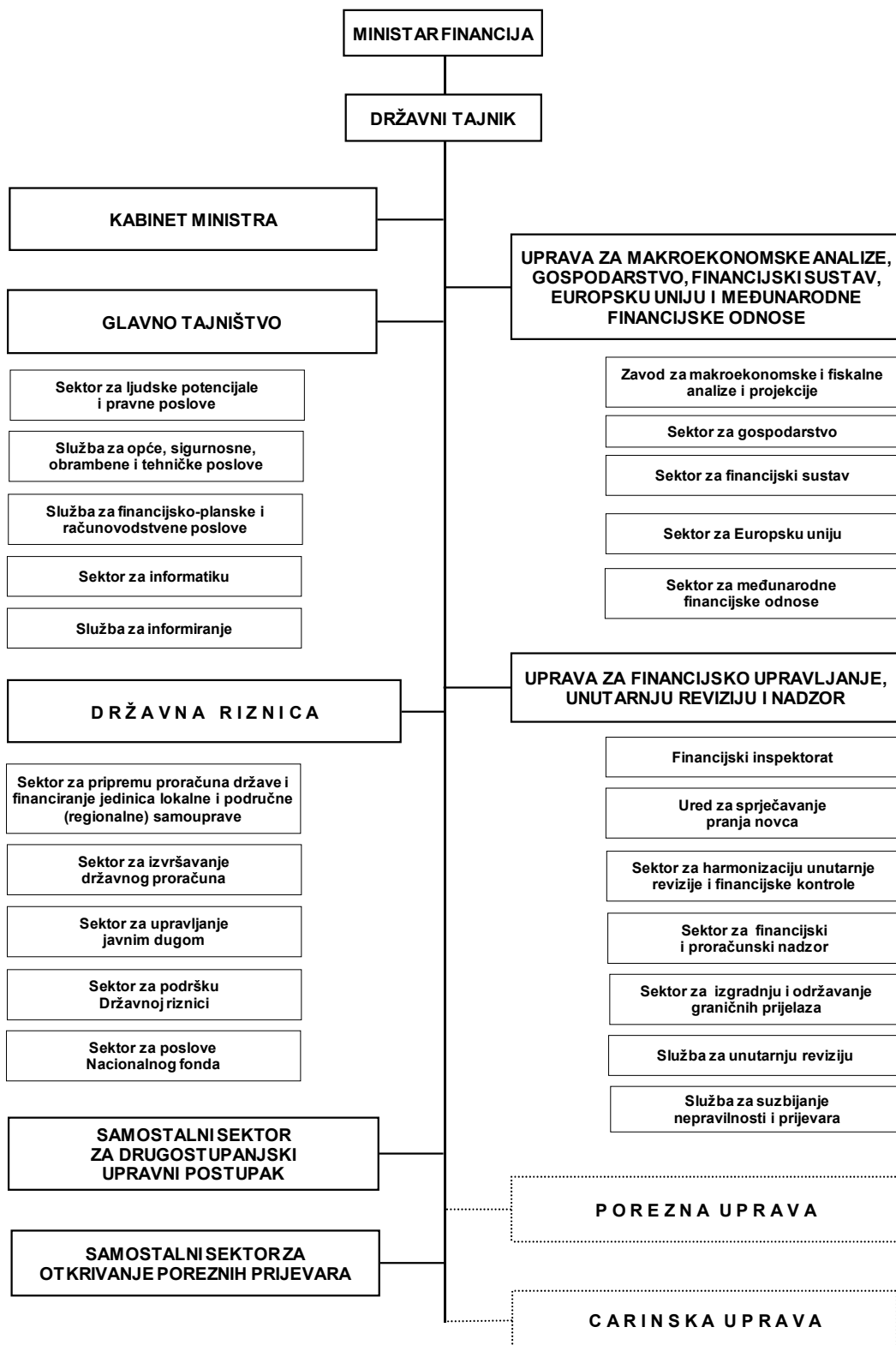
Za obavljanje poslova iz djelokruga Državne riznice ustrojeni su Sektor za pripremu proračuna države i financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave; Sektor za izvršavanje državnog proračuna; Sektor za upravljanje javnim dugom; Sektor za podršku Državnoj riznici i Sektor za poslove Nacionalnog fonda.

U Glavnom tajništvu ustrojeni su Sektor za ljudske potencijale i pravne poslove; Služba za financijsko-planske i računovodstvene poslove; Služba za opće, sigurnosne, obrambene i tehničke poslove; Služba za informiranje i Sektor za informatiku.

Poslovi iz djelokruga Porezne uprave obavljaju se u Središnjem uredu, 7 područnih ureda i 57 ispostava područnih ureda. Poslovi iz djelokruga Carinske uprave obavljaju se u Središnjem uredu, 4 područna carinska ureda u kojima je ustrojeno 19 carinskih ureda i 13 graničnih carinskih ureda.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija, za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva financija, utvrđen je okvirni broj potrebnih službenika i namještenika, ukupno 9349, od čega za poslove iz djelokruga Ministarstva financija (uži dio) 792 službenika i namještenika, za poslove iz djelokruga Porezne uprave 4850 službenika i namještenika i za poslove iz djelokruga Carinske uprave 3707 službenika i namještenika.

Organizacijska shema Ministarstva financija⁵⁸

⁵⁸ Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (Narodne novine, broj 32/2012, 67/2012, 124/2012, 78/2013, 102/2013, 24/2014, 134/2014 i 154/2014)

PRILOZI

Prilog 1. Osnovni makroekonomski pokazatelji gospodarstva Republike Hrvatske

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
BDP, tekuće cijene (mil. HRK)	330.456	329.571	328.109	335.521	345.166
BDP, realni rast (%)	-2,2	-1,1	-0,5	2,2	3,0
BDP, tekuće cijene (mil. EUR)	43.959	43.516	43.002	44.092	45.843
BDP po stanovniku (EUR)	10.301	10.225	10.146	10.489	10.992
Indeks potrošačkih cijena, prosjek (%)	3,4	2,2	-0,2	-0,5	-1,1
Indeks proizvođačkih cijena industrije, prosjek (%)	7,0	0,5	-2,7	-3,8	-4,0
Broj registriranih nezaposlenih, prosjek	324.323	345.112	328.187	285.906	241.860
Stopa registrirane nezaposlenosti, prosjek (%) ¹	18,9	20,2	19,6	17,4	14,8
Stopa anketne nezaposlenosti, prosjek (%)	15,9	17,3	17,3	16,2	13,1
Prosječna mjesečna bruto plaća, HRK ¹	7.875	7.939	7.953	8.055	7.753
Prosječna mjesečna neto plaća, HRK ¹	5.478	5.515	5.533	5.711	5.685
Indeks obujma industrijske proizvodnje, stopa rasta (%)	-5,4	-1,7	1,2	2,5	5,0
Promet u trgovini na malo, realna stopa rasta (%)	-4,4	-0,3	0,4	2,4	4,0
Broj noćenja turista, stopa rasta (%)	4,0	3,4	2,6	7,8	9,1
Indeks fizičkog obujma građevinskih radova, stopa rasta (%)	-12,0	-5,0	-7,3	-0,9	2,8
Tečaj HRK/EUR, prosjek	7,52	7,57	7,63	7,61	7,53
Tečaj HRK/USD, prosjek	5,85	5,71	5,75	6,86	6,80
Vanjskotrgovinska bilanca (mil. HRK)	-49.519	-52.457	-51.574	-52.975	-55.711
Izvoz (mil. HRK)	72.381	72.595	79.099	87.772	92.763
Uvoz (mil. HRK)	121.899	125.052	130.673	140.748	148.475
Tekući račun bilance plaćanja (mil. EUR)	-51	415	861	2.019	1.158
Tekući račun bilance plaćanja (% BDP-a)	-0,1	1,0	2,0	4,6	2,5
Inozemni dug, krajem razdoblja (mil. EUR)	45.297	45.803	46.416	45.384	41.668
Inozemni dug, krajem razdoblja (% BDP-a)	103,2	105,3	108,0	103,0	90,9
Međunarodne pričuve HNB-a, krajem razdoblja (mil. EUR)	11.236	12.908	12.688	13.707	13.514
Kamatna stopa na trezorske zapise od 91 dan, kraj razdoblja (%)	1,25	0,75	0,28	0,43	0,40
ZIBOR (3 mj.), prosjek (%)	3,43	1,51	0,97	1,23	0,85

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka, Ministarstvo financija

Prilog 2. Prihodi državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	109.110.879	116.388.738	106,7
11	Porezi	68.280.769	71.958.532	105,4
111	Porezi na dohodak, dobit i kapitalnu dobit	8.312.198	9.419.976	113,3
1111	Porez na dohodak	2.068.143	2.231.999	107,9
1112	Porez na dobit	6.244.055	7.187.977	115,1
113	Porezi na imovinu	172.368	184.140	106,8
114	Porezi na dobra i usluge	59.090.678	61.665.999	104,4
1141	Opći porezi na dobra i usluge	43.746.891	45.412.428	103,8
11411	Porez na dodanu vrijednost	43.577.753	45.218.467	103,8
11412	Porez na prodaju	169.138	193.961	114,7
1142	Trošarine	13.923.204	14.752.335	106,0
1144	Porezi na posebne usluge	305.311	326.735	107,0
1145	Porezi na korištenje dobara, ili na dozvolu za korištenje dobara ili za obavljanje djelatnosti	740.684	801.571	108,2
11452	Ostali porezi na korištenje dobara, ili na dozvolu za korištenje dobara ili za obavljanje djelatnosti	740.684	801.571	108,2
1146	Ostali porezi na dobra i usluge	374.588	372.930	99,6
115	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	419.113	404.876	96,6
116	Ostali porezi	286.412	283.541	99,0
12	Socijalni doprinosi	22.853.390	22.194.307	97,1
121	Doprinosi za socijalno osiguranje	22.853.390	22.194.307	97,1
1211	Doprinosi zaposlenika	19.302.766	18.560.814	96,2
1212	Doprinosi poslodavaca	3.433.629	2.948.134	85,9
1213	Doprinosi od samozaposlenih ili nezaposlenih	116.995	685.359	-
13	Pomoći	10.025.563	13.923.159	138,9
131	Pomoći od stranih vlada	111.870	233.721	208,9
1311	Tekuće	4.205	4.399	104,6
1312	Kapitalne	107.665	229.322	213,0
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	4.676.712	7.420.295	158,7
1321	Tekuće	3.008.312	4.115.987	136,8
1322	Kapitalne	1.668.400	3.304.308	198,1
133	Pomoći unutar opće države	5.236.981	6.269.143	119,7
14	Ostali prihodi	7.951.157	8.312.740	104,5
141	Prihodi od imovine	2.517.480	3.206.513	127,4
1411	Kamate	104.893	492.342	-
1412	Dividende	884.373	1.469.187	166,1
1415	Zakupnina (koncesije i slično)	1.528.214	1.244.984	81,5
142	Prodaja roba i usluga	3.283.020	3.075.323	93,7
1422	Administrativne takse	958.759	982.886	102,5
1423	Prihod od slučajne prodaje na tržištu	2.324.261	2.092.437	90,0
143	Naknade, kazne i globe	553.596	530.239	95,8
144	Neobvezni prijenosi osim potpora	150.977	71.422	47,3
1441	Tekući	136.311	67.924	49,8
1442	Kapitalni	14.666	3.498	23,9
145	Razni i neprepoznati prihodi	1.446.084	1.429.243	98,8

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Od siječnja 2015. godine Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izdvojen je iz sustava državne riznice i državnog proračuna te se njegovi podaci iskazuju u podacima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna. U državnom proračunu iskazan je transfer HZZO-u.

Prilog 3. Rashodi državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2016.

(000 HRK)		2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
2	RASHODI	115.455.805	117.166.135	101,5
21	Naknade zaposlenima	18.471.877	19.138.748	103,6
211	Plaće i nadnice	15.643.353	16.274.683	104,0
212	Socijalni doprinosi	2.828.524	2.864.065	101,3
2121	Stvarni socijalni doprinosi	2.828.524	2.864.065	101,3
2122	Obračunati socijalni doprinosi	0	0	-
22	Korištenje dobara i usluga	10.453.567	10.477.435	100,2
24	Kamate	10.621.298	10.339.925	97,4
241	Inozemne	4.841.712	4.664.007	96,3
242	Tuzemne	5.779.586	5.675.918	98,2
243	Unutar opće države	0	0	-
25	Subvencije	6.425.996	6.088.639	94,8
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	1.094.442	1.073.386	98,1
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	5.331.554	5.015.253	94,1
26	Pomoći	18.907.153	20.818.357	110,1
261	Inozemnim vladama	19.849	25.150	126,7
2611	Tekuće	13.381	17.834	133,3
2612	Kapitalne	6.468	7.316	113,1
262	Međunarodnim organizacijama	3.211.226	3.420.241	106,5
2621	Tekuće	3.211.226	3.420.241	106,5
2622	Kapitalne	0	0	-
263	Unutar opće države	15.676.078	17.372.966	110,8
2631	Tekuće	12.788.736	13.216.509	103,3
2632	Kapitalne	2.887.342	4.156.457	144,0
27	Socijalne naknade	45.136.539	44.818.614	99,3
271	Socijalne naknade iz osiguranja	32.105.398	32.986.071	102,7
272	Naknade za socijalnu pomoć	12.857.058	11.689.267	90,9
273	Socijalne naknade za zaposlenike	174.083	143.276	82,3
28	Ostali rashodi	5.439.375	5.484.417	100,8
281	Rashodi za imovinu osim kamata	705	1.000	141,8
282	Razni ostali rashodi	5.438.670	5.483.417	100,8
2821	Tekući	3.406.647	3.359.146	98,6
2822	Kapitalni	2.032.023	2.124.271	104,5

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Od siječnja 2015. godine Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izdvojen je iz sustava državne riznice i državnog proračuna te se njegovi podaci iskazuju u podacima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna. U državnom proračunu iskazan je transfer HZZO-u.

U podacima po metodologiji GFS 2001, počevši od siječnja 2016. nadalje, izmijenjena je u odnosu na ranija razdoblja metodologija iskazivanja plaća i određenih naknada zaposlenima osnovnog i srednjeg školstva koje se temeljem zakonskih odredbi isplaćuju iz državnog proračuna. Ustanove osnovnog i srednjeg školstva proračunski su korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stoga se, radi dosljedne primjene statističkog obuhvata pojedinih podsektora opće države, navedeni rashodi ne iskazuju u državnom proračunu i u središnjoj državi više na stavkama GFS-a 2111, 2121 i 22 nego kao tekuća pomoć lokalnoj državi u sklopu stavke GFS-a 2631. Kod lokalne države iskazuju se prihodi od primljene pomoći te rashodi na stavkama GFS-a 2111, 2121 i 22.

Prilog 4. Transakcije u nefinancijskoj imovini državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	2.507.035	2.612.014	104,2
311	Dugotrajna imovina	2.463.147	2.438.134	99,0
311,1	Nabava: dugotrajna imovina	2.774.448	2.784.456	100,4
311,2	Prodaja: dugotrajna imovina	311.301	346.322	111,2
3111	Zgrade i građevine	697.830	755.242	108,2
3111,1	Nabava: zgrade i građevine	1.004.733	1.095.028	109,0
3111,2	Prodaja: zgrade i građevine	306.903	339.786	110,7
3112	Postrojenja i oprema	1.625.709	1.584.963	97,5
3112,1	Nabava: postrojenja i oprema	1.629.906	1.591.265	97,6
3112,2	Prodaja: postrojenja i oprema	4.197	6.302	150,2
3113	Ostala dugotrajna imovina	139.608	97.929	70,1
3113,1	Nabava: ostala dugotrajna imovina	139.809	98.163	70,2
3113,2	Prodaja: ostala dugotrajna imovina	201	234	116,4
312	Zalihe	9.966	104.800	-
312,1	Nabava: strateške zalihe	288.656	135.929	47,1
312,2	Prodaja: strateške zalihe	278.690	31.129	11,2
313	Pohranjene vrijednosti	366	774	211,5
313,1	Nabava: pohranjene vrijednosti	1.081	932	86,2
314	Neproizvedena imovina	33.556	68.306	203,6
314,1	Nabava: neproizvedena imovina	87.859	140.876	160,3
314,2	Prodaja: neproizvedena imovina	54.303	72.570	133,6
3141	Zemljište	-39.392	-71.076	-
3141,1	Nabava: zemljište	14.771	1.317	8,9
3141,2	Prodaja: zemljište	54.163	72.393	133,7
3142	Rudna bogatstva	0	0	-
3143	Ostala prirodna imovina	13	0	-
3144	Nematerijalna neproizvedena imovina	72.935	139.382	191,1
3144,1	Nabava: nematerijalna neproizvedena imovina	73.075	139.559	191,0
3144,2	Prodaja: nematerijalna neproizvedena imovina	140	177	126,4

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Od siječnja 2015. godine Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izdvojen je iz sustava državne riznice i državnog proračuna te se njegovi podaci iskazuju u podacima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna. U državnom proračunu iskazan je transfer HZZO-u.

Prilog 5. Transakcije u financijskoj imovini državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	-3.228.138	-2.898.449
321	Tuzemna	-3.434.307	-3.299.133
3212	Novac i depoziti	802.252	-656.559
3213	Vrijednosni papiri osim dionica	0	0
3214	Zajmovi	-4.790.551	-2.552.154
3214,1	Izdaci	4.063.186	1.039.624
3214,2	Primici	8.853.737	3.591.778
3215	Dionice i ostali udjeli	553.992	-90.420
3215,1	Izdaci	555.108	254.787
3215,2	Primici	1.116	345.207
3216	Tehničke rezerve za osiguranje	0	0
3217	Financijski derivati	0	0
3218	Ostala potraživanja	0	0
322	Inozemna	206.169	400.684
3222	Novac i depoziti	0	0
3223	Vrijednosni papiri osim dionica	0	0
3224	Zajmovi	0	0
3224,1	Izdaci	0	0
3224,2	Primici	0	0
3225	Dionice i ostali udjeli	206.169	400.684
3225,1	Izdaci	206.169	400.684
3225,2	Primici	0	0
3226	Tehničke rezerve za osiguranje	0	0
3227	Financijski derivati	0	0
3228	Ostala potraživanja	0	0
323	Monetarno zlato i SPV	0	0

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Od siječnja 2015. godine Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izdvojen je iz sustava državne riznice i državnog proračuna te se njegovi podaci iskazuju u podacima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna. U državnom proračunu iskazan je transfer HZZO-u.

Prilog 6. Transakcije u obvezama državnog proračuna u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.
33	NETO STJECANJE OBVEZA	5.623.823	490.962
33,1	Ukupne otplate	23.924.872	16.899.625
33,2	Ukupno zaduživanje	29.548.695	17.390.587
331	Tuzemne	1.797.283	2.005.368
331,1	Otplate	15.583.662	13.926.766
331,2	Zaduživanje	17.380.945	15.932.134
3312	Novac i depoziti	0	0
3313	Vrijednosni papiri osim dionica	2.228.234	7.562.991
3313,1	Otplata	8.148.769	3.500.000
3313,2	Zaduživanje	10.377.003	11.062.991
3314	Zajmovi	-430.951	-5.557.623
3314,1	Otplata	7.434.893	10.426.766
3314,2	Zaduživanje	7.003.942	4.869.143
3316	Tehničke rezerve za osiguranje	0	0
3317	Financijski derivati	0	0
3318	Ostale obveze	0	0
332	Inozemne	3.826.540	-1.514.406
332,1	Otplate	8.341.210	2.972.859
332,2	Zaduživanje	12.167.750	1.458.453
3322	Novac i depoziti	0	0
3323	Vrijednosni papiri osim dionica	5.670.096	0
3323,1	Otplata	5.770.569	0
3323,2	Zaduživanje	11.440.665	0
3324	Zajmovi	-1.843.556	-1.514.406
3324,1	Otplata	2.570.641	2.972.859
3324,2	Zaduživanje	727.085	1.458.453
3326	Tehničke rezerve za osiguranje	0	0

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Od siječnja 2015. godine Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izdvojen je iz sustava državne riznice i državnog proračuna te se njegovi podaci iskazuju u podacima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna. U državnom proračunu iskazan je transfer HZZO-u.

Prilog 7. Transakcije izvanproračunskih korisnika u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	29.532.863	31.710.175	107,4
11	Porezi	0	0	-
12	Socijalni doprinosi	18.121.282	18.468.681	101,9
13	Pomoći	4.753.114	5.847.942	123,0
131	Pomoći od stranih vlada	0	0	-
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	14.412	24.909	172,8
133	Pomoći unutar opće države	4.738.702	5.823.033	122,9
1331	Tekuće	2.412.576	2.624.051	108,8
1332	Kapitalne	2.326.126	3.198.982	137,5
14	Ostali prihodi	6.658.467	7.393.552	111,0
2	RASHODI	27.475.885	29.706.088	108,1
21	Naknade zaposlenima	531.073	555.249	104,6
211	Plaće i nadnice	457.720	479.095	104,7
212	Socijalni doprinosi	73.353	76.154	103,8
22	Korištenje dobara i usluga	2.442.584	2.355.047	96,4
24	Kamate	553.542	494.556	89,3
241	Inozemne	38.375	35.343	92,1
242	Tuzemne	500.613	445.470	89,0
25	Subvencije	38.787	75.011	193,4
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	4.734	11.100	234,5
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	34.053	63.911	187,7
26	Pomoći	13.408.738	13.258.795	98,9
263	Unutar opće države	13.408.738	13.258.557	98,9
2631	Tekuće	12.830.925	12.846.060	100,1
2632	Kapitalne	577.813	412.497	71,4
27	Socijalne naknade	9.533.814	9.810.990	102,9
271	Socijalne naknade iz osiguranja	9.533.524	9.810.923	102,9
28	Ostali rashodi	967.347	3.156.440	-
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	2.122.273	1.497.819	70,6
31,1	Nabava nefinancijske imovine	2.124.793	1.501.709	70,7
31,2	Prodaja nefinancijske imovine	2.520	3.890	154,4
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	16.606	-102.634	
321	Tuzemna	16.606	-102.634	
322	Inozemna	0	0	
33	NETO STJECANJE OBVEZA	81.901	-608.902	
331	Tuzemne	61.436	-446.276	
332	Inozemne	20.465	-162.626	

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Od siječnja 2015. godine Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izdvojen je iz sustava državne riznice i državnog proračuna te se njegovi podaci iskazuju u podacima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna. U državnom proračunu iskazan je transfer HZZO-u.

Prilog 8. Transakcije javnog poduzeća Hrvatske vode u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	2.693.642	3.589.351	133,3
11	Porezi	0	0	-
12	Socijalni doprinosi	0	0	-
13	Pomoći	443.480	1.256.446	283,3
131	Pomoći od stranih vlada	0	0	-
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	10.318	20.821	201,8
133	Pomoći unutar opće države	433.162	1.235.625	285,3
1331	Tekuće	5.795	4.103	70,8
1332	Kapitalne	427.367	1.231.522	288,2
14	Ostali prihodi	2.250.162	2.332.905	103,7
2	RASHODI	1.741.302	2.799.885	160,8
21	Naknade zaposlenima	133.859	144.919	108,3
211	Plaće i nadnice	115.070	124.872	108,5
212	Socijalni doprinosi	18.789	20.047	106,7
22	Korištenje dobara i usluga	897.574	975.307	108,7
24	Kamate	75.490	57.530	76,2
241	Inozemne	0	0	-
242	Tuzemne	61.200	43.787	71,5
25	Subvencije	0	0	-
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	0	0	-
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	0	0	-
26	Pomoći	38.855	33.271	85,6
263	Unutar opće države	38.855	33.033	85,0
2631	Tekuće	1.070	2.567	239,9
2632	Kapitalne	37.785	30.466	80,6
27	Socijalne naknade	0	0	-
271	Socijalne naknade iz osiguranja	0	0	-
28	Ostali rashodi	595.524	1.588.858	266,8
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	846.771	561.966	66,4
31,1	Nabava nefinancijske imovine	847.160	562.049	66,3
31,2	Prodaja nefinancijske imovine	389	83	21,3
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	50.004	20.869	
321	Tuzemna	50.004	20.869	
322	Inozemna	0	0	
33	NETO STJECANJE OBVEZA	-55.565	-206.631	
331	Tuzemne	-55.565	-206.631	
332	Inozemne	0	0	

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 9. Transakcije Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	1.678.876	1.260.381	75,1
11	Porezi	0	0	-
12	Socijalni doprinosi	0	0	-
13	Pomoći	87.001	78.272	90,0
131	Pomoći od stranih vlada	0	0	-
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	3.672	2.635	71,8
133	Pomoći unutar opće države	83.329	75.637	90,8
1331	Tekuće	6.781	17.683	260,8
1332	Kapitalne	76.548	57.954	75,7
14	Ostali prihodi	1.591.875	1.182.109	74,3
2	RASHODI	1.597.126	1.829.637	114,6
21	Naknade zaposlenima	43.457	46.046	106,0
211	Plaće i nadnice	37.453	39.846	106,4
212	Socijalni doprinosi	6.004	6.200	103,3
22	Korištenje dobara i usluga	758.710	767.871	101,2
24	Kamate	1	0	-
241	Inozemne	0	0	-
242	Tuzemne	1	0	-
25	Subvencije	38.787	75.011	193,4
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	4.734	11.100	234,5
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	34.053	63.911	187,7
26	Pomoći	514.078	388.853	75,6
263	Unutar opće države	514.078	388.853	75,6
2631	Tekuće	9.257	24.224	261,7
2632	Kapitalne	504.821	364.629	72,2
27	Socijalne naknade	0	0	-
271	Socijalne naknade iz osiguranja	0	0	-
28	Ostali rashodi	242.093	551.856	228,0
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	81.664	44.033	53,9
31,1	Nabava nefinancijske imovine	82.032	44.168	53,8
31,2	Prodaja nefinancijske imovine	368	135	36,7
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	86	-296.297	
321	Tuzemna	86	-296.297	
322	Inozemna	0	0	
33	NETO STJECANJE OBVEZA	0	316.992	
331	Tuzemne	0	316.992	
332	Inozemne	0	0	

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 10. Transakcije Hrvatskih cesta u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	1.917.947	2.079.322	108,4
11	Porezi	0	0	-
12	Socijalni doprinosi	0	0	-
13	Pomoći	1.822.211	1.922.388	105,5
131	Pomoći od stranih vlada	0	0	-
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	0	0	-
133	Pomoći unutar opće države	1.822.211	1.922.388	105,5
1331	Tekuće	0	12.882	-
1332	Kapitalne	1.822.211	1.909.506	104,8
14	Ostali prihodi	95.736	156.934	163,9
2	RASHODI	1.227.261	1.010.690	82,4
21	Naknade zaposlenima	98.724	101.846	103,2
211	Plaće i nadnice	84.870	87.542	103,1
212	Socijalni doprinosi	13.854	14.304	103,2
22	Korištenje dobara i usluga	665.466	488.996	73,5
24	Kamate	418.986	391.680	93,5
241	Inozemne	37.001	33.440	90,4
242	Tuzemne	381.721	358.240	93,8
25	Subvencije	0	0	-
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	0	0	-
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	0	0	-
26	Pomoći	35.207	17.402	49,4
263	Unutar opće države	35.207	17.402	49,4
2631	Tekuće	0	0	-
2632	Kapitalne	35.207	17.402	49,4
27	Socijalne naknade	0	0	-
271	Socijalne naknade iz osiguranja	0	0	-
28	Ostali rashodi	8.878	10.766	121,3
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	1.180.421	876.717	74,3
31,1	Nabava nefinancijske imovine	1.180.977	877.214	74,3
31,2	Prodaja nefinancijske imovine	556	497	89,4
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	-105.549	-24.763	
321	Tuzemna	-105.549	-24.763	
322	Inozemna	0	0	
33	NETO STJECANJE OBVEZA	384.186	-216.678	
331	Tuzemne	359.759	-86.469	
332	Inozemne	24.427	-130.209	

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 11. Transakcije Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	1.015.213	912.996	89,9
11	Porezi	0	0	-
12	Socijalni doprinosi	0	0	-
13	Pomoći	0	0	-
131	Pomoći od stranih vlada	0	0	-
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	0	0	-
133	Pomoći unutar opće države	0	0	-
1331	Tekuće	0	0	-
1332	Kapitalne	0	0	-
14	Ostali prihodi	1.015.213	912.996	89,9
2	RASHODI	104.858	992.775	-
21	Naknade zaposlenima	4.888	5.055	103,4
211	Plaće i nadnice	4.197	4.389	104,6
212	Socijalni doprinosi	691	666	96,4
22	Korištenje dobara i usluga	3.315	4.377	132,0
24	Kamate	0	1	-
241	Inozemne	0	0	-
242	Tuzemne	0	1	-
25	Subvencije	0	0	-
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	0	0	-
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	0	0	-
26	Pomoći	0	0	-
263	Unutar opće države	0	0	-
2631	Tekuće	0	0	-
2632	Kapitalne	0	0	-
27	Socijalne naknade	0	0	-
271	Socijalne naknade iz osiguranja	0	0	-
28	Ostali rashodi	96.655	983.342	-
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	137	201	146,7
31,1	Nabava nefinancijske imovine	137	202	147,4
31,2	Prodaja nefinancijske imovine	0	1	-
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	910.218	-79.980	
321	Tuzemna	910.218	-79.980	
322	Inozemna	0	0	
33	NETO STJECANJE OBVEZA	0	0	
331	Tuzemne	0	0	
332	Inozemne	0	0	

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 12. Transakcije Centra za restrukturiranje i prodaju u razdoblju 2015. – 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	71.836	142.725	198,7
11	Porezi	0	0	-
12	Socijalni doprinosi	0	0	-
13	Pomoći	0	0	-
131	Pomoći od stranih vlada	0	0	-
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	0	0	-
133	Pomoći unutar opće države	0	0	-
1331	Tekuće	0	0	-
1332	Kapitalne	0	0	-
14	Ostali prihodi	71.836	142.725	198,7
2	RASHODI	79.391	61.615	77,6
21	Naknade zaposlenima	14.280	13.169	92,2
211	Plaće i nadnice	12.852	11.344	88,3
212	Socijalni doprinosi	1.428	1.825	127,8
22	Korištenje dobara i usluga	8.644	6.106	70,6
24	Kamate	56.467	42.340	75,0
241	Inozemne	1.374	1.903	138,5
242	Tuzemne	55.093	40.437	73,4
25	Subvencije	0	0	-
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	0	0	-
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	0	0	-
26	Pomoći	0	0	-
261	Inozemnim vladama	0	0	-
262	Međunarodnim organizacijama	0	0	-
263	Unutar opće države	0	0	-
2631	Tekuće	0	0	-
2632	Kapitalne	0	0	-
27	Socijalne naknade	0	0	-
271	Socijalne naknade iz osiguranja	0	0	-
272	Naknade za socijalnu pomoć	0	0	-
28	Ostali rashodi	0	0	-
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	-199	-2.305	-
31,1	Nabava nefinancijske imovine	256	365	142,6
31,2	Prodaja nefinancijske imovine	455	2.670	-
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	-248.075	-419.170	-
321	Tuzemna	-248.075	-419.170	-
322	Inozemna	0	0	-
33	NETO STJECANJE OBVEZA	-240.719	-502.585	-
331	Tuzemne	-236.757	-470.168	-
332	Inozemne	-3.962	-32.417	-

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 13. Transakcije Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	22.155.349	23.725.400	107,1
11	Porezi	0	0	-
12	Socijalni doprinosi	18.121.282	18.468.681	101,9
13	Pomoći	2.400.422	2.590.836	107,9
131	Pomoći od stranih vlada	0	0	-
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	422	1.453	-
133	Pomoći unutar opće države	2.400.000	2.589.383	107,9
1331	Tekuće	2.400.000	2.589.383	107,9
1332	Kapitalne	0	0	-
14	Ostali prihodi	1.633.645	2.665.883	163,2
2	RASHODI	22.725.947	23.011.486	101,3
21	Naknade zaposlenima	235.865	244.214	103,5
211	Plaće i nadnice	203.278	211.102	103,8
212	Socijalni doprinosi	32.587	33.112	101,6
22	Korištenje dobara i usluga	108.875	112.390	103,2
24	Kamate	2.598	3.005	115,7
241	Inozemne	0	0	-
242	Tuzemne	2.598	3.005	115,7
25	Subvencije	0	0	-
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	0	0	-
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	0	0	-
26	Pomoći	12.820.598	12.819.269	100,0
263	Unutar opće države	12.820.598	12.819.269	100,0
2631	Tekuće	12.820.598	12.819.269	100,0
2632	Kapitalne	0	0	-
27	Socijalne naknade	9.533.814	9.810.990	102,9
271	Socijalne naknade iz osiguranja	9.533.524	9.810.923	102,9
28	Ostali rashodi	24.197	21.618	89,3
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	13.479	17.207	127,7
31,1	Nabava nefinancijske imovine	14.231	17.711	124,5
31,2	Prodaja nefinancijske imovine	752	504	67,0
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	-590.078	696.707	
321	Tuzemna	-590.078	696.707	
322	Inozemna	0	0	
33	NETO STJECANJE OBVEZA	-6.001	0	
331	Tuzemne	-6.001	0	
332	Inozemne	0	0	

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Od siječnja 2015. godine Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izdvojen je iz sustava državne riznice i državnog proračuna te se njegovi podaci iskazuju u podacima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna.

Prilog 14. Konsolidirana središnja država u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	128.675.245	136.105.969	105,8
11	Porezi	68.280.769	71.958.532	105,4
111	Porezi na dohodak, dobit i kapitalnu dobit	8.312.198	9.419.976	113,3
1111	Porez na dohodak	2.068.143	2.231.999	107,9
1112	Porez na dobit	6.244.055	7.187.977	115,1
113	Porezi na imovinu	172.368	184.140	106,8
114	Porezi na dobra i usluge	59.090.678	61.665.999	104,4
1141	Opći porezi na dobra i usluge	43.746.891	45.412.428	103,8
11411	Porez na dodanu vrijednost	43.577.753	45.218.467	103,8
11412	Porez na prodaju	169.138	193.961	114,7
1142	Trošarine	13.923.204	14.752.335	106,0
115	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	419.113	404.876	96,6
116	Ostali porezi	286.412	283.541	99,0
12	Socijalni doprinosi	40.974.672	40.662.988	99,2
13	Pomoći	4.824.734	7.791.900	161,5
14	Ostali prihodi	14.595.070	15.692.549	107,5
2	RASHODI	132.963.193	134.879.279	101,4
21	Naknade zaposlenima	26.101.525	19.693.997	75,5
211	Plaće i nadnice	22.223.443	16.753.778	75,4
212	Socijalni doprinosi	3.878.082	2.940.219	75,8
22	Korištenje dobara i usluga	12.913.680	12.832.482	99,4
24	Kamate	11.160.286	10.820.738	97,0
241	Inozemne	4.880.087	4.699.350	96,3
242	Tuzemne	6.280.199	6.121.388	97,5
25	Subvencije	6.464.783	6.163.650	95,3
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	1.099.176	1.084.486	98,7
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	5.365.607	5.079.164	94,7
26	Pomoći	15.245.844	22.097.951	144,9
261	Inozemnim vladama	19.849	25.388	127,9
262	Međunarodnim organizacijama	3.211.226	3.420.241	106,5
263	Unutar opće države	12.014.769	18.652.322	155,2
27	Socijalne naknade	54.670.353	54.629.604	99,9
271	Socijalne naknade iz osiguranja	41.638.922	42.796.994	102,8
272	Naknade za socijalnu pomoć	12.857.348	11.689.334	90,9
273	Socijalne naknade za zaposlenike	174.083	143.276	82,3
28	Ostali rashodi	6.406.722	8.640.857	134,9
281	Rashodi za imovinu osim kamata	705	1.000	141,8
282	Razni ostali rashodi	6.406.017	8.639.857	134,9
2821	Tekući	3.540.165	3.806.201	107,5
2822	Kapitalni	2.865.852	4.833.656	168,7
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	4.629.308	4.109.833	88,8
311	Dugotrajna imovina	4.456.133	3.822.983	85,8
312	Zalihe	9.966	104.800	-
313	Pohranjene vrijednosti	366	774	211,5
314	Neproizvedena imovina	162.843	181.276	111,3
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	-3.541.687	-3.048.588	
321	Tuzemna	-3.747.856	-3.449.272	
322	Inozemna	206.169	400.684	
33	NETO STJECANJE OBVEZA	5.375.569	-165.445	
331	Tuzemne	1.528.564	1.511.587	
332	Inozemne	3.847.005	-1.677.032	

Izvor: Ministarstvo financija

U podacima po metodologiji GFS 2001, počevši od siječnja 2016. nadalje, izmijenjena je u odnosu na ranija razdoblja metodologija iskazivanja plaća i određenih naknada zaposlenima osnovnog i srednjeg školstva koje se temeljem zakonskih odredbi isplaćuju iz državnog proračuna. Ustanove osnovnog i srednjeg školstva proračunski su korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stoga se, radi dosljedne primjene statističkog obuhvata pojedinih podsektora opće države, navedeni rashodi ne iskazuju u državnom proračunu i u središnjoj državi više na stavkama GFS-a 2111, 2121 i 22 nego kao tekuća pomoć lokalnoj državi u sklopu stavke GFS-a 2631. Kod lokalne države iskazuju se prihodi od primljene pomoći te rashodi na stavkama GFS-a 2111, 2121 i 22.

Prilog 15. Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	128.675.245	136.105.969	105,8
	Državni proračun	103.859.344	110.185.886	106,1
	Izvanproračunski korisnici	24.815.901	25.920.083	104,4
	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	19.755.349	21.136.017	107,0
	Hrvatske vode	2.263.942	2.372.421	104,8
	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	1.613.825	1.198.990	74,3
	Hrvatske ceste	95.736	156.934	163,9
	Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	1.015.213	912.996	89,9
	Hrvatski fond za privatizaciju	0	0	-
	Agencija za upravljanje državnom imovinom	0	0	-
	Centar za restrukturiranje i prodaju	71.836	142.725	198,7
2	RASHODI	132.963.193	134.879.279	101,4
	Državni proračun	110.738.843	111.376.043	100,6
	Izvanproračunski korisnici	22.224.350	23.503.236	105,8
	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	17.564.550	16.871.269	96,1
	Hrvatske vode	1.727.012	2.786.142	161,3
	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	1.521.542	1.780.745	117,0
	Hrvatske ceste	1.226.997	1.010.690	82,4
	Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	104.858	992.775	-
	Hrvatski fond za privatizaciju	0	0	-
	Agencija za upravljanje državnom imovinom	0	0	-
	Centar za restrukturiranje i prodaju	79.391	61.615	77,6
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	4.629.308	4.109.833	88,8
	Nabava	5.276.837	4.563.902	86,5
	Državni proračun	3.152.044	3.062.193	97,1
	Izvanproračunski korisnici	2.124.793	1.501.709	70,7
	Prodaja	647.529	454.069	70,1
	Državni proračun	645.009	450.179	69,8
	Izvanproračunski korisnici	2.520	3.890	154,4
32	NETO STJECANJE FINANCJSKE IMOVINE	-3.541.687	-3.048.588	
321	Tuzemna	-3.747.856	-3.449.272	
	Državni proračun	-3.764.462	-3.346.638	
	Izvanproračunski korisnici	16.606	-102.634	
322	Inozemna	206.169	400.684	
	Državni proračun	206.169	400.684	
	Izvanproračunski korisnici	-	-	
33	NETO STJECANJE OBVEZA	5.375.569	-165.445	
331	Tuzemna	1.528.564	1.511.587	
	Državni proračun	1.797.283	2.005.368	
	Izvanproračunski korisnici	-268.719	-493.781	
332	Inozemna	3.847.005	-1.677.032	
	Državni proračun	3.826.540	-1.514.406	
	Izvanproračunski korisnici	20.465	-162.626	

Izvor: Ministarstvo financija

U podacima po metodologiji GFS 2001, počevši od siječnja 2016. nadalje, izmijenjena je u odnosu na ranija razdoblja metodologija iskazivanja plaća i određenih naknada zaposlenima osnovnog i srednjeg školstva koje se temeljem zakonskih odredbi isplaćuju iz državnog proračuna. Ustanove osnovnog i srednjeg školstva proračunski su korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stoga se, radi dosljedne primjene statističkog obuhvata pojedinih podsektora opće države, navedeni rashodi ne iskazuju u državnom proračunu i u središnjoj državi više na stavkama GFS-a 2111, 2121 i 22 nego kao tekuća pomoć lokalnoj državi u sklopu stavke GFS-a 2631. Kod lokalne države iskazuju se prihodi od primljene pomoći te rashodi na stavkama GFS-a 2111, 2121 i 22.

Prilog 16. Lokalna država u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	38.741.000	40.240.044	103,9
11	Porezi	14.531.180	15.332.240	105,5
111	Porezi na dohodak, dobit i kapitalnu dobit	9.846.781	10.606.753	107,7
1111	Porez na dohodak	9.846.781	10.606.753	107,7
1112	Porez na dobit	0	0	-
113	Porezi na imovinu	3.059.077	3.159.447	103,3
114	Porezi na dobra i usluge	1.614.486	1.555.090	96,3
1141	Opći porezi na dobra i usluge	158.272	167.566	105,9
11411	Porez na dodanu vrijednost	0	0	-
11412	Porez na prodaju	158.272	167.566	105,9
1142	Trošarine	0	0	-
115	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	0	0	-
116	Ostali porezi	10.836	10.950	101,1
12	Socijalni doprinosi	0	0	-
13	Pomoći	17.532.656	18.530.372	105,7
131	Pomoći od stranih vlada	8.969	6.218	69,3
132	Pomoći od međunarodnih organizacija	109.708	171.397	156,2
133	Pomoći unutar opće države	17.413.979	18.352.757	105,4
14	Ostali prihodi	6.677.164	6.377.432	95,5
2	RASHODI	34.923.124	36.124.728	103,4
21	Naknade zaposlenima	17.418.898	18.263.024	104,8
211	Plaće i nadnice	14.904.481	15.665.071	105,1
212	Socijalni doprinosi	2.514.417	2.597.953	103,3
22	Korištenje dobara i usluga	11.694.377	12.083.998	103,3
24	Kamate	194.615	174.071	89,4
241	Inozemne	0	0	-
242	Tuzemne	194.477	174.051	89,5
25	Subvencije	1.036.380	1.063.219	102,6
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	831.795	849.849	102,2
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	204.585	213.370	104,3
26	Pomoći	301.756	332.433	110,2
261	Inozemnim vladama	3.540	3.156	89,2
262	Međunarodnim organizacijama	7.510	15.200	202,4
263	Unutar opće države	290.706	314.077	108,0
2631	Tekuće	250.436	252.162	100,7
2632	Kapitalne	40.270	61.915	153,7
27	Socijalne naknade	1.317.827	1.265.914	96,1
271	Socijalne naknade iz osiguranja	0	0	-
272	Naknade za socijalnu pomoć	1.201.176	1.151.292	95,8
273	Socijalne naknade za zaposlenike	116.651	114.622	98,3
28	Ostali rashodi	2.959.271	2.942.069	99,4
281	Rashodi za imovinu osim kamata	0	0	-
282	Razni ostali rashodi	2.959.271	2.942.069	99,4
2821	Tekući	2.046.581	2.077.379	101,5
2822	Kapitalni	912.690	864.690	94,7
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.220.165	3.975.873	123,5
311	Dugotrajna imovina	3.234.340	3.993.668	123,5
312	Zalihe	0	0	-
313	Pohranjene vrijednosti	1.428	956	66,9
314	Neproizvedena imovina	-15.603	-18.751	-
32	NETO STJECANJE FINANCISKE IMOVINE	423.082	211.940	49,8
321	Tuzemna	423.082	211.940	49,8
322	Inozemna	0	0	-
33	NETO STJECANJE OBVEZA	-174.629	72.497	-41,5
331	Tuzemne	-174.629	72.497	-41,5
332	Inozemne	0	0	-

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Počevši od siječnja 2015., podaci za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave umjesto ranijeg obuhvata od 53 najveće JLP(R)S odnose se na puni obuhvat od 576 JLP(R)S i na izvanproračunske korisnike JLP(R)S - županijske uprave za ceste. Uslijed toga podaci za 2015. nisu usporedivi s prethodnim godinama.

U podacima po metodologiji GFS 2001, počevši od siječnja 2016. nadalje, izmijenjena je u odnosu na ranija razdoblja metodologija iskazivanja plaća i određenih naknada zaposlenima osnovnog i srednjeg školstva koje se temeljem zakonskih odredbi isplaćuju iz državnog proračuna. Ustanove osnovnog i srednjeg školstva proračunski su korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stoga se, radi dosljedne primjene statističkog obuhvata pojedinih podsektora opće države, navedeni rashodi ne iskazuju u državnom proračunu i u središnjoj državi više na stavkama GFS-a 2111, 2121 i 22 nego kao tekuća pomoć lokalnoj državi u sklopu stavke GFS-a 2631. Kod lokalne države iskazuju se prihodi od primijene pomoći te rashodi na stavkama GFS-a 2111, 2121 i 22.

Prilog 17. Konsolidirana opća država u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	150.088.571	158.056.575	105,3
11	Porezi	82.811.949	87.290.772	105,4
111	Porezi na dohodak, dobit i kapitalnu dobit	18.158.979	20.026.729	110,3
1111	Porez na dohodak	11.914.924	12.838.752	107,8
1112	Porez na dobit	6.244.055	7.187.977	115,1
113	Porezi na imovinu	3.231.445	3.343.587	103,5
114	Porezi na dobra i usluge	60.705.164	63.221.089	104,1
1141	Opći porezi na dobra i usluge	43.905.163	45.579.994	103,8
11411	Porez na dodanu vrijednost	43.577.753	45.218.467	103,8
11412	Porez na prodaju	327.410	361.527	110,4
1142	Trošarine	13.923.204	14.752.335	106,0
115	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	419.113	404.876	96,6
116	Ostali porezi	297.248	294.491	99,1
12	Socijalni doprinosi	40.974.672	40.662.988	99,2
121	Doprinosi za socijalno osiguranje	40.974.672	40.662.988	99,2
13	Pomoći	5.029.833	8.032.854	159,7
14	Ostali prihodi	21.272.117	22.069.961	103,8
2	RASHODI	150.558.643	152.714.569	101,4
21	Naknade zaposlenima	36.548.896	37.957.021	103,9
211	Plaće i nadnice	31.143.189	32.418.849	104,1
212	Socijalni doprinosi	5.405.707	5.538.172	102,5
22	Korištenje dobara i usluga	24.646.043	24.916.480	101,1
24	Kamate	11.354.784	10.994.789	96,8
241	Inozemne	4.880.087	4.699.350	96,3
242	Tuzemne	6.474.676	6.295.439	97,2
25	Subvencije	7.501.163	7.226.869	96,3
251	Trgovačkim društvima u javnom sektoru	1.930.971	1.934.335	100,2
252	Trgovačkim društvima izvan javnog sektora	5.570.192	5.292.534	95,0
26	Pomoći	5.197.804	4.140.966	79,7
261	Inozemnim vladama	23.389	28.544	122,0
262	Međunarodnim organizacijama	3.218.736	3.435.441	106,7
263	Unutar opće države	1.955.679	676.981	34,6
27	Socijalne naknade	55.943.956	55.895.518	99,9
271	Socijalne naknade iz osiguranja	41.638.922	42.796.994	102,8
272	Naknade za socijalnu pomoć	14.058.524	12.840.626	91,3
273	Socijalne naknade za zaposlenike	246.510	257.898	104,6
28	Ostali rashodi	9.365.997	11.582.926	123,7
281	Rashodi za imovinu osim kamata	705	1.000	141,8
282	Razni ostali rashodi	9.365.292	11.581.926	123,7
2821	Tekući	5.586.750	5.883.580	105,3
2822	Kapitalni	3.778.542	5.698.346	150,8
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	7.849.473	8.085.706	103,0
311	Dugotrajna imovina	7.690.473	7.816.651	101,6
312	Zalihe	9.966	104.800	-
313	Pohranjene vrijednosti	1.794	1.730	96,4
314	Neproizvedena imovina	147.240	162.525	110,4
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	-3.138.858	-2.850.381	
321	Tuzemna	-3.345.027	-3.251.065	
322	Inozemna	206.169	400.684	
33	NETO STJECANJE OBVEZA	5.180.687	-106.681	
331	Tuzemne	1.333.682	1.570.351	
332	Inozemne	3.847.005	-1.677.032	

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Počevši od siječnja 2015., podaci za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave umjesto ranijeg obuhvata od 53 najveće JLP(R)S odnose se na puni obuhvat od 576 JLP(R)S i na izvanproračunske korisnike JLP(R)S - županijske uprave za ceste. Uslijed toga podaci za 2015. nisu usporedivi s prethodnim godinama.

Prilog 18. Konsolidirana opća država prema razinama državne vlasti u razdoblju 2015. - 2016.

	(000 HRK)	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
1	PRIHODI	150.088.571	158.056.575	105,3
	Državni proračun	103.859.227	110.105.832	106,0
	Izvanproračunski korisnici	24.794.161	25.887.142	104,4
	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	19.755.349	21.136.017	107,0
	Hrvatske vode	2.260.480	2.353.726	104,1
	Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	1.595.547	1.184.744	74,3
	Hrvatske ceste	95.736	156.934	163,9
	Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	1.015.213	912.996	89,9
	Hrvatski fond za privatizaciju	-	0	-
	Agencija za upravljanje državnom imovinom	0	0	-
	Centar za restrukturiranje i prodaju	71.836	142.725	198,7
	Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	21.435.183	22.063.601	102,9
2	RASHODI	150.558.643	152.714.569	101,4
	Državni proračun	107.115.149	100.181.021	93,5
	Izvanproračunski korisnici	15.572.988	16.521.815	106,1
	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	11.312.942	10.195.362	90,1
	Hrvatske vode	1.688.157	2.753.109	163,1
	Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	1.195.850	1.525.666	127,6
	Hrvatske ceste	1.191.790	993.288	83,3
	Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	104.858	992.775	-
	Hrvatski fond za privatizaciju	-	0	-
	Agencija za upravljanje državnom imovinom	0	0	-
	Centar za restrukturiranje i prodaju	79.391	61.615	77,6
	Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	27.870.506	36.011.733	129,2
31	NETO STJECANJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	7.849.473	8.085.706	103,0
	Nabava	9.070.731	9.137.239	100,7
	Državni proračun	3.152.044	3.062.193	97,1
	Izvanproračunski korisnici	2.124.793	1.501.709	70,7
	Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	3.793.894	4.573.337	120,5
	Prodaja	1.221.258	1.051.533	86,1
	Državni proračun	645.009	450.179	69,8
	Izvanproračunski korisnici	2.520	3.890	154,4
	Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	573.729	597.464	104,1
32	NETO STJECANJE FINANCIJSKE IMOVINE	-3.138.858	-2.850.381	
321	Tuzemna	-3.345.027	-3.251.065	
	Državni proračun	-3.784.739	-3.360.423	
	Izvanproračunski korisnici	16.630	-102.582	
	Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	423.082	211.940	
322	Inozemna	206.169	400.684	
	Državni proračun	206.169	400.684	
	Izvanproračunski korisnici	0	0	
	Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	0	0	
33	NETO STJECANJE OBVEZA	5.180.687	-106.681	
331	Tuzemna	1.333.682	1.570.351	
	Državni proračun	1.806.035	2.005.368	
	Izvanproračunski korisnici	-277.471	-493.781	
	Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	-194.882	58.764	
332	Inozemna	3.847.005	-1.677.032	
	Državni proračun	3.826.540	-1.514.406	
	Izvanproračunski korisnici	20.465	-162.626	
	Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	0	0	

Izvor: Ministarstvo financija

Napomena: Počevši od siječnja 2015., podaci za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave umjesto ranijeg obuhvata od 53 najveće JLP(R)S odnose se na puni obuhvat od 576 JLP(R)S i na izvanproračunske korisnike JLP(R)S - županijske uprave za ceste. Uslijed toga podaci za 2015. nisu usporedivi s prethodnim godinama.

Izdavač:

Ministarstvo financija Republike Hrvatske

Zagreb, Katančićeva 5

Uredio:

Zavod za makroekonomske i fiskalne analize i projekcije

Priloge pripremili:

Zavod za makroekonomske i fiskalne analize i projekcije

Sektor za pripremu proračuna države i financiranje jedinica lokalne i područne samouprave

Sektor za upravljanje javnim dugom

Sektor za međunarodne financijske odnose

Sektor za Europsku uniju

Sektor za poslove Nacionalnog fonda

Glavno tajništvo

ISSN 1331 - 6125

Molimo da pri korištenju podataka obvezno navedete izvor.

Dostupno na internetu:

www.mfin.hr

Zagreb, srpanj 2018.